

Indholdsfortegnelse

	Sammenfatning	7
Tekstafsnit	1. Kriminaliten i 2021	
	1.1 Anmeldelser	13
	1.2 Ofre for straffelovsforbrydelser	23
	1.3 Strafferetlige afgørelser	25
	1.4 Personer med fældende afgørelser	56
	1.5 Recidiv	60
	1.6 Fødselsårgangenes kriminalitet	67
	1.7 Anholdelser	71
	1.8 Retternes virksomhed	76
	1.9 Ankesdomme	79
	2. Statistikkens grundbegreber og kilder	
	2.1 Kriminalitetsstatistikken	85
	2.2 Begreber og metode i kriminalitetsstatistikken	87
	2.3 Retsplejestatistik	91
	Summary	93
Bilag	Bilag	
	1. Inddelingskriterier mht. straffeloven i tabellerne	98
	2. English translation	106
	3. Tidligere publikationer om kriminalstatistik og borgerlig retspleje	128

Sammenfatning

Anmeldt kriminalitet

Igen fald i overtrædelser af straffeloven

I 2021 blev der anmeldt 289.497 overtrædelser af straffeloven mod 325.483 i 2020 – et fald på 11 pct. Det svarer til et fald fra 6.676 til 5.904 anmeldelser pr. 100.000 indbyggere. Hermed fortsætter det fald, der har været gældende siden 2010, kun afbrudt af en stigning fra 2015 til 2016. Det samlede fald dækker over stigninger for nogle lovovertrædelser og fald for andre. Bl.a. steg antallet af anmeldelser af seksualforbrydelser, mens antallet af anmeldelser af ejendomsforbrydelser faldt – herunder særligt indbrud og tyveri.

Flere anmeldelser vedr. køretøjer der ikke har overholdt syn

Der blev anmeldt flere overtrædelser af særlovene i 2021 - 123.684 anmeldelser mod 118.945 i 2020, hvilket svarer til en stigning på 4 pct. Særlovene omfatter en lang række enkeltstående love, der ofte vedrører helt specifikke områder. Fx faldt antallet af anmeldelser for overtrædelse af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning med 20 pct., hvorimod antallet af anmeldelser vedrørende køretøjer der ikke har overholdt syn steg fra 3.189 til 11.561 anmeldelser, svarende til en stigning på 263 pct.

Sigtelser

Få sigtelser for indbrud, mange for vold

Sigtelsesprocenten varierer med type af lovovertrædelse. Fx blev der rejst sigtelse ved 9 pct. af anmeldelserne for indbrud, mens det samme var gældende for 62 pct. af anmeldelserne for vold mod privatperson.

Lidt færre sigtes for seksualforbrydelser

Sigtelsesprocenten for seksualforbrydelser, der inkluderer voldtægt og lignende samt blufærdighedskrænkelser, er faldet fra 59 pct. af anmeldelserne i 2020 til 56 pct. i 2021.

Mindreårige

Lidt færre unge under den kriminelle lavalder begår kriminalitet

Efter at have været stigende i en årrække, har antallet af registrerede lovovertrædelser begået af unge under den kriminelle lavalder haft et lille fald i 2021 - også målt i forhold til antallet af unge. I 2021 blev der registreret 12,2 anmeldelser pr. 1.000 indbyggere i alderen 10-14 år. I 2020 var det 12,3 anmeldelser.

Mindreårige begår især ejendomsforbrydelser

49 pct. af de mindreåriges lovovertrædelser lå under ejendomsforbrydelser og herunder især butikstyverier og hærværk.

Ofre for kriminalitet

De fleste ofre for seksualforbrydelser er kvinder

Kvinder udgjorde 89 pct. af ofrene for seksualforbrydelser i 2021. Ofrene for seksualforbrydelser var gennemgående unge. Gennemsnitsalderen for kvindelige ofre var 22 år og for mandlige 19 år, mens gerningspersonen i gennemsnit var omkring 36 år.

Ofre for ejendoms- og voldsforbrydelser er ældre

Ofrene for ejendomsforbrydelser i 2021 var i gennemsnit 43 år for kvinder og 37 år for mænd, hvor det for ofrene for voldsforbrydelser i gennemsnit var 33 år for både mænd og kvinder.

Strafferetlige afgørelser

Færre strafferetlige afgørelser

I 2021 blev der i alt truffet 237.237 strafferetlige afgørelser mod 248.448 i 2020 – et fald på næsten 5 pct. Faldet skyldes især færre afgørelser vedr. overtrædelse af færdselsloven.

Få fældende domme for voldtægt

I alt 8 pct. af de strafferetlige afgørelser i 2021 var ikke-fældende. Det vil sige, at personen enten blev frifundet, eller at påtalen blev opgivet. For seksualforbrydelser under ét lå andelen på 57 pct. og for voldtægt på 85 pct.

Frihedsstraffe

39 pct. af de fældende afgørelser er en frihedsstraf 39 pct. af de fældende afgørelser vedr. overtrædelse af straffeloven i 2021 var betingede og ubetingede frihedsstraffe, og 47 pct. var bøder. Den resterende del bestod bl.a. af tiltalefrafald og foranstaltningsdomme, der kan være anbringelse eller behandling i psykiatrien.

Voldsforbrydelser giver oftest frihedsstraf Andelen af frihedsstraffe var størst for voldsforbrydelser, hvor de udgjorde 75 pct. af de fældende afgørelser.

Straffelov

Flest unge overtrædelser straffeloven, men andelen er faldet I forhold til indbyggertallet var der flere afgørelser for overtrædelse af straffeloven i de yngre aldersklasser, og 15-19-årige lå højest med omkring 1.300 afgørelser pr. 100.000 i aldersgruppen. Det er dog værd at bemærke, at hyppigheden for 15-19-årige er faldet med 44 pct. siden 2011. Også for 20-24 årige er hyppigheden faldet meget fra 2011 til 2021 – nemlig med 48 pct. Personer over 50 år havde færrest afgørelser for overtrædelse af straffeloven med ca. 200 afgørelser pr. 100.000 personer.

Seksuallforbrydelser og vold begås oftest af mænd 79 pct. af de fældende strafferetlige afgørelser i 2021 vedrørte mænd. Mænds andel er størst for seksuallforbrydelser, hvor de udgjorde 96 pct. For voldsforbrydelser var andelen på 86 pct. og for ejendomsforbrydelser på 75 pct.

Færdselslov

Mindre fald i færdselslovsovertrædelser I 2021 var der et lille fald på 5 pct. i antallet af fældende domme, der blev givet for færdselsovertrædelser. Det skyldtes særligt færre fældende domme for brug af håndholdt teleudstyr mv. samt færre hastighedsovertrædelser.

Stigning i færdselsuheld med spiritus I 2021 var der en stigning på 2 pct. i antallet af fældende domme, der blev givet for færdselsuheld med spiritus. Antallet af fældende domme for spirituskørsel faldt med 10 pct.

Mænd kører oftere spirituskørsel Det er især mænd, der bliver dømt for spirituskørsel. I 2021 var der således mere end otte gange så mange mænd som kvinder, der blev taget for spirituskørsel.

Særlove

Fald i domme vedr. bla. våbenloven og love vedr. arbejde, transport mv. Antallet af fældende afgørelser for overtrædelse af særlovene faldt med 5 pct. fra 2020 til 2021. Faldet skyldes særligt færre fældende afgørelser for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, våbenloven og love vedr. arbejde, transport mv., som hver faldt med henholdsvis 12 pct., 24 pct. og 39 pct. Antallet for overtrædelse af sundheds- og sociallove steg til gengæld med 122 pct. fra 2.208 til 4.892 fældende domme.

Næsten halvdelen af særlovsovertrædere er under 30 år 31 pct. af de fældende afgørelser vedr. overtrædelser af særlove i 2021 vedrørte lovovertrædere under 25 år, og 47 pct. vedrørte lovovertrædere under 30 år. 19 pct. af afgørelserne vedrørte gerningspersoner over 50 år.

Tilbagefald til ny kriminalitet

Unge begår oftest ny kriminalitet I 2018 var der i alt 143.611 personer, der blev løsladt fra fængsel mv. eller fik en fældende strafferetlig afgørelse. Af disse begik 44.979 en eller flere nye lovovertrædelser i løbet af de efterfølgende to år, hvilket svarer til 31 pct. Der er en tydelig forskel på aldersgrupper med hensyn til sandsynligheden for at begå ny kriminalitet. Blandt 15-19-årige mænd var der således 47 pct., der blev dømt for en ny lovovertrædelse i løbet af to år. Andelen for mænd i alderen 60 år og derover var på blot 15 pct.

Fødselsårgang og kriminalitet

Hver fjerde mand født i 1965 ... Blandt mænd født i 1965 var hver fjerde fundet skyldig i en overtrædelse af straffeloven ved alderen 55 år. Der er ingen af de senere årgange, der ser ud til at komme

op på samme niveau, og blandt de helt unge årgange er det en væsentlig lavere andel, der bliver dømt.

... og hver tolvte kvinde dømt efter straffeloven

For kvinder født i 1965 var det hver tolvte, der havde fået en dom som 55-årig. Ligesom for mændene lader det ikke til, at de senere årgange vil komme op på samme niveau.

Anholdelser

Mænd og yngre personer anholdes mest

Politiet foretog i 2021 i alt 35.610 anholdelser. I 90 pct. af tilfældene var den anholdte en mand. Målt i forhold til befolkningens størrelse var der flest anholdelser af 18-24-årige. Her var der mellem 32 til 40 anholdelser pr. 1.000 mænd og 3 anholdelser pr. 1.000 kvinder.

16 pct. af anholdelserne var af personer uden bopæl i Danmark

I 16 pct. af tilfældene var den anholdte en person, der ikke havde bopæl i Danmark. Her indgår turister, asylansøgere, udlændinge med ulovligt ophold og personer, der arbejder i Danmark, men har bopæl i udlandet.

Ankedomme

Landsretten ændrer sjældent en fældende afgørelse til en ikke-fældende

Landsretten traf i perioden 2015-2021 afgørelse i 12.935 ankesager, hvor byretten havde fundet den tiltalte skyldig. I 6 pct. af sagerne ændrede landsretten afgørelsen til en frifindelse. I 89 pct. af de sager, hvor byretten havde idømt en ubetinget frihedsstraf, idømte landsretten den samme type sanktion.

Kriminalitet 2011-2021

1. Kriminaliteten i 2021

1.1 Anmeldelser

1.1.1 Anmeldte straffelovsovertrædelser

Anmeldte
straffelovs-
overtrædelser

Anmeldte straffelovsovertrædelser omfatter alle overtrædelser af straffeloven, som er anmeldt til politiet. Straffelovens forskellige kapitler er i kriminalitetsstatistikken ordnet i fire hovedgrupper, der omfatter seksualforbrydelser, voldsforbrydelser, ejendomsforbrydelser, herunder bl.a. indbrud og tyveri, samt andre forbrydelser. Straffelovens paragraffer under de forskellige hovedgrupper fremgår af bilag 1.

Færre anmeldelser
i 2021

I 2021 blev der anmeldt 289.497 straffelovsovertrædelser mod 325.483 i 2020 - et fald på 11 pct. Seksualforbrydelser steg i 2021 med ca. 1.200 anmeldelser, voldsforbrydelser faldt med ca. 50 anmeldelser, ejendomsforbrydelser faldt med ca. 37.800 anmeldelser og antallet af andre straffelovsforbrydelser steg ca. 600 anmeldelser.

Tabel 1.1.01

Anmeldte og sigtede straffelovsovertrædelser

	2020		2021		Ændringer i antal anmeld- elser 2020-2021
	Anmeld- elser i alt	Heraf med sigelse	Anmeld- elser i alt	Heraf med sigelse	
	antal	pct.	antal	pct.	pct.
Straffelovsovertrædelser i alt	325 483	30,7	289 497	28,1	-11,1
Seksualforbrydelser i alt	7 294	58,7	8 485	55,8	16,3
Voldtægt og lignende	1 144	64,2	2 147	72,1	87,7
Blufærdighedskrænkelser	3 195	60,2	3 685	54,3	15,3
Voldsforbrydelser i alt	27 109	66,4	27 063	62,8	-0,2
Vold e.l. mod offentlig myndighed	6 115	73,8	6 672	68,2	9,1
Drab og forsøg herpå	200	74,0	172	75,0	-14,0
Vold mod privat person	12 099	66,4	12 048	62,3	-0,4
Heraf: Grov vold	1 855	77,9	1 767	75,8	-4,7
Trusler	6 448	64,2	6 050	60,5	-6,2
Ejendomsforbrydelser i alt	278 011	25,1	240 259	21,6	-13,6
Dokumentfalsk	2 566	73,7	1 911	70,2	-25,5
Indbrud i alt	38 493	8,3	30 433	8,5	-20,9
Heraf:					
Forretning, virksomhed mv.	10 754	11,9	6 985	12,7	-35,0
Villaer, lejligheder mv.	17 529	7,4	14 907	7,7	-15,0
Fritidshuse, garager mv.	10 210	6,1	8 541	6,4	-16,3
Tyveri	82 138	26,2	72 977	24,0	-11,2
Heraf: Butikstyverier mv.	17 032	84,9	15 804	80,9	-7,2
Bedrageri	54 585	40,4	46 064	26,3	-15,6
Hæleri	2 826	74,5	3 650	90,4	29,2
Røveri	1 635	47,4	1 287	49,3	-21,3
Hærværk	23 856	16,0	21 428	16,7	-10,2
Brugstyveri i alt	53 611	5,9	48 376	5,4	-9,8
Heraf:					
Brugstyveri af køretøj	6 482	28,2	5 520	27,9	-14,8
Brugstyveri af cykel	40 642	1,5	37 437	1,4	-7,9
Andre forbrydelser i alt	13 069	60,1	13 690	56,8	4,8
Salg af narkotika	1 369	87,4	1 217	85,7	-11,1
Smugling af narkotika	198	80,8	143	79,7	-27,8

83 pct. er
ejendomsforbrydelser

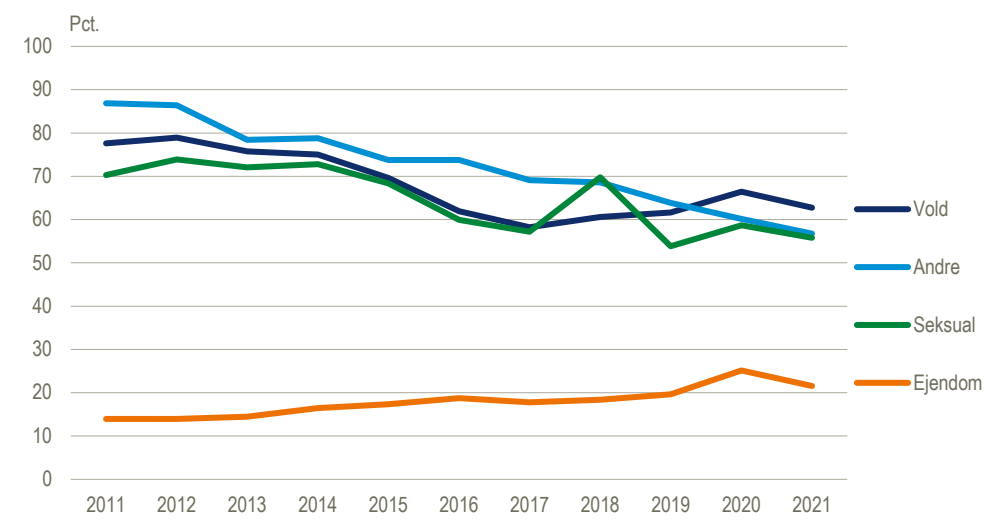
83 pct. af de anmeldte straffelovsovertrædelser er ejendomsforbrydelser, mens anmeldte voldsforbrydelser udgør omkring 9 pct. og seksualforbrydelser 3 pct. Størstedelen af ejendomsforbrydelserne eller 63 pct. er berigelsesforbrydelser, dvs. tyverier, indbrud og brugstyveri af fx bil eller cykel.

Sigtelsesprocenten
varierer efter
forbrydelsens art

I hvilket omfang det lykkes for politiet at få rejst en sigtelse (dvs. sigte én eller flere personer) varierer meget inden for de forskellige forbrydelsesarter. Der rejses langt hyppigere sigtelse i forbindelse med alvorlig personkriminalitet. Sigelsesprocenten for voldsforbrydelser lå således på 63 pct., herunder på 76 pct. for grov vold og på 75 pct. for drab og drabsforsøg. Derimod rejses der i langt mindre omfang sigtelser i anmeldte ejendomsforbrydelser. Her lå den gennemsnitlige sigtelsesprocent i 2021 på 22 pct., med 9 pct. for indbrud, 24 pct. for tyverier og 17 pct. for hærværk, jf. tabel 1.1.01.

Figur 1.1.01

Sigtelsesprocent for anmeldte straffelovsovertrædelser

Udvikling i
sigtelsesprocenten

Sigtelsesprocenten for seksualforbrydelser har generelt været faldende siden 2012 med undtagelse af 2018, hvor sigtelsesprocenten var steget til 70 pct. Sigelsesprocenten faldt efterfølgende igen til det laveste niveau i 2019 for derefter at stige til 59 pct. i 2020 og derfra falde til 56 pct. i 2021. Andelen af anmeldelser for vold, hvori der rejses en sigtelse, var også faldende i en del år og lå i 2017 på det laveste niveau i 10 år med 58 pct. Siden 2018 er sigtelsesprocenten steget igen og var i 2020 på ca. 66 pct. I 2021 var sigtelsesprocenten faldet til 63 pct. Andre straffelovsovertrædelser, der ud over smugling og salg af narkotika bl.a. omfatter forbrydelser mod offentlig myndighed og falsk forklaring, har igennem en lang årrække været den gruppe af lovovertrædelser, der har haft den højeste sigtelsesprocent. Det kan hænge sammen med, at det ofte er politiet selv, der konstaterer denne type lovovertrædelser. Men i 2021 var sigtelsesprocenten på 57 pct. og dermed en smule højere end for seksualforbrydelser og mindre end for voldsforbrydelser. Sigelsesprocenten er faldet en del fra 87 pct. i 2011, især som følge af et fald i sigtelsesprocenten for *forbrydelser vedr. penge og bevismateriale samt freds- og ærekrænkelser*. Sigelsesprocenten for ejendomsforbrydelser er markant lavere end for de øvrige grupper af straffelovsovertrædelser, men har været stigende fra 14 pct. i 2011 til 25 pct. i 2020. I 2021 var sigtelsesprocenten dog faldet til 22 pct.

Tabel 1.1.02 Anmeldte straffelovsovertrædelser pr. 100.000 indbyggere

	I alt	Seksualforbrydelser	Voldsforbrydelser	Ejendomsforbrydelser	Andre forbrydelser
2021	5 904	173	552	4 900	279
2020	6 676	150	556	5 702	268
2019	7 302	135	594	6 334	239
2018	7 526	150	577	6 586	213
2017	8 196	143	563	7 299	191
2016	8 425	93	471	7 674	187
2015	8 234	63	378	7 613	179
2014	8 687	56	365	8 091	175
2013	9 261	55	360	8 662	184
2012	9 569	57	366	8 982	164
2011	10 200	57	390	9 561	193

Anm. Pr. 100.000 indbyggere 15 år og derover.

*Færre anmeldelser
i alt pr. 100.000
indbyggere i 2021*

Antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser pr. 100.000 indbyggere er faldet til 5.904 i 2021 fra 6.676 i 2020. Hermed fortsætter den generelle tendens, der har været gældende siden 2011, med et faldende antal anmeldelser målt i forhold til befolkningens størrelse. Nedgangen har primært ligget under ejendomsforbrydelser, mens hyppigheden for vold både er faldet og steget i perioden. Hyppigheden for seksualforbrydelser har ligget på et nogenlunde stabilt niveau frem til 2015, men er – ligesom hyppigheden for voldsforbrydelser – steget markant de sidste seks år, jf. tabel 1.1.02.

Tabel 1.1.03 Anmeldte straffelovsovertrædelser

	2011	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Straffelovsovertrædelser i alt	466 765	388 543	401 407	393 437	363 542	354 859	325 483	289 497
indeks 2011=100								
Straffelovsovertrædelser i alt	100	83	86	84	78	76	70	62
Seksualforbrydelser	100	114	170	264	278	251	280	326
Voldsforbrydelser	100	100	126	152	156	162	152	152
Ejendomsforbrydelser	100	82	84	80	73	70	64	55
Andre forbrydelser	100	96	101	104	117	132	148	155

*Anmeldelser
2011-2021*

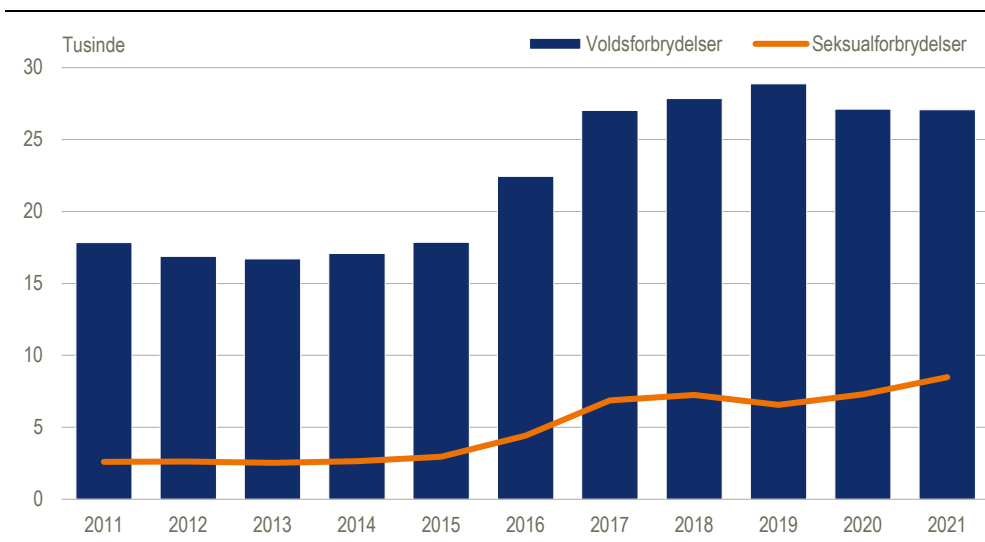
Fra 2011 til 2015 faldt det samlede antal anmeldte straffelovsovertrædelser til et niveau 78.200 lavere end i 2011. Faldet skyldes primært ejendomsforbrydelser, der udgør hovedparten af de anmeldte straffelovsovertrædelser, jf. figur 1.1.03. Seksualforbrydelser viste i den samme periode en mindre stigning, jf. figur 1.1.02 samt tabel 1.1.03. Anmeldte voldsforbrydelser var til gengæld uændret i perioden. Fra 2015 til 2016 steg antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser med 12.900, men har været faldende siden 2016. Faldet i antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser fra 2016 til 2021 skyldes ligeledes færre ejendomsforbrydelser.

*Seksualforbrydelser – stabilt
niveau afløst af stigning*

I perioden 2011-2015 har det årlige antal anmeldte seksualforbrydelser ligget ret stabilt mellem 2.500 og 3.000, men er steget kraftigt siden 2016, jf. figur 1.1.02. Stigningen fra 2015 til 2016 skal ses i sammenhæng med dels en ændret praksis hos politiet ved registrering af voldtægtsanmeldelser og dels en enkelt sag i 2016 med mange forhold. Stigningen i 2017 vedrørte især flere anmeldelser af besiddelse/udbredelse af børnepornografi og af blufærdighedskrænkelser i øvrigt, der omfatter beluring og verbal/anden uanstændighed. Både stigningen i børnepornografi og i blufærdighedskrænkelser vedrørte for en stor dels vedkommende et enkelt materiale, der var blevet delt mange gange. Den mindre stigning fra 2017 til 2018 skyldtes bl.a.

flere anmeldelser om voldtægt og blufærdighedskrænkelser i øvrigt. Antallet af anmeldelser for seksualforbrydelser faldt igen fra 2018 til 2019, særligt grundet færre anmeldelser om blufærdighedskrænkelser i øvrigt, men steg igen i 2020 særligt grundet flere anmeldelser for utugt mv. I 2021 steg antallet af anmeldte seksualforbrydelser yderligere, hvilket særligt skyldes flere anmeldelser om voldtægt mv. Dette skal ses i lyset af den nye samtykkelov, som trådte i kraft i 2021.

Figur 1.1.02 **Anmeldte seksual- og voldsforbrydelser**

Voldsforbrydelser

Antallet af anmeldte voldsforbrydelser er uændret fra 2020 til 2021, hvor der i 2021 blev anmeldt 27.063 voldsforbrydelser, mod 27.109 i 2020. Siden 2011 var antallet af anmeldte voldsforbrydelser faldende frem til 2013, hvorefter antallet steg igen indtil 2019. Antallet faldt dog i 2020, men var stadig ca. 9.000 højere end i 2011, jf. figur 1.1.02. En del af stigningen de sidste par år skyldes flere anmeldelser af vold mod nogen i offentlig tjeneste, hvilket formentlig hænger sammen med en ændring i Erstatningsnævnets praksis. Se mere herom i *Nyt fra Danmarks Statistik* 2016:350. En væsentlig del af stigningen fra 2016 til 2017 skyldes herudover flere anmeldelser af *forbrydelser mod liv og legeme*. Disse anmeldelser vedrørte for en meget stor dels vedkommende de mange tilfælde af løsnede hjulbolte, der fandt sted i foråret og sommeren 2017. I 2018 var antallet af anmeldelser for denne type forbrydelse faldet, men stadig høj i forhold til årene før 2017. Til gengæld var der i 2018 flere anmeldelser om simpel vold. Stigningen fra 2018 til 2019 skyldtes ligeledes flere anmeldelser om simpel vold, men særligt flere anmeldelser vedr. trusler. Faldet fra 2019 til 2020 skyldtes færre anmeldelser for simpel vold og skal formentlig ses i sammenhæng med, at nattelivet var lukket over en lang periode som følge af COVID-19-restriktioner. Til gengæld forblev antallet uændret i 2021 i forhold til 2020.

Lille fald i vold mod privatperson

Vold mod privatperson (straffeloven § 244-246) udgør lidt under halvdelen af samtlige voldsanmeldelser. I alt var der 12.048 anmeldelser om vold mod privatperson i 2021 mod 12.099 anmeldelser i 2020. Vold mod privatperson omfatter både den simple vold (85 pct.), alvorligere vold (15 pct.) og særlig alvorlig vold (0,1 pct.). Ved alvorligere eller særlig alvorlig vold, er volden brutal eller livstruende. I perioden fra 2011 frem til 2014 faldt anmeldt simpel vold, men steg frem til 2019 for derefter at falde igen til 10.281 anmeldelser i 2021. Antallet ligger en del over niveauet i 2011, hvor der blev foretaget 8.793 anmeldelser. Alvorligere vold har i perioden 2011-2021 ligget på et niveau mellem 1.450 og 1.950 årlige anmeldelser. Den særlige alvorlige vold omfatter forholdsvis få anmeldelser og udviklingen målt i relative tal kan derfor vise store udsving. I 2021 var der 9 anmeldelser vedr. særlig alvorlig vold, hvor antallet i 2011 var 15.

Tabel 1.1.04 Anmeldelser af vold mod privatperson

	2011	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vold mod privatperson	10 494	9 631	11 287	12 158	12 885	13 658	12 099	12 048
	indeks 2011=100							
Vold mod privatperson	100	92	108	116	123	130	115	115
Simpel vold (§ 244)	100	93	109	117	125	133	117	117
Alvorligere vold (§ 245)	100	86	102	112	110	116	110	104
Særlig alvorlig vold (§ 246)	100	80	80	133	93	53	53	60

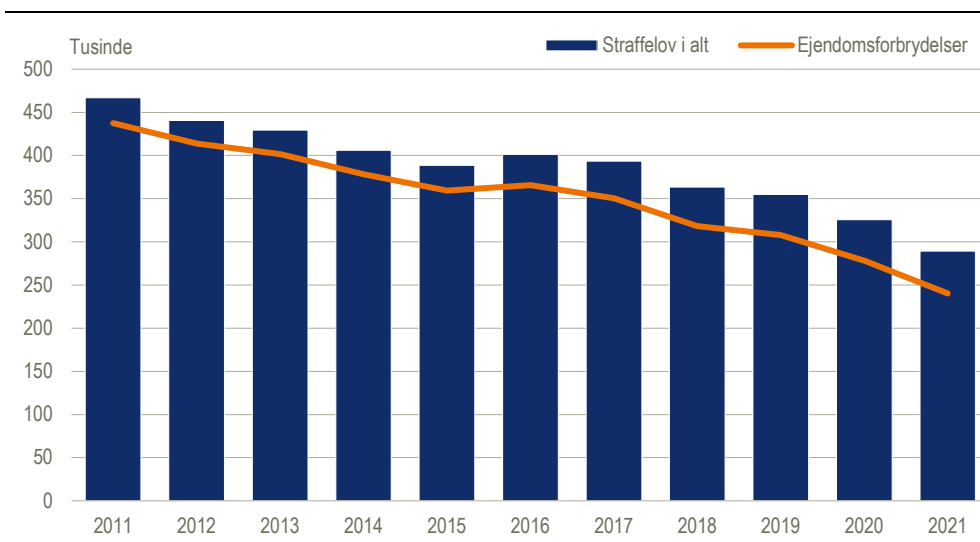
Drab og drabsforsøg

I 2021 blev der i alt anmeldt 172 drab eller forsøg på drab. Det er et lille fald i forhold til 2020, hvor der blev anmeldt 200, jf. tabel 1.1.01. Heraf udgjorde antallet af drab i 2021 i alt 39 og i alt 49 i 2020. I 2019 var der tale om 48, i 2018 om 52, i 2017 om 54 og i 2016 om 49.

Vold mod offentlig myndighed er steget

Antallet af anmeldt vold eller lignende mod offentlig myndighed har været stigende siden 2011 og skal som nævnt tidligere sandsynligvis ses i sammenhæng med en ændring i Erstatningsnævnets praksis. Antallet var på sit højeste i 2017 med 6.892 anmeldelser. Fra 2017 til 2020 har antallet af anmeldelser været faldende, og i 2020 var antallet nede på 6.115 anmeldelser. Efterfølgende er antallet steget til 6.672 anmeldelser i 2021.

Figur 1.1.03

Anmeldte straffelovsforbrydelser i alt og ejendomsforbrydelser**Ejendomsforbrydelser**

Hovedparten eller omkring 83 pct. af de anmeldte straffelovsovertrædelser udgøres som sagt af ejendoms- eller berigelsesforbrydelser. I 2021 var der således i alt 240.259 anmeldte ejendomsforbrydelser. I forhold til 2020 var antallet af anmeldte ejendomsforbrydelser faldet med omkring 14 pct. Siden 2011 har antallet af anmeldte ejendomsforbrydelser haft en faldende tendens, dog med en mindre stigning fra 2015 til 2016. Herefter har antallet igen været faldende, jf. figur 1.1.03.

Berigelsesforbrydelser

63 pct. af ejendomsforbrydelserne i 2021 var berigelsesforbrydelser, dvs. indbrud, tyveri, og brugstyverier. I 2021 var antallet af anmeldte indbrud faldet med 21 pct. i forhold til 2020, anmeldte brugstyverier faldt med 10 pct. og anmeldte tyverier med 11 pct., jf. tabel 1.1.01. Antallet af anmeldte indbrud og tyverier faldt markant allerede i 2020, hvilket sandsynligvis skulle ses i lyset af at man i længere perioder opholdt sig hjemme grundet COVID-19. Den faldende tendens fortsatte i 2021 til trods for færre restriktioner.

Indbrud og tyverier

Antallet af anmeldte indbrud har siden 2011 været faldende, hvilket har resulteret i et niveau i 2021, der ligger 61.300 under niveauet i 2011. Dette svarer til mere end

en halvering. Dette til trods for indførelsen af indbrudsparagraffen (§ 276a) pr. 1. januar 2018, som i praksis betyder, at en række anmeldelser, der tidligere blev registreret som tyveri, nu registreres som indbrud. For tyverier har der ligeledes været tale om en faldende tendens siden 2011. I forhold til 2011 er det samlede antal af tyveri faldet med 62 pct.

<i>Færre røverier</i>	I 2021 faldt antallet af anmeldte røverier med 21 pct. til 1.287 fra 1.635 i 2020. I 2011 var antallet på sit højeste niveau i perioden med 3.241 anmeldelser. Udviklingen efterfølgende har været præget af en generel faldende tendens med få mindre stigninger undervejs i 2013 og 2016.
<i>Andre straffelovsforbrydelser</i>	Andre straffelovsforbrydelser er en sammensat gruppe og omfatter bl.a. forbrydelser mod statsforfatningen eller offentlig myndighed, falsk forklaring og anklage samt almenfarlige forbrydelser (fx kriminalitet vedr. narkotika), jf. bilag 2. I alt blev der anmeldt knap 13.700 andre forbrydelser i 2021 – en stigning på næsten 5 pct. i forhold til 2020. Stigningen vedrører særligt flere anmeldelser af freds- og ærekrænkelser.
<i>Statsforbrydelser mv.</i>	Forbrydelser mod offentlig myndighed eller orden omfattede i alt 2.873 anmeldelser og falsk forklaring for retten og falsk forklaring i øvrigt udgjorde sammenlagt 1.401 anmeldelser. Der blev foretaget 5.572 anmeldelser vedr. freds- og ærekrænkelser og 143 vedr. smugling mv. af narkotika.

1.1.2 Anmeldte særlovsovertrædelser

<i>Særlove</i>	Særlovene omfatter en lang række enkeltstående love, ofte vedr. helt specifikke områder. I lighed med straffeloven er særlovene omfattet af strafferetten, dvs. at overtrædelse kan medføre bøde- eller frihedsstraf. Det er dog i relativt få tilfælde, at overtrædelser af særlovene fører til en frihedsstraf. I langt hovedparten af tilfældene er sanktionen en bøde, jf. tabel 1.3.33.
<i>De forskellige særlove</i>	Særlovene dækker så forskellige områder som ordensbekendtgørelsen (tidligere politivedtægten), lov om euforiserende stoffer, udlændingeloven, våbenloven, skatte-, told- og afgiftslovene samt miljølovene. I 2012 kom en ny lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, der erstattede § 265 i Straffeloven. Færdselsloven er også en særlov, men er ikke omfattet af anmeldelsesstatistikken (kun få færdselslovsovertrædelser registreres i anmeldelsesregistret). Den indgår (alene) i statistikken om straffetlige afgørelser (i afsnit 1.3).

Tabel 1.1.05 Anmeldte særlovsovertrædelser

	2020	2021	Ændring i antal anmeldelser 2020-2021
	antal		pct.
Særlove i alt	118 945	123 684	4,0
Lov om euforiserende stoffer	28 139	25 498	-9,4
Våbenloven	13 147	11 437	-13,0
Skatte- og afgiftlove mv.	7 654	7 954	3,9
Heraf: Skatte- og toldlove	1 142	2 229	95,2
Færdselslovs-lignende økonomiske love	4 913	4 660	-5,1
Andre økonomiske love	1 599	1 065	-33,4
Udlændingeloven	11 620	9 990	-14,0
Ordensbekendtgørelsen	7 416	8 434	13,7
Køretøjer der ikke har overholdt syn	3 189	11 561	262,5
Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning	9 822	7 889	-19,7
Sundheds- og sociallove	4 707	5 395	14,6
Bygge- og boliglove	132	137	3,8
Miljøloven	3 212	5 128	59,7
Love vedr. dyr, jagt mv.	6 444	5 960	-7,5
Heraf: Dyreværnsloven	3 194	2 390	-25,2
Hundeloven	2 679	2 703	0,9
Andre love vedrørende dyr, jagt mv.	571	867	51,8
Love vedrørende arbejde og transport	12 135	12 147	0,1
Heraf: Arbejdsmiljøloven	1 663	1 659	-0,2
Regler vedr. kontrolapparater	2 334	3 241	38,9
Køre- hviletider	2 049	3 068	49,7
Lov om hyrekørsel	678	217	-68,0
Andre love vedr. arbejde, transport mv.	5 411	3 962	-26,8
Selskabs- og firmalovgivning	1 574	1 456	-7,5
Love vedr. forsvaret o.l.	821	672	-18,1
Heraf: Værnepligtsloven	811	666	-17,9
Andre love vedrørende forsvaret	10	6	-40,0
Love vedr. offentlige forsyninger	102	202	98,0
Love vedr. spil, bevilling og næring mv.	1 116	1 121	0,4
Heraf: Restaurationsloven	815	937	15,0
Andre love vedr. spil, bevilling og næring mv.	301	184	-38,9
Særlove i øvrigt	7 715	8 703	12,8

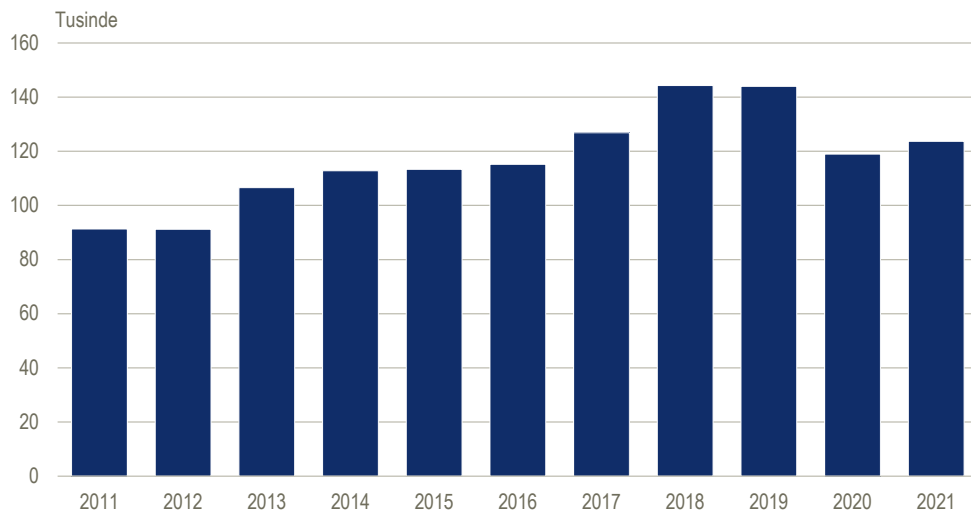
Særlovsovertrædelser i alt

Antallet af anmeldte særlovsovertrædelser lå i 2021 på 123.684 mod 118.945 i 2020, svarende til en stigning på 4 pct. Udviklingen er præget af både større fald og stigninger i forskellige særlovsovertrædelser. Den samlede stigning dækker over en større stigning i særligt køretøjer der ikke har overholdt syn og miljøloven, mens anmeldelser vedrørende overtrædelse af tilhold, opholdsforbud og bortvisning til gengæld er faldet. Derudover steg antallet af anmeldelser bl.a. vedrørende skatte- og toldlove, mens antallet af anmeldelser vedr. dyreværnsloven, våbenloven samt udlændingeloven faldt

Udviklingen 2011-2021

Antallet af anmeldte særlovsovertrædelser har generelt været stigende siden 2012 indtil 2021 med undtagelse af et lille fald i 2019 og et større fald i 2020, jf. figur 1.1.04. Den store stigning fra 2012 til 2013 skyldes i høj grad flere anmeldelser vedr. lov om euforiserende stoffer, udlændingeloven og vedr. køretøjer, hvor syn ikke er efterkommet. Stigningen fra 2016 til 2017 vedrørte især udlændingeloven, men også lov om euforiserende stoffer og lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, mens stigningen fra 2017 til 2018 vedrørte særligt udlændingeloven samt våbenloven. Fra 2019 til 2020 skyldes faldet særligt udlændingeloven samt våbenloven, men også grundet færre anmeldelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og ordensbekendtgørelsen, jf. figur 1.1.05. Den efterfølgende stigning fra 2020 til 2021 vedrørte særligt køretøjer, hvor syn ikke er efterkommet samt miljøloven, men også grundet flere anmeldelser vedrørende ordensbekendtgørelsen.

Figur 1.1.04 Anmeldte overtrædelser af særlovene

*Lov om
euforiserende
stoffer*

Overtrædelse af lov om euforiserende stoffer (dvs. lov om forbud mod bl.a. køb, salg, forarbejdning eller besiddelse af forbudte stoffer med euforiserende virkning) medførte i 2021 i alt 25.498 anmeldelser mod 28.139 i 2020, et fald på 9 pct.

*Stigninger og fald i
overtrædelser af lov om
euforiserende stoffer*

Antallet af anmeldte overtrædelser af lov om euforiserende stoffer var stigende i perioden fra 2011 og frem til 2014, hvor der blev anmeldt ca. 25.600 tilfælde. Herefter har der været et par år med fald, men antallet steg igen i 2017 og siden hen også i 2018 og 2019 for derefter at falde i 2020 og 2021, jf. figur 1.1.05.

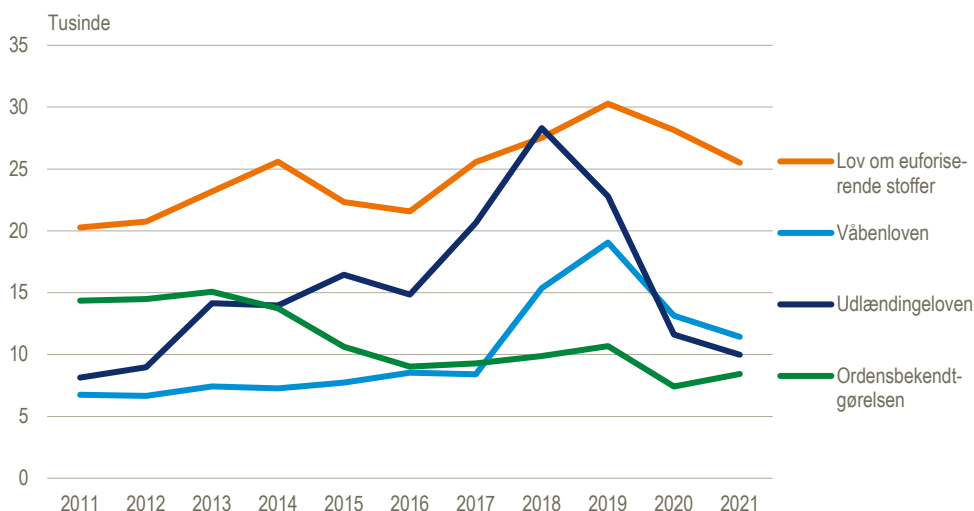
Ordensbekendtgørelsen

Bekendtgørelsen om politiets sikring af den offentlige orden mv. finder anvendelse på borgernes adfærd på veje eller andre steder, hvor der er almindelig adgang (dvs. gade og fortov, offentlig tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer og porte samt butikker og offentlige kontorer). Anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen faldt med 31 pct. fra 10.684 i 2019 til 7.416 i 2020. Dette hænger sandsynligvis også sammen med restriktionerne som følge af COVID-19, som betød at mange i høj grad har tilbragt tiden derhjemme. Fra 2020 til 2021 steg antallet af anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen med 14 pct. fra 7.416 i 2020 til 8.434 i 2021.

*Stigninger og fald i
overtrædelser af
ordensbekendtgørelsen*

Antallet af anmeldte overtrædelser af ordensbekendtgørelsen har ligget mellem ca. 14.000 og 15.000 anmeldelser årligt i årene 2011-2014. Efter et par år med et faldende antal anmeldelser har antallet været stigende fra 2016 til 2019. Denne stigning blev afløst af et fald i 2020, hvor der var 7.416 anmeldelser. I 2021 steg antallet til 8.434, jf. figur 1.1.05.

Figur 1.1.05 Særlove med flest anmeldelser

Udlændingeloven Udlændingeloven (lov om udlændinges indrejse og ophold i Danmark, herunder arbejds- og opholdstilladelse samt udvisning eller afvisning) har generelt vist en stigning i perioden 2011-2018. Den kraftige stigning fra 2017 til 2018 skyldes primært en stigning i antallet af anmeldelser vedr. manglende overholdelse af pålagt meldepligt samt underretningspligt. Faldet fra 2018 til 2019 skyldes dog på samme vis færre anmeldelser vedrørende netop manglende overholdelse af pålagt meldepligt samt underretningspligt. Det endnu større fald fra 2019 til 2020 skyldes ligeledes færre anmeldelser vedrørende manglende overholdelse af pålagt meldepligt og opholdspligt. Derudover også færre anmeldelser vedr. indrejseforbud og ulovligt ophold, som skal ses i sammenhæng med at landegrænsen over en længere periode var lukket for at mindske smitten af COVID-19. Det lille fald fra 2020 til 2021 skyldes især et fald i anmeldelser vedrørende manglende overholdelse af pålagt opholdspligt samt meldepligt.

Våbenloven I alt var der 11.437 anmeldte overtrædelser af våbenloven i 2021, svarende til et fald på 13 pct. i forhold til 2020. Stigningen fra 2017 til 2018 skyldes en firedobling af anmeldelser vedr. knivloven i øvrigt. Våbenloven angiver regler for besiddelse af våben (herunder stikvåben), ammunition og eksplosivstoffer. Antallet af anmeldte overtrædelser af våbenloven havde inden 2018 svinget mellem 6.700 og 8.500 anmeldelser årligt.

1.1.3 Anmeldte unge under den kriminelle lavalder

Færre registrerede lovovertrædelser I 2021 blev der i alt registreret 4.091 lovovertrædelser begået af unge under den kriminelle lavalder, jf. tabel 1.1.06. Det er et fald på 62 i forhold til 2020. En væsentlig andel af de lovovertrædelser, der bliver begået af unge under den kriminelle lavalder, bliver begået af 14-årige, jf. tabel 1.1.07.

Flest straffelovsovertrædelser De i alt 4.091 registrerede lovovertrædelser i 2021 fordelte sig med 3.145 overtrædelser af straffeloven, 209 overtrædelser af færdselsloven og 383 overtrædelser af særlovene.

Tabel 1.1.06 Antal registrerede lovovertrædelser begået af personer i alderen 10-14 år

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anmeldelser i alt¹	3 001	2 759	2 584	2 982	3 631	3 797	4 153	4 091
Straffelov i alt	2 292	2 178	1 962	2 205	2 415	2 841	3 178	3 145
Seksualforbrydelser i alt	27	38	43	40	232	137	223	239
Voldsforbrydelser i alt	250	270	275	375	379	764	845	788
Vold mod privatperson	172	160	165	244	248	452	551	454
Vold i øvrigt	78	110	110	131	131	312	294	334
Ejendomsforbrydelser i alt	1 986	1 845	1 604	1 759	1 683	1 873	2 048	2 009
Indbrud i alt	119	113	100	85	49	81	99	77
Tyveri i alt	1 269	1 172	1 025	1 002	1 020	1 120	1 155	1 079
Heraf Butikstyveri	1 104	1 051	917	885	897	983	947	958
Brugstyveri af køretøj	207	128	134	81	105	109	121	132
Røveri	65	48	47	64	58	70	119	84
Hærværk	183	236	181	178	291	262	278	405
Ejendomsforbrydelser i øvrigt	143	148	117	349	160	231	276	232
Andre straffelovsforbrydelser i alt	29	25	40	31	121	67	62	109
Færdselslov i alt	127	114	93	96	119	166	210	209
Særlove i alt	176	130	167	161	378	478	364	383
Lov om euforiserende stoffer	57	45	44	27	51	79	71	86
Våbenloven	69	44	65	85	267	345	190	166
Særlove i øvrigt	50	41	58	49	60	54	103	131
pr. 1.000 personer								
Anmeldelser pr. 1.000								
10-14-årige	9,0	8,3	7,8	8,9	10,7	11,2	12,3	12,2

¹ Inkl. uoplyst gemingsart.

*Mere end 12 anmeldelser
pr. 1.000 10-14-årige*

De 4.091 anmeldelser svarede til 12,2 pr. 1.000 indbyggere i alderen 10-14 år i 2021. Fra 2014 og frem til 2016 var antallet faldende for derefter at blive afløst af en stigning frem til 2020. I 2021 var der igen et lille fald i anmeldelser pr. 1.000 indbyggere i alderen 10-14 år.

*Ejendoms-
forbrydelser*

I 2021 lå 49 pct. af de unges lovovertrædelser indenfor ejendomsforbrydelser med i alt 2.009. Over halvdelen af de anmeldte ejendomsforbrydelser var tyverier, med i alt 1.079 anmeldelser, hvoraf 958 var butikstyverier. Endvidere blev der anmeldt 405 tilfælde af hærværk, 84 tilfælde af røveri og 132 tilfælde af brugstyveri af køretøj begået af 10-14-årige.

*Volds-
forbrydelser*

I alt 788 anmeldelser vedrørte voldsforbrydelser. Hovedparten (454) vedrørte vold mod privatperson (straffeloven §§ 244-246). Antallet af anmeldte voldsforbrydelser er faldet med 7 pct. fra 2020 til 2021.

Seksualforbrydelser

Efter at have været på højt niveau i 2018, faldt antallet af anmeldte seksualforbrydelser i 2019 for derefter at stige igen i 2020 og 2021. I 2021 var der 239 anmeldelser om seksualforbrydelser, svarende til en stigning på 7 pct. i forhold til 2020.

Tabel 1.1.07

Antal registrerede lovovertrædelser begået af personer i alderen 10-13/14 år

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anmeldelser i alt	3 001	2 759	2 584	2 982	3 631	3 797	4 153	4 091
10 år	76	67	45	48	78	63	48	62
11 år	97	131	111	102	128	181	169	137
12 år	289	263	275	260	303	384	459	563
13 år	740	743	650	844	944	1 128	1 116	1 136
14 år	1 799	1 555	1 503	1 728	2 178	2 041	2 361	2 193

1.2 Ofre for personfarlig kriminalitet

Ofre for
personfarlig
kriminalitet

Ofre for personfarlig kriminalitet omfatter den del af de anmeldte straffelovsforbrydelser, hvor offer og gerningsperson er direkte konfronteret. Dvs. seksual- og voldsforbrydelser samt enkelte kategorier af henholdsvis ejendomsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser, som bl.a. taske- og tricktyverier, røverier samt overtrædelser af politiudstedte advarsler. Fra og med 2012 registreres overtrædelser af politiudstedte advarsler under særloven om tilhold, bortvisning og opholdsforbud. Før 2012 var de omfattet af straffelovens § 265.

Tabel 1.2.01 Ofre for personfarlig kriminalitet

	I alt	Mænd	Kvinder	Uoplyst køn
Ofre i alt 2020	60 696	26 463	31 531	2 702
Ofre i alt 2021	59 869	25 132	31 737	3 000
Seksuallforbrydelser	6 053	626	5 408	19
Voldtægt mv.	2 110	195	1 915	-
Blufærdighedskrænkelser	3 440	348	3 075	17
Voldsforbrydelser	28 098	14 127	11 793	2 178
Vold e.l. mod offentlig myndighed	6 904	2 331	2 630	1 943
Drab og forsøg herpå	176	142	33	1
Vold mod privat person	12 976	7 712	5 201	63
Trusler	6 191	3 237	2 870	84
Ejendomsforbrydelser	20 520	9 355	10 862	303
Tasketyverier	3 945	1 505	2 346	94
Tyveri fra lomme/taske	11 806	4 768	6 955	83
Tricktyveri på gadeplan	1 450	639	795	16
Røveri	1 127	921	182	24
Andre forbrydelser	5 198	1 024	3 674	500
Overtrædelse af tilhold, bortvisning og opholdsforbud	4 828	831	3 516	481

Flest
kvindelige ofre

De i alt 59.869 offerindberetninger i 2021 omfattede 25.132 mænd, 31.737 kvinder og 3.000 med uoplyst køn. I 2021 fordelte ofrene sig med 6.053 ofre for seksuallforbrydelser, 28.098 ofre for voldsforbrydelser, 20.520 ofre for ejendomsforbrydelser og endelig 5.198 ofre for andre forbrydelser.

Ofre for
seksual-
forbrydelser

Kvinderne udgjorde 89 pct. af ofrene for seksuallforbrydelser i 2021. Modsat er 96 pct. af gerningspersonerne til seksuallforbrydelser mænd, jf. tabel 1.3.14. Gennemsnitsalderen for de kvindelige ofre var 22 år og for de mandlige 19 år, mens gerningspersonen i gennemsnit var omkring 36 år, jf. tabel 1.2.03 samt tabel 1.3.13.

Tabel 1.2.02 Ofre for straffelovsforbrydelser efter alder

	2020		2021			
	I alt	I alt	Seksuallforbrydelser	Voldsforbrydelser	Ejendomsforbrydelser	Andre forbrydelser
Ofre i alt¹	60 696	59 869	6 053	28 098	20 520	5 198
0-9 år	2 217	2 103	464	1 556	75	8
10-19 år	10 109	10 279	2 898	4 683	2 558	140
20-29 år	13 346	14 473	1 599	6 077	5 840	957
30-39 år	11 154	9 489	488	4 785	3 091	1 125
40-49 år	9 053	8 302	324	4 080	2 599	1 299
50-59 år	6 083	5 849	161	3 078	2 141	469
60-69 år	3 037	3 346	69	1 227	1 458	592
70-79 år	2 066	1 859	18	308	1 432	101
80 år +	892	1 127	13	85	1 022	7

Anm.: Alder på gerningstidspunktet.

¹ Inkl. alder uoplyst (hhv. 2.739 i 2020 og 3.042 i 2021)

Ofre for voldsforbrydelser 50 pct. af de 28.098 indberettede ofre for voldsforbrydelser i 2021, var mænd med en gennemsnitsalder på 33 år. Ligesom hovedparten (86 pct.) af voldsforbryderne også er mænd med en gennemsnitsalder på 34 år, jf. tabel 1.3.06 samt tabel 1.3.13.

Vold mod privatperson 46 pct. eller 12.976 af voldsofrene havde været udsat for vold mod privatperson, hvor hovedparten med i alt 11.159 var simpel vold. Gennemsnitsalderen for vold mod privatperson var 29 år for mænd og 28 år for kvinder.

Vold mod offentlig myndighed Antallet af ofre for vold eller lignende mod offentlig myndighed er opgjort til i alt 6.904 indberetninger, jf. tabel 1.2.01. Heraf var 1.943 (28 pct.) uden angivelse af køn, idet offerindberetninger vedr. vold mod personer i offentlig tjeneste ofte indberettes uden personoplysninger.

Tabel 1.2.03 Ofrenes gennemsnitsalder

	2020		2021	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	gennemsnitlig alder			
Ofre for straffelovsforbrydelser i alt	35	35	34	35
Seksuualforbrydelser i alt	18	21	19	22
Voldtægt	21	23	18	23
Voldsforbrydelser i alt	32	33	33	33
Vold mod tjenestemand i funktion	42	42	43	42
Vold mod privatperson	28	29	29	28
Ejendomsforbrydelser i alt	38	42	37	43
Andre forbrydelser i alt	43	38	44	40

Anm. Alder på gerningstidspunktet.

Ofre for ejendomsforbrydelser Statistikken om ofre omfatter kun en mindre del af ejendoms- eller berigelsesforbrydelserne, som fx tasketyverier, tricktyveri, åger, afpresning og røveri. Af de i alt 20.520 offerindberetninger vedr. ejendomsforbrydelser var 11.806 ofre for tyverier fra taske eller lomme, hvor de kvindelige ofre udgjorde knap to tredjedele. Tricktyverier på gadeplan rammer i lige høj grad kvinder og mænd: henholdsvis 795 kvinder og 639 mænd i 2021.

Tabel 1.2.04 Ofre efter antal anmeldte forbrydelser

	Antal ofre i alt	Antal forbrydelser			
		1	2	3	4 +
Ofre i alt 2020	46 986	41 680	3 715	848	743
Ofre i alt 2021	46 887	41 594	3 616	910	767
Seksuualforbrydelser	4 490	3 899	396	97	98
Voldsforbrydelser	21 957	18 346	2 488	658	465
Ejendomsforbrydelser	19 720	18 938	640	105	37
Andre forbrydelser	720	411	92	50	167

Anm.: Ofre der har været udsat for mere end én forbrydelse er opgjort efter den første registrerede forbrydelse.

Ofre udsat for flere forbrydelser De i alt 59.869 offerindberetninger omfattede 46.887 forskellige personer. I alt 5.293 personer (11 pct.) havde været ofre for mere end én forbrydelse i løbet af 2021 (her er den først registrerede forbrydelse valgt), mens de resterende 41.594 havde været udsat for én forbrydelse. Mens henholdsvis 13 pct. og 16 pct. af ofrene for seksualforbrydelser og ofrene for voldsforbrydelser havde været ofre to eller flere gange i løbet af 2021, gjaldt dette for 4 pct. af ofrene for ejendomsforbrydelser.

1.3 Strafferetlige afgørelser

Datagrundlag Statistikken om strafferetlige afgørelser bygger på udtræk fra det Centrale Kriminalregister. Kriminalregistret omfatter alle afgørelser vedr. overtrædelser af straffeloven, mens der er visse undtagelser vedr. afgørelser for overtrædelse af færdselsloven og de øvrige særlove. Se nærmere herom i afsnit 2.1 Kriminalitetsstatistikken, IV. Afgørelse.

1.3.1 Strafferetlige afgørelser i alt

Afgørelser i alt versus fældende afgørelser

I alt blev der truffet 237.237 strafferetlige afgørelser i 2021, og heraf var 217.555 fældende, dvs. at afgørelsen førte til, at den tiltalte blev fundet skyldig. I alt 19.682 afgørelser var ikke fældende, dvs. at enten blev påtale opgivet eller der forekom en frikendelse. Hovedvægten vil i det følgende primært være lagt på fældende afgørelser.

Tabel 1.3.01 Strafferetlige afgørelser efter sanktion

	2020	2021	Ændring 2020-2021
	antal		pct.
Afgørelser i alt	248 448	237 237	-4,5
Fældende afgørelser	228 899	217 555	-5,0
Ikke fældende afgørelser	19 549	19 682	0,7
Påtale opgivet (rpl. § 721, stk.1 nr.2)	17 589	17 478	-0,6
Frifindelse	1 960	2 204	12,4

217.600 fældende afgørelser i 2021

I 2021 blev der i alt truffet 217.555 fældende afgørelser vedr. overtrædelser af straffelov, færdselslov og særlove. I 2020 var antallet af fældende afgørelser 228.899, dvs. der er sket et fald på knap 5 pct. fra 2020 til 2021. Af de fældende afgørelser i 2021 vedrørte 28.800 afgørelser straffeloven, 134.800 færdselsloven og 53.900 særlove.

Tabel 1.3.02 Strafferetlige afgørelser efter overtrædelsens art og sanktion. 2021

	Afgørelser i alt	Ikke fældende avgørelser	Ikke fældende andel
	antal		pct.
Strafferetlige afgørelser i alt	237 237	19 682	8,3
Straffelov i alt	44 445	15 612	35,1
Seksualforbrydelser	2 401	1 364	56,8
Voldtægt	811	687	84,7
Blufærdighedskrænkelser	833	361	43,3
Voldsforbrydelser	11 337	4 875	43,0
Vold mod offentlig myndighed	2 316	451	19,5
Drab og forsøg på drab	159	94	59,1
Vold m. privatperson	6 526	3 083	47,2
Ejendomsforbrydelser	25 798	7 799	30,2
Indbrud	1 544	778	50,4
Tyveri	12 824	1 778	13,9
Brugstyveri	1 582	747	47,2
Røveri	702	258	36,8
Andre straffelovsforbrydelser	4 909	1 574	32,1
Færdselslov i alt	136 283	1 480	1,1
Spirituskørsel	6 526	467	7,2
Særlove i alt	56 509	2 590	4,6
Lov om euforiserende stoffer	14 249	1 364	9,6
Våbenloven	4 795	901	18,8
Ordensbekendtgørelsen	5 976	8	0,1
Love vedrørende arbejde, transport, mv.	4 320	28	0,6

Over halvdelen af afgørelserne vedr. seksualforbrydelser var ikke fældende

I alt 8 pct. af de strafferetlige afgørelser i 2021 var ikke fældende. For afgørelserne vedr. straffelovsovertrædelser var andelen 35 pct. For seksualforbrydelser lå andelen på 57 pct. og for voldtægt på 85 pct. 43 pct. af voldsforbrydelser var ikke fældende og for ejendomsforbrydelser var andelen 30 pct. 1 pct. af færdselslovsovertrædelserne var ikke fældende, ligesom det gjaldt for 5 pct. af særlovene, jf. tabel 1.3.02.

90 pct. af de fældende afgørelser er bøder

196.712 ud af de i alt 217.555 fældende afgørelser vedrørte i 2021 bøder, svarende til 90 pct. Personer med alderen over 50 år på afgørelsestidspunktet fik 25 pct. af bøderne. Dom til frihedsstraf udgjorde i 2021 knap 7 pct. af de samlede fældende afgørelser, mens tiltalefrafald og anden afgørelse sammenlagt udgjorde knap 3 pct.

Tabel 1.3.03

Afgørelser efter afgørelsestype og alder. 2021

	I alt	Alder på afgørelsestidspunktet										Virk-som-heder
		15 år	16 år	17 år	18 år	19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +	
Strafferetlige afgørelser i alt	237 237	1 720	2 722	2 964	5 534	6 741	34 081	31 715	48 458	40 855	55 732	6 715
Fældende afgørelser i alt	217 555	1 489	2 308	2 476	4 887	6 037	30 630	28 694	43 989	37 699	52 691	6 655
Dom til frihedsstraf	15 206	195	377	423	423	466	2 511	2 588	3 488	2 523	2 212	-
Ubetinget frihedsstraf	7 373	21	66	112	165	218	1 298	1 446	1 950	1 264	833	-
Ubetinget dom alene	5 741	7	21	66	124	172	998	1 113	1 535	1 021	684	-
Delvis betinget dom	445	11	33	32	18	16	78	67	92	61	37	-
Delvis betinget og samfundstjeneste	131	-	1	5	16	11	27	23	22	16	10	-
Ubetinget dom og bøde	921	-	-	4	6	15	178	217	264	148	89	-
Udstået ved varetægt	112	-	-	2	1	4	17	25	33	18	12	-
Forvaring	6	-	-	-	-	-	-	1	4	-	1	-
Ungdomssanktion	17	3	11	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Betinget frihedsstraf	7 833	174	311	311	258	248	1 213	1 142	1 538	1 259	1 379	-
Betinget dom alene	4 033	160	290	261	160	130	571	495	709	599	658	-
Betinget dom og samfundstjeneste	1 712	4	8	30	73	84	355	274	355	280	249	-
Betinget dom og bøde	1 029	9	11	18	14	19	142	175	217	175	249	-
Betinget dom, bøde og samfundstj.	1 059	1	2	2	11	15	145	198	257	205	223	-
Bøde	196 712	1 236	1 837	1 940	4 343	5 406	27 075	25 116	39 197	34 315	49 613	6 634
Bøde- og udeblivelsesdom	3 911	9	34	47	47	78	519	454	710	612	1 056	345
Bødevedtagelse	608	2	10	11	18	18	72	74	98	92	177	36
Bødeforlæg	126 489	683	1 051	1 233	3 135	3 599	15 918	13 550	22 452	22 807	37 344	4 717
Inden- og udenretlig frakendelse og bøde mv.	18 362	368	430	328	486	625	3 089	2 533	3 621	2 721	4 160	1
Dom uden retsmøde	47 342	174	312	321	657	1 086	7 477	8 505	12 316	8 083	6 876	1 535
Tiltalefrafald	4 025	55	80	94	93	119	777	739	943	600	506	19
Med og uden vilkår	3 455	28	56	69	79	102	694	683	839	514	381	10
Med eller uden advarsel	570	27	24	25	14	17	83	56	104	86	125	9
Anden afgørelse	1 612	3	14	19	28	46	267	251	361	261	360	2
Foranstaltningssdomme	746	-	4	4	9	23	102	110	172	145	177	-
Advarsel	97	-	-	1	2	1	8	8	20	20	36	1
Straf bortfaldet	422	3	2	8	2	7	63	61	88	62	125	1
Militær straf	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingen tillægsstraf (§89)	326	-	3	5	13	15	92	71	77	32	18	-
Anden afgørelse i øvrigt	21	-	5	1	2	-	2	1	4	2	4	-
Ikke fældende afgørelser i alt	19 682	231	414	488	647	704	3 451	3 021	4 469	3 156	3 041	60
Påtale opgivet	17 478	210	361	419	581	654	3 076	2 722	4 000	2 761	2 641	53
Frifindelse	2 204	21	53	69	66	50	375	299	469	395	400	7

1.3.2 Straffelov

Færre afgørelser vedr. straffelov

I 2021 blev der i alt truffet 44.445 afgørelser for overtrædelse af straffeloven. Dette svarer til et fald på knap 3 pct. siden 2020.

28.800 fældende afgørelser

Ud af det samlede antal afgørelser for overtrædelse af straffeloven var 28.833 fældende. Dette svarer til knap 65 pct. af afgørelserne. Antallet af fældende afgørelser lå i 2011 på ca. 39.400. Det efterfølgende år holdt antallet sig på et niveau på de knap 40.000. Fra og med 2013 har antallet været faldende, men er steget igen fra 2017 til 2020. Antallet af fældende afgørelser faldt med 5 pct. fra 2020 til 2021.

Afgørelser pr. 100.000 personer

Opgjort pr. 100.000 indbyggere lå det samlede antal fældende afgørelser for straffelovsovertrædelser i 2021 på 588. I forhold til 2011 er det et fald på 32 pct. Antallet toppede i 2011, hvor der var 861 fældende afgørelser pr. 100.000 indbyggere.

Halvdelen af de fældende afgørelser udgøres af bøder

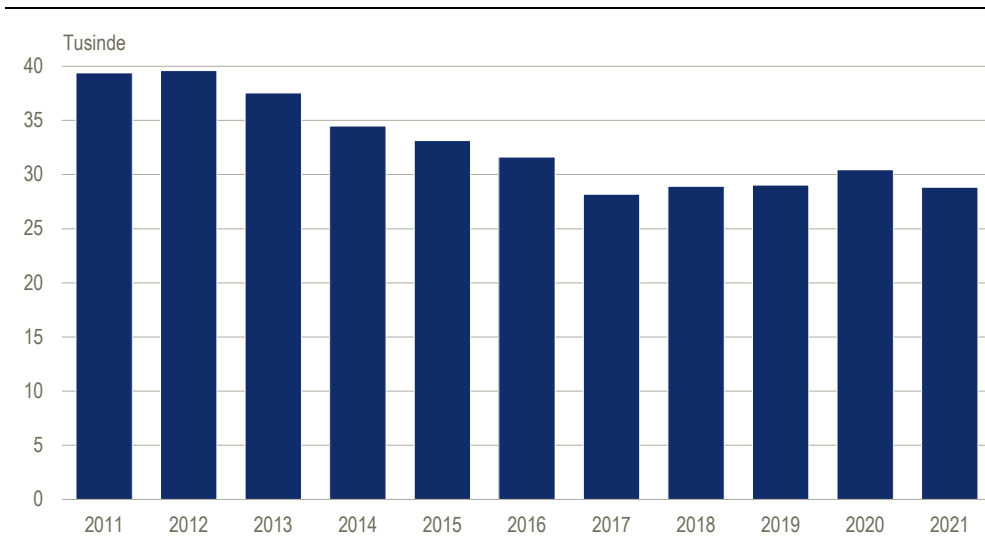
Ud af de 28.833 fældende afgørelser i 2021 udgjorde knap halvdelen bøder. Ubetingede og betingede frihedsstraffe udgjorde hver 20 pct.

Tabel 1.3.04

Straffelov. Afgørelser efter afgørelsestype

	Alle afgørelser	Fældende afgørelser						Ikke-fældende afgørelser		
		I alt	Ubetinget	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/ -undladt	Anden afgørelse	I alt	Påtale opgivet	Frifindelse
2011 ...	54 056	39 393	9 315	7 836	18 435	2 611	1 196	14 663	12 941	1 722
2012 ...	53 916	39 604	9 280	7 407	18 957	2 865	1 095	14 312	12 717	1 595
2013 ...	51 709	37 538	8 629	6 636	18 387	2 832	1 054	14 171	12 686	1 485
2014 ...	47 692	34 485	7 251	6 104	18 138	1 982	1 010	13 207	11 829	1 378
2015 ...	45 418	33 141	6 671	6 361	17 250	1 835	1 024	12 277	10 754	1 523
2016 ...	43 660	31 620	6 380	6 960	15 548	1 705	1 027	12 040	10 573	1 467
2017 ...	40 209	28 187	6 417	6 522	12 541	1 732	975	12 022	10 557	1 465
2018 ...	41 151	28 920	6 231	5 549	14 400	1 806	934	12 231	10 791	1 440
2019 ...	43 029	29 032	6 051	5 620	14 361	2 009	991	13 997	12 668	1 329
2020 ...	45 804	30 445	6 010	5 993	15 137	2 279	1 026	15 359	13 859	1 500
2021 ...	44 445	28 833	5 762	5 566	13 607	2 828	1 070	15 612	13 935	1 677
Afgørelser pr. 100.000 indbyggere 15 år +										
2011 ...	1 181	861	204	171	403	57	26	320	283	38
2012 ...	1 171	860	201	161	412	62	24	311	276	35
2013 ...	1 115	810	186	143	397	61	23	306	274	32
2014 ...	1 020	738	155	131	388	42	22	282	253	29
2015 ...	962	702	141	135	366	39	22	260	228	32
2016 ...	916	664	134	146	326	36	22	253	222	31
2017 ...	838	587	134	136	261	36	20	250	220	31
2018 ...	852	599	129	115	298	37	19	253	223	30
2019 ...	885	597	125	116	296	41	20	288	261	27
2020 ...	940	624	123	123	310	47	21	315	284	31
2021 ...	906	588	118	114	277	58	22	318	284	34

Figur 1.3.01

Straffelov. Fældende afgørelser i alt

Færre afgørelser vedr. voldsforbrydelser

Antallet af fældende afgørelser vedr. straffeloven var som nævnt faldet med 5 pct. fra 2020 til 2021. Antallet af fældende afgørelser vedr. seksualforbrydelser faldt overordnet set, men steg for voldtægtsforbrydelser. Antallet af fældende afgørelser for voldsforbrydelser faldt med 12 pct. Antallet for fældende afgørelser for vold mod privatperson faldt 14 pct. I 2021 var 88 pct. af de fældende afgørelser for vold mod privatperson begået af mænd. Opgjort pr. 100.000 mænd var der 126 fældende afgørelser jf. tabel 1.3.06.

Tabel 1.3.05 Straffelov. Fældende afgørelser efter overtrædelsens art

	2020	2021	Ændring 2020-2021
	antal		pct.
Straffelov i alt	30 445	28 833	-5,3
Seksuallforbrydelser	1 072	1 037	-3,3
Voldtægt	109	124	13,8
Blufærdighedskrænkelser	517	472	-8,7
Voldsforbrydelser	7 358	6 462	-12,2
Vold mod offentlig myndighed	2 067	1 865	-9,8
Drab og forsøg på drab	73	65	-11,0
Vold mod privatperson	4 002	3 443	-14,0
Ejendomsforbrydelser	18 772	17 999	-4,1
Indbrud	862	766	-11,1
Tyveri	11 914	11 046	-7,3
Brugstyveri	825	835	1,2
Røveri	431	444	3,0
Andre forbrydelser	3 243	3 335	2,8

Tabel 1.3.06 Afgørelser straffelov. Antal og pr. 100.000 indbyggere efter overtrædelsens art. 2021

	Afgørelser i alt			Fældende afgørelser			Ikke fældende afgørelser		
	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder
Straffelov	44 445	35 904	8 502	28 833	22 868	5 949	15 612	13 036	2 553
Seksuallforbrydelser	2 401	2 325	76	1 037	997	40	1 364	1 328	36
Voldtægt mv.	811	808	3	124	124	-	687	684	3
Blufærdighedskrænkelser	833	808	25	472	456	16	361	352	9
Voldsforbrydelser	11 337	9 696	1 640	6 462	5 563	898	4 875	4 133	742
Vold o.l. mod offentlig myndighed	2 316	1 841	475	1 865	1 470	395	451	371	80
Drab og forsøg herpå	159	146	13	65	60	5	94	86	8
Vold mod privatperson	6 526	5 587	939	3 443	3 046	397	3 083	2 541	542
Ejendomsforbrydelser	25 798	19 813	5 959	17 999	13 454	4 535	7 799	6 359	1 424
Dokumentfalsk	746	553	191	446	328	118	300	225	73
Brandstiftelse	309	254	55	179	147	32	130	107	23
Indbrud	1 544	1 445	99	766	724	42	778	721	57
Tyveri	12 824	8 905	3 918	11 046	7 515	3 531	1 778	1 390	387
Bedrageri	3 623	2 700	913	1 786	1 344	439	1 837	1 356	474
Røveri	702	655	47	444	415	29	258	240	18
Brugstyveri af bil	942	851	91	436	403	33	506	448	58
Brugstyveri af knallert	53	51	2	38	37	1	15	14	1
Brugstyveri af cykel	253	233	20	169	157	12	84	76	8
Hærværk	2 157	1 915	239	1 228	1 097	130	929	818	109
Andre forbrydelser	4 909	4 070	827	3 335	2 854	476	1 574	1 216	351
Salg af narkotika	795	683	112	539	494	45	256	189	67
Smugling af narkotika	277	245	32	214	196	18	63	49	14
Afgørelser pr. 100.000 indb. 15 år +									
Straffelov	906	1 481	343	588	943	240	318	538	103
Seksuallforbrydelser	49	96	3	21	41	2	28	55	1
Voldtægt mv.	17	33	-	3	5	-	14	28	-
Blufærdighedskrænkelser	17	33	1	10	19	1	7	15	-
Voldsforbrydelser	231	400	66	132	229	36	99	170	30
Vold o.l. mod offentlig myndighed	47	76	19	38	61	16	9	15	3
Drab og forsøg herpå	3	6	1	1	2	-	2	4	-
Vold mod privatperson	133	230	38	70	126	16	63	105	22
Ejendomsforbrydelser	526	817	240	367	555	183	159	262	57
Dokumentfalsk	15	23	8	9	14	5	6	9	3
Brandstiftelse	6	10	2	4	6	1	3	4	1
Indbrud	31	60	4	16	30	2	16	30	2
Tyveri	262	367	158	225	310	142	36	57	16
Bedrageri	74	111	37	36	55	18	37	56	19
Røveri	14	27	2	9	17	1	5	10	1
Brugstyveri af bil	19	35	4	9	17	1	10	18	2
Brugstyveri af knallert	1	2	-	1	2	-	-	1	-
Brugstyveri af cykel	5	10	1	3	6	-	2	3	-
Hærværk	44	79	10	25	45	5	19	34	4
Andre forbrydelser	100	168	33	68	118	19	32	50	14
Salg af narkotika	16	28	5	11	20	2	5	8	3
Smugling af narkotika	6	10	1	4	8	1	1	2	1

¹ Inklusiv virksomheder.

*Antal fældende afgørelser
falder med alderen*

Hyppigheden for en fældende afgørelse var i 2021 størst for de yngre aldersklasser, og højest for de 15-19-årige med 1.257 pr. 100.000 i aldersgruppen og lavest for de ældste over 50 år med 208 pr. 100.000 personer. Det er samtidig bemærkelsesværdigt, at hyppigheden for de 15-19-årige er faldet med 44 pct. siden 2011. Også for de 20-24 årige er hyppigheden faldet meget fra 2011 til 2021 – nemlig med 48 pct.

Tabel 1.3.07

Straffelov. Fældende afgørelser pr. 100.000 indbyggere

	2011	2017	2018	2019	2020	2021
Straffelov i alt ...	861	587	598	597	624	588
15-19 år	2 226	1 351	1 313	1 418	1 397	1 257
20-24 år	2 326	1 350	1 323	1 353	1 303	1 210
25-29 år	1 627	1 068	1 106	1 045	1 121	1 029
30-39 år	1 111	873	914	866	921	877
40-49 år	734	555	584	591	641	651
50 år +	218	179	188	190	219	208

*75 pct. af afgørelserne
vedr. voldsforbrydelser
var frihedsstraffe*

39 pct. af de fældende afgørelser vedr. straffeloven gav dom til frihedsstraf i 2021. I alt var der 11.328 domme til frihedsstraf og heraf var 5.762 ubetingede og 5.566 betingede. For voldsforbrydelser udgjorde frihedsstraf med 75 pct. langt hovedparten af de fældende afgørelser, mens frihedsstraf for seksualforbrydelser udgjorde 64 pct. og for ejendomsforbrydelser 24 pct., jf. tabel 1.3.08.

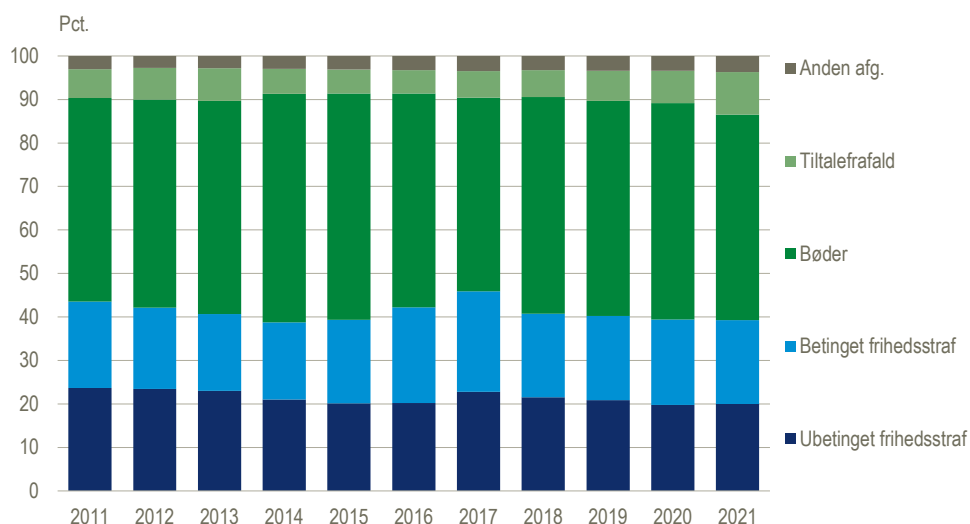
47 pct. var bøder

Bødedomme med 13.607 afgørelser udgjorde 47 pct. af de fældende afgørelser. 65 pct. af de fældende afgørelser vedrørende ejendomsforbrydelser var bøder, hvor det samme gjorde sig gældende i 5 pct. af voldsforbrydelserne.

*Tiltalefrafald og
foranstaltningsdom*

I alt 2.828 eller ca. 10 pct. af de fældende afgørelser var tiltalefrafald (Rpl. § 722), hvor forholdet er af ringe strafværdighed. Anden afgørelse omfattede i alt 1.070 afgørelser og heraf var 724 foranstaltningsdomme (jf. straffeloven § 68-70), hvor personen af fx psykiske grunde dømmes til anbringelse på institution.

Figur 1.3.02 Straffelov. Procentvis fordeling af sanktioner

Betinget og ubetinget strafflængde

Den gennemsnitligt udmålte strafflængde for frihedsstraf for straffelovsovertrædelser lå i 2021 på 1,9 måneder for betinget fængsel og 12,2 måneder for ubetinget fængsel, dvs. væsentlig lavere for betinget frihedsstraf. Den gennemsnitlige strafflængde i 2021 var for de ubetingede frihedsstraffe 1,1 måneder højere end i 2020, jf. tabel 1.3.09.

Straflængder for voldsforbrydelser

Under voldsforbrydelser lå gennemsnittet for ubetinget frihedsstraf på 8,8 mdr. i 2021, en stigning på 1,5 mdr. i forhold til året før. For simpel vold lå den gennemsnitlige strafflængde for ubetinget frihedsstraf i gennemsnit på 3,8 mdr. og for alvorligere vold på 10,1 mdr., mens særlig alvorlig vold lå på 73,5 mdr. For sidstnævnte er der tale om et fald i forhold til året før. Den gennemsnitlige strafflængde for særlig alvorlig vold kan svinge betragteligt fra år til år, da der er tale om et relativt lille antal afgørelser. Højest lå de ubetingede frihedsstraffe for manddrab med et gennemsnit på 153,5 mdr. (12,8 år) og forsøg på manddrab på 119,4 mdr. (10 år). For sidstnævnte er der tale om en markant stigning fra 79,9 mdr. (6,7 år) i 2020 til 119,4 mdr. (10 år) i 2021.

Straflængder for seksualforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser

Den gennemsnitlige strafflængde for seksualforbrydelser lå højt for ubetinget frihedsstraf med 20,7 mdr. og herunder lå voldtægt på 25,5 mdr. Gennemsnittet lå også højt for andre straffelovsforbrydelser (primært pga. narkotikaforbrydelser) med 25,1 mdr., mens ejendomsforbrydelser lå på 7,7 mdr., herunder bl.a. røveri med 12,4 mdr.

Tabel 1.3.09 Straffelov. Gennemsnitlig straffelængde ved idømmelse af frihedsstraf

	Betinget frihedsstraf		Ubetinget frihedsstraf	
	2020	2021	2020	2021
	antal måneder			
Straffelovsforbrydelser i alt	1,8	1,9	11,1	12,2
Seksuualforbrydelser	1,3	1,5	21,4	20,7
Blodskam mv.	5,5	5,5	17,3	28,0
Voldtægt mv.	4,0	2,3	34,4	25,5
Seksuualforbrydelse mod barn under 12 år	9,0	4,0	25,5	33,4
Seksuualforbrydelse mod barn under 15 år	3,5	3,2	14,4	24,4
Seksuualforbrydelse i øvrigt	4,1	4,5	12,5	15,3
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	0,9	1,0	2,9	5,2
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	0,8	0,9	1,3	1,2
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	1,1	1,6	7,6	5,7
Utugt mv.	0,8	1,2	10,7	5,0
Voldsforbrydelser	1,5	1,5	7,3	8,8
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	1,4	1,4	3,0	3,8
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	1,2	0,9	5,6	4,4
Manddrab	-	-	158,9	153,5
Forsøg på manddrab	-	-	79,9	119,4
Psykisk vold mv.	-	2,0	10,0	16,7
Simpel vold	1,5	1,5	3,2	3,8
Alvorligere vold	2,9	2,9	9,4	10,1
Særlig alvorlig vold	-	-	78,0	73,5
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	3,1	1,7	3,0	12,0
Andre forbrydelser mod liv og legeme	1,6	1,9	8,2	8,4
Forbrydelse mod den personlige frihed	2,1	2,4	12,1	7,8
Trusler	1,1	1,2	4,2	4,9
Ejendomsforbrydelser	2,1	2,3	7,7	7,7
Dokumentfalsk	1,4	1,9	2,2	3,1
Brandstiftelse	4,5	3,7	15,7	11,2
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	1,5	1,9	6,5	6,6
Indbrud i beboelser	1,4	1,8	8,0	8,3
Indbrud i ubeboede bebyggelser	1,5	1,6	5,4	3,9
Tyveri fra bil, båd mv.	1,8	1,6	6,0	7,5
Butikstyveri mv.	1,2	1,6	3,0	3,0
Andre tyverier	1,6	1,7	4,9	5,4
Tyveri/brugstyveri af køretøj	1,1	1,1	4,3	4,3
Tyveri/brugstyveri af knallert	1,3	1,8	-	2,2
Tyveri/brugstyveri af cykel	0,9	1,6	4,1	2,8
Tyveri/brugstyveri af andet	1,4	2,0	7,4	5,1
Ulovlig omgang med hittegods	1,5	1,7	3,8	4,1
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	2,7	2,9	10,3	11,6
Afpresning og åger	1,6	2,8	10,5	13,3
Skyldnersvig	2,8	4,3	24,0	1,0
Hæleri	2,9	2,1	7,7	10,4
Røveri	5,6	5,3	15,0	12,4
Grov skattesvig mv.	8,1	9,6	17,1	27,3
Hærværk	1,0	1,1	3,5	2,6
Uagtsomt hæleri	0,7	-	-	-
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	2,0	1,5	5,2	3,1
Andre forbrydelser	2,1	2,1	23,5	25,1
Salg af narkotika mv.	7,0	7,2	25,8	25,3
Smugling mv. af narkotika	6,4	5,1	50,3	49,6
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	6,3	4,5	13,7	20,9
Øvrige straffelovsbestemmelser	1,2	1,2	12,3	14,2

Tabel 1.3.10 Straffelov. Dom til frihedsstraf pr. 100.000 indbyggere

	2011	2017	2018	2019	2020	2021
	pr. 100.000 indbyggere					
Straffelov i alt	375	270	244	240	246	231
15-19 år	953	580	519	535	575	508
20-24 år	1 191	690	642	648	589	528
25-29 år	786	541	488	480	503	467
30-39 år	514	425	386	368	377	354
40-49 år	296	254	233	225	247	249
50 år +	54	60	53	52	58	60

*Andel med
frihedsstraf*

Hyppigheden af domme til frihedsstraf for straffelovsforbrydelser lå i 2021 på 231 pr. 100.000 indbyggere. Det var 15 færre domme pr. 100.000 indbyggere end i 2020. Hyppigheden er størst for de unge i aldersgrupperne 15-19 år og 20-24 år, for så at falde for aldersgrupperne fra 25 år. Kun få begår kriminalitet af en alvorlighedsgrad, der udløser frihedsstraf efter at være fyldt 50 år.

Tabel 1.3.11 Straffelov. Fældende afgørelser efter køn

	2011	2017	2018	2019	2020	2021
	pct.					
Straffelov i alt	100	100	100	100	100	100
Mænd	80	80	79	80	79	79
Kvinder	20	20	21	20	21	21

*Mænd udgør stadig
fire ud af fem
lovbrydere*

Mændene udgør fortsat hovedparten af lovbyrderne med en andel på 79 pct. af de fældende straffelovsafgørelser. Det var en andel, der har ligget nogenlunde stabilt siden 1990'erne.

*Alder og
overtrædelse*

Gennemsnitsalderen for personer med fældende afgørelser vedr. straffelovsovertrædelser i alt lå i 2021 på 35 år. Aldersgennemsnittet har haft en stigende tendens i løbet af årene på trods af det lille fald i 2019.

Tabel 1.3.12 Straffelov. Fældende afgørelser. Gennemsnitsalder

	Afgørelser i alt					
	2011	2017	2018	2019	2020	2021
Straffelov i alt	31,4	33,1	33,5	33,4	34,3	34,6
Mænd	30,8	32,4	32,9	32,8	33,6	34,1
Kvinder	33,6	35,7	36,1	35,6	36,8	36,3

*For mænd er
gennemsnitsalderen højest
ved seksualforbrydelser*

Gennemsnitsalderen for mænd med fældende afgørelser vedr. straffelovsovertrædelser i alt lå i 2021 på 34 år. De mandlige lovovertrædere af en seksualforbrydelse var i gennemsnit 36 år gamle. Ved fældende afgørelser vedr. voldsforbrydelser og ejendomsforbrydelser var mændene i gennemsnit henholdsvis 34 år og 35 år. Vedr. andre straffelovsforbrydelser var den 32 år.

*.. for kvinderne er det ved
ejendomsforbrydelser*

Gennemsnitsalderen for kvinder med fældende afgørelser vedr. straffelovsovertrædelser i alt lå i 2021 på 36 år. For de kvinder som fik en fældende afgørelse for en ejendomsforbrydelse var gennemsnitsalderen 37 år. Gennemsnitsalderen var lavest for de kvindelige lovovertrædere vedr. seksualforbrydelser, nemlig 29 år. Kvindernes gennemsnitsalder vedr. voldsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser lå begge på 34 år.

Tabel 1.3.13 Gennemsnitsalder for fældende afgørelser efter overtrædelsens art. 2021

	Gennemsnitsalder		
	I alt	Mænd	Kvinder
Straffelov i alt	34,6	34,1	36,3
Seksuualforbrydelser	35,5	35,8	28,8
Blodskam mv.	46,4	45,7	58,0
Voldtægt mv.	31,4	31,4	-
Seksuualforbrydelse mod barn under 12 år	40,0	40,0	-
Seksuualforbrydelse mod barn under 15 år	24,8	24,9	15,0
Seksuualforbrydelse i øvrigt	45,7	45,7	-
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	43,8	43,8	43,8
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	42,9	42,9	-
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	34,7	35,1	27,8
Utugt mv.	32,0	32,5	25,8
Voldsforbrydelser	33,6	33,6	34,2
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	35,2	35,4	34,7
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	24,7	24,4	31,5
Manddrab	38,9	37,5	50,7
Forsøg på manddrab	33,4	34,2	19,5
Psykisk vold mv.	36,8	36,8	-
Simpel vold	33,1	33,1	32,5
Alvorligere vold	30,2	29,5	37,3
Særlig alvorlig vold	31,9	31,9	-
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	46,2	46,8	43,5
Andre forbrydelser mod liv og legeme	32,3	31,7	40,3
Forbrydelse mod den personlige frihed	30,2	29,5	37,2
Trusler	36,0	36,2	34,1
Ejendomsforbrydelser	35,4	34,8	37,1
Dokumentfalsk	32,7	33,4	30,6
Brandstiftelse	31,8	31,4	33,8
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	31,0	31,1	29,3
Indbrud i beboelser	32,5	32,3	35,9
Indbrud i ubeboede bebyggelser	31,5	31,1	36,3
Tyveri fra bil, båd mv.	31,7	31,3	41,0
Butikstyveri mv.	38,1	38,2	37,9
Andre tyverier	33,8	33,1	37,0
Tyveri/brugstyveri af køretøj	30,4	30,2	32,5
Tyveri/brugstyveri af knallert	22,7	22,1	45,0
Tyveri/brugstyveri af cykel	33,0	32,5	39,0
Tyveri/brugstyveri af andet	27,6	27,5	30,4
Ulovlig omgang med hittegods	35,3	35,1	36,1
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	34,0	33,3	36,0
Afpresning og åger	28,9	28,6	31,6
Skylldnersvig	47,4	45,9	69,0
Hæleri	31,8	31,7	32,6
Røveri	24,3	24,2	25,8
Grov skattesvig mv.	46,6	46,5	48,0
Hærværk	31,4	31,1	34,3
Uagtsomt hæleri	34,9	34,9	-
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	38,1	38,6	35,0
Andre forbrydelser	32,0	31,6	34,1
Salg af narkotika mv.	33,0	32,7	35,5
Smugling mv. af narkotika	34,1	34,1	33,6
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	42,5	42,2	43,4
Øvrige straffelovsbestemmelser	31,0	30,6	32,9

15 pct. og 16 pct. af de
dømte mænd og kvinder er
15-19 år

I gennemsnit lå 15 pct. af de dømte mænd og 16 pct. af de dømte kvinder med en fældende afgørelse i aldersgruppen 15-19 år, jf. tabel 1.3.14. For voldsforbrydelser er 33 pct. af de dømte mænd under 25 år. Derimod er 58 pct. af de mandlige gerningspersoner med en dom for ejendomsforbrydelser over 30 år. Blandt kvinder dømt for ejendomsforbrydelser er 60 pct. over 30 år, hvor det samme gør sig gældende for 56 pct. af de voldsdømte kvinder. For seksualforbrydelser er 33 pct. af de dømte mænd under 25 år, hvor det samme gør sig gældende for 56 pct. af de dømte kvinder.

Flest mandlige lovovertrædere

Inden for alle hovedgrupper af straffeloven dominerer mændene som gerningspersoner. Inden for voldsforbrydelser, er der mere end seks gange så mange mænd dømt, mens der inden for ejendomsforbrydelser er knap tre gange så mange mandlige gerningspersoner som kvindelige. Inden for andre straffelovsforbrydelser er der knap seks gange så mange mandlige gerningspersoner. Inden for seksualforbrydelser er der knap femogtyve gange så mange mandlige gerningspersoner som kvindelige, jf. tabel 1.3.14.

Tabel 1.3.14 Straffelov¹. Fældende afgørelser efter alder og køn

	2020	2021				
	I alt	I alt	Seksual	Vold	Ejendom	Andet
Mænd i alt	24 046	22 868	997	5 563	13 454	2 854
Kvinder i alt	6 384	5 949	40	898	4 535	476
	pct.					
Mænd i alt	100	100	100	100	100	100
15-19 år	16	15	18	17	14	13
20-24 år	17	16	15	16	15	23
25-29 år	15	15	11	15	14	20
30-39 år	21	22	18	21	23	21
40-49 år	16	17	17	16	18	13
50 år +	15	16	21	16	17	11
Kvinder i alt	100	100	100	100	100	100
15-19 år	16	16	38	18	15	13
20-24 år	13	13	18	14	13	20
25-29 år	12	12	10	11	12	16
30-39 år	19	20	10	20	19	22
40-49 år	17	18	10	22	18	12
50 år +	23	21	15	14	23	17

¹ Afgørelser vedrørende virksomheder indgår ikke i tabellen.

119.000 forhold lå til grund for 44.000 afgørelser

En afgørelse kan være truffet på baggrund af ét eller flere forhold (dvs. én eller flere lovovertrædelser). Omfatter en afgørelse to eller flere forhold (et sagskompleks), vil den typisk være karakteriseret ved ét *hovedforhold* samt et eller flere *biforhold*. De 44.445 afgørelser vedr. straffeloven i 2021 omfattede i alt 118.552 forskellige forhold. Ud af de 44.445 afgørelser omfattede 30.347 af dem alene ét forhold, mens 14.098 afgørelser havde to eller flere forhold, jf. tabel 1.3.15. Det skal bemærkes at hoved- og biforhold meget vel kan ligge under forskellige overtrædelseskategorier.

Oftest ét forhold i sager vedr. ejendoms- og seksualforbrydelser

Det er særligt i afgørelser vedr. ejendomsforbrydelser, at der er ét forhold. I 2021 var dette gældende i 18.637 tilfælde ud af i alt 25.798, svarende til 72 pct. af afgørelserne. Også i afgørelserne for seksualforbrydelser var der oftest ét forhold, nemlig i 70 pct. I 64 pct. og 57 pct. af afgørelserne for henholdsvis voldsforbrydelser og andre forbrydelser var der også kun ét forhold.

Tabel 1.3.15 Straffelov. Afgørelser og antal forhold efter overtrædelse. 2021

	Afgørelser			Forhold i alt
	I alt	Med ét forhold	Med flere forhold	
Straffelov i alt	44 445	30 347	14 098	118 552
Seksuualforbrydelser	2 401	1 685	716	4 632
Blodskam mv.	21	6	15	53
Voldtægt mv.	811	648	163	998
Seksuualforbrydelse mod barn under 12 år	116	62	54	333
Seksuualforbrydelse mod barn under 15 år	124	77	47	243
Seksuualforbrydelse i øvrigt	30	20	10	69
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	332	259	73	570
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	150	106	44	332
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	351	192	159	1 097
Utugt mv.	466	315	151	937
Voldsforbrydelser	11 337	7 214	4 123	19 035
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	2 316	1 160	1 156	4 777
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	73	45	28	127
Manddrab	55	29	26	66
Forsøg på manddrab	104	50	54	165
Psykisk vold mv.	58	33	25	147
Simpel vold	5 192	3 834	1 358	6 758
Alvorligere vold	1 323	726	597	1 802
Særlig alvorlig vold	11	7	4	12
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	14	6	8	15
Andre forbrydelser mod liv og legeme	247	96	151	489
Forbrydelse mod den personlige frihed	199	100	99	646
Trusler	1 745	1 128	617	4 031
Ejendomsforbrydelser	25 798	18 637	7 161	85 957
Dokumentfalsk	746	491	255	2 262
Brandstiftelse	309	171	138	544
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	662	374	288	1 594
Indbrud i beboelser	668	362	306	1 763
Indbrud i ubeboede bebyggelser	214	127	87	707
Tyveri fra bil, båd mv.	282	146	136	1 116
Butikstyveri mv.	9 843	8 541	1 302	14 044
Andre tyverier	2 699	1 825	874	7 705
Tyveri/brugstyveri af køretøj	942	505	437	2 150
Tyveri/brugstyveri af knallert	53	33	20	96
Tyveri/brugstyveri af cykel	253	181	72	539
Tyveri/brugstyveri af andet	334	192	142	720
Ulovlig omgang med hittegods	290	205	85	486
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	3 623	2 108	1 515	32 880
Afpresning og åger	204	130	74	539
Skyldnersvig	42	37	5	163
Hæleri	1 251	821	430	6 809
Røveri	702	327	375	1 126
Grov skattesvig mv.	91	43	48	322
Hærværk	2 157	1 677	480	4 378
Uagtsomt hæleri	12	11	1	15
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	421	330	91	5 999
Andre forbrydelser	4 909	2 811	2 098	8 928
Salg af narkotika mv.	795	332	463	1 589
Smugling mv. af narkotika	277	103	174	511
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	164	24	140	197
Øvrige straffelovsbestemmelser	3 673	2 352	1 321	6 631

Butikstyveri udgør størstedelen af fældende afgørelser med ét forhold

17.796 af sagerne med ét forhold førte til en fældende afgørelse. Med 13.307 afgørelser vedrørte størstedelen mænd. Det er ofte i sager, hvor butikstyveri er det eneste forhold, at både mænd og kvinder bliver kendt skyldige. Ud af mændenes og kvindernes samlede antal fældende afgørelser med ét forhold udgør butikstyveri 40 pct. i mændenes tilfælde og 63 pct. i kvindernes.

Tabel 1.3.16 Fældende¹ afgørelser i sager med kun ét forhold efter overtrædelsens art, køn og alder. 2021

	I alt ²	Køn		Alder på afgørelsestidspunktet					
		Mænd	Kvinder	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Straffelov i alt	17 796	13 307	4 478	2 759	2 409	2 262	3 658	3 102	3 595
Seksuallforbrydelser	537	517	20	104	82	53	94	84	120
Blodskam mv.	4	4	-	-	-	-	1	1	2
Voldtægt mv.	50	50	-	9	13	9	8	4	7
Seksuallforbrydelse mod barn under 12 år	12	12	-	1	-	-	3	5	3
Seksuallforbrydelse mod barn under 15 år	37	36	1	28	3	-	4	1	1
Seksuallforbrydelse i øvrigt	4	4	-	-	1	-	-	1	2
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	86	84	2	5	7	6	15	18	35
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	66	66	-	3	5	5	16	14	23
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	111	109	2	8	22	17	23	14	27
Utugt mv.	167	152	15	50	31	16	24	26	20
Voldsforbrydelser	3 152	2 636	515	613	449	385	578	552	574
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	788	589	199	103	102	95	157	153	178
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	20	18	2	1	9	7	3	-	-
Manddrab	12	11	1	1	2	1	2	2	4
Forsøg på manddrab	7	7	-	-	1	-	3	2	1
Psykisk vold mv.	1	1	-	-	-	-	-	1	-
Simpel vold	1 674	1 441	233	394	223	195	302	293	267
Alvorligere vold	277	247	30	55	66	52	43	35	26
Særlig alvorlig vold	6	6	-	-	3	1	-	1	1
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	4	2	1	-	1	-	-	-	2
Andre forbrydelser mod liv og legeme	12	12	-	3	2	1	2	1	3
Forbrydelse mod den personlige frihed	29	24	5	6	1	5	6	3	8
Trusler	322	278	44	50	39	28	60	61	84
Ejendomsforbrydelser	12 598	8 936	3 656	1 779	1 556	1 573	2 690	2 288	2 706
Dokumentfalsk	291	209	82	25	60	64	85	37	20
Brandstiftelse	83	61	22	27	11	7	9	9	20
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	132	123	9	19	26	27	34	16	10
Indbrud i beboelser	85	76	9	8	10	20	21	20	6
Indbrud i ubeboede bebyggelser	41	39	2	5	3	11	4	14	4
Tyveri fra bil, båd mv.	50	47	3	12	8	8	7	9	6
Butikstyveri mv.	8 109	5 279	2 830	996	808	898	1 804	1 590	2 013
Andre tyverier	944	742	202	141	161	123	192	153	174
Tyveri/brugstyveri af køretøj	89	80	9	21	22	13	15	14	4
Tyveri/brugstyveri af knallert	20	19	1	13	1	2	1	3	-
Tyveri/brugstyveri af cykel	113	104	9	32	11	10	25	17	18
Tyveri/brugstyveri af andet	86	83	3	40	13	4	10	12	7
Ulovlig omgang med hittegods	138	106	32	16	27	14	25	33	23
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	849	594	253	93	119	145	179	155	156
Afpresning og åger	25	18	7	6	8	3	1	4	3
Skyldnersvig	13	12	1	-	-	1	4	2	6
Hæleri	287	246	40	40	66	58	51	35	36
Røveri	124	113	11	57	30	8	19	7	3
Grov skattesvig mv.	14	12	1	-	-	-	5	4	4
Hærværk	860	759	100	211	145	125	138	106	134
Uagtsomt hæleri	6	6	-	2	-	1	1	-	2
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	239	208	30	15	27	31	60	48	57
Andre forbrydelser	1 509	1 218	287	263	322	251	296	178	195
Salg af narkotika mv.	136	118	18	9	21	32	36	19	19
Smugling mv. af narkotika	50	45	5	1	12	15	12	7	3
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	12	10	2	1	1	2	1	3	4
Øvrige straffelovsbestemmelser	1 311	1 045	262	252	288	202	247	149	169

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.² Inkl. 11 med uoplyst køn.

To ud af tre afgjorte forhold
var fældende

Ud af de 118.552 afgjorte forhold i 2021 var 81.420 af dem fældende, svarende til 69 pct. Ubetingede frihedsstraffe udgjorde med 42 pct. den største andel af de fældende afgørelser, hvor kategorien anden afgørelse udgjorde den mindste andel med lidt mere end 1 pct. I alt 37.132 forhold blev afgjort som værende ikke-fældende, oftest pga. påtale opgivet.

Forhold vedr. voldtægt
afgøres oftest som ikke-
fældende

I 2021 var der i alt 998 afgjorte forhold vedr. voldtægt. Det var dog kun 20 pct. af disse, der var fældende. Næsten samtlige af de fældende afgørelser førte til en ubetinget frihedsstraf. Derudover blev 799 forhold afgjort som ikke-fældende, heraf 721 påtale opgivet.

Tabel 1.3.17 Afgjorte forhold ¹ efter overtrædelsens art og afgørelsestype. 2021

	Alle afgørelser i alt	Fældende afgørelser						Ikke-fældende afg.		
		I alt	Ubeting- get	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/ undladt	Anden afgø- relse	I alt	Påtale opgivet	Fri- findel- se
Straffelov i alt	118 552	81 420	34 057	23 505	16 514	6 267	1 077	37 132	28 362	8 770
Seksualforbrydelser	4 632	2 696	1 252	983	331	92	38	1 936	1 609	327
Blodskam mv.	53	41	39	2	-	-	-	12	6	6
Voldtægt mv.	998	199	185	5	-	2	7	799	721	78
Seksualforbr. mod barn u. 12 år	333	240	233	5	-	-	2	93	68	25
Seksualforbr. mod barn u. 15 år	243	147	80	32	1	30	4	96	76	20
Seksualforbrydelse i øvrigt	69	37	23	11	2	-	1	32	26	6
Blufærdighedskrænk. v. beføling	570	286	134	101	37	6	8	284	224	60
Blufærdighedskrænk. v. blotteri	332	226	78	39	93	12	4	106	87	19
Blufærdighedskrænkelse i øvrigt	1 097	807	252	385	141	19	10	290	223	67
Utugt mv.	937	713	228	403	57	23	2	224	178	46
Voldsforbrydelser	19 035	11 867	6 767	3 223	331	937	609	7 168	4 833	2 335
Vold o.l. mod off. myndigh. mv.	4 777	3 997	2 272	639	252	509	325	780	391	389
Opløb/forstyrrelse af off. orden	127	89	33	24	26	5	1	38	28	10
Manddrab	66	30	27	-	-	-	3	36	24	12
Forsøg på manddrab	165	47	41	-	-	-	6	118	81	37
Psykisk vold mv.	147	19	17	2	-	-	-	128	100	28
Simpel vold	6 758	3 590	1 495	1 593	15	338	149	3 168	2 389	779
Alvorligere vold	1 802	1 033	898	85	1	5	44	769	437	332
Særlig alvorlig vold	12	11	11	-	-	-	-	1	1	-
Uagtsomt manddrab/ legemsbeska- digelse	15	12	2	1	7	1	1	3	2	1
Andre forbr. mod liv og legeme	489	267	180	73	2	3	9	222	126	96
Forbr. mod den personlige frihed	646	392	288	93	4	1	6	254	138	116
Trusler	4 031	2 380	1 503	713	24	75	65	1 651	1 116	535
Ejendomsforbrydelser	85 957	60 624	22 999	18 170	14 302	4 821	332	25 333	19 899	5 434
Dokumentfalsk	2 262	1 541	465	865	33	177	1	721	626	95
Brandstiftelse	544	337	210	69	5	5	48	207	144	63
Indbrud i forretn., virksomh. mv.	1 594	1 096	738	242	23	79	14	498	370	128
Indbrud i beboelser	1 763	1 089	871	151	9	47	11	674	504	170
Indbrud i ubeboede bebyggelser	707	407	271	94	11	26	5	300	213	87
Tyveri fra bil, båd mv.	1 116	702	483	99	48	67	5	414	277	137
Butikstyveri mv.	14 044	12 962	1 839	621	9 633	830	39	1 082	650	432
Andre tyverier	7 705	5 353	1 670	2 091	1 053	508	31	2 352	1 680	672
Tyveri/brugstyveri af køretøj	2 150	1 156	677	295	19	149	16	994	696	298
Tyveri/brugstyveri af knallert	96	67	17	10	37	3	-	29	15	14
Tyveri/brugstyveri af cykel	539	400	170	25	156	47	2	139	109	30
Tyveri/brugstyveri af andet	720	427	167	85	141	32	2	293	214	79
Ulovlig omgang med hittegods	486	358	105	44	176	30	3	128	98	30
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	32 880	23 273	11 712	8 828	864	1 815	54	9 607	7 566	2 041
Afpresning og åger	539	252	177	58	5	8	4	287	170	117
Skyldnersvig	163	128	6	117	3	2	-	35	27	8
Hæleri	6 809	2 769	1 319	941	216	275	18	4 040	3 665	375
Røveri	1 126	676	552	92	2	-	30	450	275	175
Grov skattesvig mv.	322	178	101	74	2	1	-	144	116	28
Hærværk	4 378	2 729	779	495	1 117	290	48	1 649	1 250	399
Uagtsomt hæleri	15	9	-	1	8	-	-	6	4	2
Berigelsesforbr. og formukrænk.	5 999	4 715	670	2 873	741	430	1	1 284	1 230	54
Andre forbrydelser	8 928	6 233	3 039	1 129	1 550	417	98	2 695	2 021	674
Salg af narkotika mv.	1 589	1 064	946	87	2	16	13	525	411	114
Smugling mv. af narkotika	511	386	368	14	-	-	4	125	64	61
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	197	158	24	16	111	-	7	39	14	25
Øvrige straffelovsbestemmelser	6 631	4 625	1 701	1 012	1 437	401	74	2 006	1 532	474

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.

Tabel 1.3.18 Afgjorte forhold (fældende¹) efter overtrædelsens art, køn og alder. 2021

	I alt ²	Køn		Alder på afgørelsestidspunktet					
		Mænd	Kvinder	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Straffelov i alt	81 420	66 888	14 469	9 268	14 182	12 697	18 425	12 878	13 907
Seksuualforbrydelser	2 696	2 615	81	369	382	273	765	417	490
Blodskam mv.	41	39	2	-	1	5	10	13	12
Voldtægt mv.	199	199	-	36	30	32	58	15	28
Seksuualforbrydelse mod barn u. 12 år	240	240	-	3	4	9	183	21	20
Seksuualforbrydelse mod barn u. 15 år	147	143	4	66	19	6	21	16	19
Seksuualforbrydelse i øvrigt	37	37	-	-	1	7	4	20	5
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	286	278	8	24	28	30	56	53	95
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	226	225	1	7	15	30	50	33	91
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	807	773	34	95	167	81	236	122	106
Utugt mv.	713	681	32	138	117	73	147	124	114
Voldsforbrydelser	11 867	10 269	1 597	1 880	1 773	1 777	2 527	2 001	1 908
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	3 997	3 180	817	527	568	536	777	690	899
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	89	86	3	11	37	21	18	2	-
Manddrab	30	27	3	3	4	7	3	4	9
Forsøg på manddrab	47	45	2	3	8	12	8	11	5
Psykisk vold mv.	19	18	1	-	1	2	8	8	-
Simpel vold	3 590	3 167	423	694	516	532	795	590	463
Alvorligere vold	1 033	947	86	213	206	172	220	137	85
Særlig alvorlig vold	11	11	-	1	3	3	-	2	2
Uagtsomt manddrab/legemsbeskad.	12	9	2	-	2	1	-	2	6
Andre forbrydelser mod liv og legeme	267	254	13	34	78	60	54	11	30
Forbrydelse mod den personlige frihed	392	357	35	81	79	82	76	51	23
Trusler	2 380	2 168	212	313	271	349	568	493	386
Ejendomsforbrydelser	60 624	48 498	12 069	6 302	10 730	9 406	13 734	9 603	10 792
Dokumentfalsk	1 541	1 094	447	39	128	386	274	151	563
Brandstiftelse	337	283	54	62	89	54	54	36	42
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	1 096	1 070	26	110	190	231	300	185	80
Indbrud i beboelser	1 089	1 024	65	73	146	238	312	252	68
Indbrud i ubeboede bebyggelser	407	385	22	40	82	151	68	44	22
Tyveri fra bil, båd mv.	702	643	59	83	111	160	210	56	82
Butikstyveri mv.	12 962	8 727	4 235	1 400	1 471	1 759	3 072	2 604	2 656
Andre tyverier	5 353	3 756	1 597	703	739	806	1 043	876	1 186
Tyveri/brugstyveri af køretøj	1 156	1 090	66	167	239	219	328	157	46
Tyveri/brugstyveri af knallert	67	65	2	30	20	6	4	7	-
Tyveri/brugstyveri af cykel	400	344	56	52	37	56	147	77	31
Tyveri/brugstyveri af andet	427	418	9	110	92	57	90	55	23
Ulovlig omgang med hittegods	358	313	44	31	63	60	84	76	43
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	23 273	19 453	3 777	2 020	5 238	3 013	4 495	3 782	4 682
Afpresning og åger	252	238	13	30	94	53	33	17	24
Skyldnersvig	128	22	106	-	-	2	5	114	7
Hæleri	2 769	2 503	265	132	1 011	441	644	358	182
Røveri	676	641	35	267	171	83	100	40	15
Grov skattesvig mv.	178	172	5	-	-	18	26	55	78
Hærværk	2 729	2 482	246	646	465	422	519	328	348
Uagtsomt hæleri	9	9	-	2	-	2	3	-	2
Berigelsesforbr. og formuekrænkelser	4 715	3 766	940	305	344	1 189	1 923	333	612
Andre forbrydelser	6 233	5 506	722	717	1 297	1 241	1 399	857	717
Salg af narkotika mv.	1 064	985	79	63	201	255	308	146	91
Smugling mv. af narkotika	386	357	29	8	74	50	123	82	49
Uagtsomt manddrab mv. v. færdselsuheld	158	117	41	5	33	23	28	15	54
Øvrige straffelovsbestemmelser	4 625	4 047	573	641	989	913	940	614	523

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.² Inkl. 63 med uoplyst køn.

43 pct. af
lovovertrædelserne er
anmeldt og afgjort
i samme år

Ud af de i alt 44.445 afgørelser i 2021 blev lovovertrædelsen anmeldt inden for samme år i 19.248 af tilfældene, svarende til 43 pct. I 34 pct. af tilfældene blev lovovertrædelsen anmeldt i 2020, men først afgjort året efter. Det var særligt i seksualforbrydelser, at afgørelsen forekom i samme år som anmeldelsen. Dette skete i 53 pct. af tilfældene. Omvendt er dette gældende i 37 pct. af tilfældene i kategorien 'andre forbrydelser'.

Tabel 1.3.19 Anmeldelsesåret for afgørelser og afgjorte forhold

	Afgørelser I alt	Anmeldelsesår			Afgjorte forhold I alt	Anmeldelsesår		
		2021	2020	Før 2020		2021	2020	Før 2020
Straffelov i alt	44 445	19 248	15 019	10 178	118 552	34 736	43 328	40 488
Seksuualforbrydelser	2 401	1 275	859	267	4 632	1 901	1 984	747
Blodskam mv.	21	5	12	4	53	17	29	7
Voldtægt mv.	811	612	183	16	998	706	264	28
Seksuualforbrydelse mod barn under 12 år.	116	50	53	13	333	62	242	29
Seksuualforbrydelse mod barn under 15 år.	124	72	45	7	243	116	90	37
Seksuualforbrydelse i øvrigt.	30	11	15	4	69	24	30	15
Blufærdighedskrænkelser ved befølgning	332	181	122	29	570	258	245	67
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	150	79	53	18	332	149	139	44
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	351	147	154	50	1 097	391	490	216
Utugt mv.	466	118	222	126	937	178	455	304
Voldsforbrydelser	11 337	5 522	4 193	1 622	19 035	7 902	7 305	3 828
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	2 316	975	862	479	4 777	1 563	1 623	1 591
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	73	31	23	19	127	49	44	34
Manddrab	55	15	22	18	66	17	29	20
Forsøg på manddrab	104	36	55	13	165	39	69	57
Psykisk vold mv.	58	36	20	2	147	72	66	9
Simpel vold	5 192	2 715	1 847	630	6 758	3 276	2 565	917
Alvorligere vold	1 323	632	552	139	1 802	782	796	224
Særlig alvorlig vold	11	1	8	2	12	1	9	2
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	14	4	5	5	15	4	6	5
Andre forbrydelser mod liv og legeme	247	127	87	33	489	230	168	91
Forbrydelse mod den personlige frihed	199	74	79	46	646	221	260	165
Trusler	1 745	876	633	236	4 031	1 648	1 670	713
Ejendomsforbrydelser	25 798	10 634	8 169	6 995	85 957	22 184	30 522	33 251
Dokumentfalsk	746	184	194	368	2 262	448	423	1 391
Brandstiftelse	309	131	107	71	544	214	208	122
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	662	161	275	226	1 594	354	729	511
Indbrud i beboelser	668	219	245	204	1 763	581	746	436
Indbrud i ubeboede bebyggelser	214	56	83	75	707	139	281	287
Tyveri fra bil, båd mv.	282	75	125	82	1 116	241	604	271
Butikstyveri mv.	9 843	6 589	2 574	680	14 044	7 958	4 213	1 873
Andre tyverier	2 699	848	957	894	7 705	1 672	2 499	3 534
Tyveri/brugstyveri af køretøj	942	195	345	402	2 150	419	806	925
Tyveri/brugstyveri af knallert	53	16	25	12	96	26	38	32
Tyveri/brugstyveri af cykel	253	105	91	57	539	177	198	164
Tyveri/brugstyveri af andet	334	77	131	126	720	149	275	296
Ulovlig omgang med hittegods	290	81	116	93	486	110	167	209
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	3 623	375	904	2 344	32 880	3 904	12 379	16 597
Afpresning og åger	204	41	83	80	539	108	226	205
Skyldnersvig	42	10	11	21	163	12	117	34
Hæleri	1 251	299	536	416	6 809	2 502	3 088	1 219
Røveri	702	303	277	122	1 126	422	477	227
Grov skattesvig mv.	91	12	14	65	322	90	30	202
Hærværk	2 157	750	875	532	4 378	1 259	1 825	1 294
Uagtsomt hæleri	12	8	1	3	15	8	1	6
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	421	99	200	122	5 999	1 391	1 192	3 416
Andre forbrydelser	4 909	1 817	1 798	1 294	8 928	2 749	3 517	2 662
Salg af narkotika mv.	795	321	306	168	1 589	600	654	335
Smugling mv. af narkotika	277	80	131	66	511	91	239	181
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	164	45	89	30	197	51	109	37
Øvrige straffelovsbestemmelser	3 673	1 371	1 272	1 030	6 631	2 007	2 515	2 109

1.3.3. Færdselslov

Færre afgørelser
vedr. færdselslov

I 2021 blev der i alt truffet 136.283 afgørelser for overtrædelse af færdselsloven. Dette svarer til et fald på 5 pct. siden 2020.

135.000 fældende
afgørelser

Ud af det samlede antal afgørelser for overtrædelse af færdselsloven var 134.803 fældende. Dette svarer til 99 pct. af afgørelserne. Antallet af fældende afgørelser lå i 2011 på ca. 118.000. Herefter steg antallet frem til og med 2013, hvor niveauet lå på omkring 120.000. Sidenhen har antallet været faldende til og med 2018, hvorefter det har været stigende frem til og med 2020. Denne stigning blev brudt i 2021, hvor antallet af fældende afgørelser faldt.

Over halvdelen er
hastighedsovertrædelser

Hastighedsovertrædelserne har i perioden 2011-2021 udgjort mellem 51 pct. og 68 pct. af samtlige fældende afgørelser for overtrædelse af færdselsloven, jf. figur 1.3.03. Antallet af registrerede hastighedsovertrædelser kan svinge fra år til år, idet opgørelserne i høj grad er betinget af omfanget af politiets fartkontroller.

Afgørelser pr. 100.000

Opgjort pr. 100.000 indbyggere lå det samlede antal fældende afgørelser for færdselslovsovertrædelser i 2021 på 2.774. I forhold til 2011 er det en stigning på 8 pct. Antallet var på sit højeste niveau i 2020 i perioden 2011-2021.

Næsten alle fældende
afgørelser udgøres af bøder

Ud af de 134.803 fældende afgørelser i 2021 udgjorde bøder 98 pct. Ubetingede og betingede frihedsstraffe udgjorde sammenlagt knap 2 pct., jf. tabel 1.3.20.

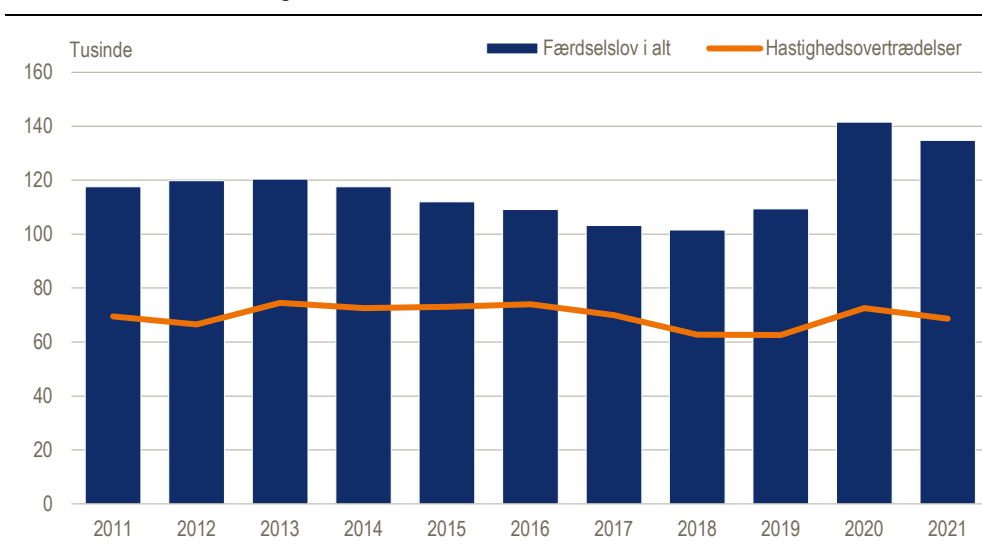
Tabel 1.3.20

Færdselslov. Afgørelser efter afgørelsestype

	Alle afgørelser	Fældende afgørelser							Ikke-fældende afgørelser		
		I alt	Ubetinget	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/ -undladt	Anden af- gørelse		I alt	Påtale opgivet	Frifindelse
2011	118 588	117 517	1 620	2 202	113 350	238	107		1 071	765	306
2012	120 880	119 775	1 857	2 326	115 183	272	137		1 105	810	295
2013	121 447	120 446	1 398	2 196	116 512	182	158		1 001	685	316
2014	118 623	117 511	1 115	1 836	114 250	192	118		1 112	807	305
2015	113 065	112 000	901	1 751	109 058	175	115		1 065	767	298
2016	110 110	109 077	989	1 692	106 149	149	98		1 033	744	289
2017	105 220	103 196	999	1 533	100 424	153	87		2 024	1 819	205
2018	102 479	101 540	752	1 169	99 306	201	112		939	738	201
2019	110 562	109 317	736	1 288	106 912	218	163		1 245	1 034	211
2020	142 977	141 476	750	1 405	138 798	206	317		1 501	1 228	273
2021	136 283	134 803	668	1 348	132 109	259	419		1 480	1 143	337
Afgørelser pr. 100.000 indbyggere 15 år +											
2011	2 592	2 568	35	48	2 477	5	2		23	17	7
2012	2 624	2 600	40	50	2 501	6	3		24	18	6
2013	2 620	2 598	30	47	2 513	4	3		22	15	7
2014	2 537	2 513	24	39	2 444	4	3		24	17	7
2015	2 396	2 374	19	37	2 311	4	2		23	16	6
2016	2 311	2 289	21	36	2 228	3	2		22	16	6
2017	2 192	2 150	21	32	2 092	3	2		42	38	4
2018	2 122	2 102	16	24	2 056	4	2		19	15	4
2019	2 275	2 249	15	27	2 200	4	3		26	21	4
2020	2 942	2 911	15	29	2 856	4	7		31	25	6
2021	2 804	2 774	14	28	2 718	5	9		30	24	7

Figur 1.3.03

Færdselslov. Fældende afgørelser

Færre afgørelser vedr.
færdselslov i øvrigt

Antallet af fældende afgørelser vedr. færdselsloven faldt med 5 pct. fra 2020 til 2021. Faldet skyldes særligt færre fældende afgørelser for færdselslov i øvrigt – herunder

primært grundet brug af håndholdt teleudstyr mv. samt færre hastighedsovertrædelser. I 2021 var 89 pct. af de fældende afgørelser for spirituskørsel begået af mænd. Opgjort pr. 100.000 mænd var der 223 fældende afgørelser. Tilsvarende for kvinder var antallet 27, jf. tabel 1.3.22.

Tabel 1.3.21 Færdselslov. Fældende afgørelser efter overtrædelsens art

	2020	2021	Ændring 2020-2021
	antal		pct.
Færdselslov i alt	141 476	134 803	-4,7
Færdselsuheld med spiritus	858	878	2,3
Færdselsuheld uspecificeret	26	31	19,2
Spirituskørsel	6 751	6 059	-10,3
Mangler ved køretøj	3 730	4 016	7,7
Færdselslov i øvrigt	130 111	123 819	-4,8
Heraf hastighedsovertrædelser	72 598	68 677	-5,4

Tabel 1.3.22 Afgørelser færdselslov. Antal og pr. 100.000 indbyggere efter overtrædelsens art. 2021

	Afgørelser i alt			Fældende afgørelser			Ikke fældende afgørelser		
	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder
Færdselslov	136 283	101 876	33 121	134 803	100 534	32 988	1 480	1 342	133
Færdselsuheld	996	844	152	909	763	146	87	81	6
Spirituskørsel	6 526	5 837	689	6 059	5 400	659	467	437	30
Mangler ved køretøj	4 040	3 536	266	4 016	3 516	263	24	20	3
Afgørelser pr. 100.000 indb. 15 år +									
Færdselslov	2 779	4 202	1 336	2 749	4 146	1 331	30	55	5
Færdselsuheld	20	35	6	19	31	6	2	3	-
Spirituskørsel	133	241	28	124	223	27	10	18	1
Mangler ved køretøj	82	146	11	82	145	11	-	1	-

¹ Inklusiv virksomheder.

*Hyppigheden stiger
fra det 18. år*

Hvor hyppigheden for straffelovsovertrædelser er højest for de yngste aldersgrupper, er billedet for færdselslovsovertrædere lidt anderledes, med væsentlig lavere andel i aldersgruppen 15-19 år end i aldersgruppen 20-24 år. Dette skal nok ses i relation til, at det først er muligt at erhverve kørekort fra det fyldte 18. år.

Tabel 1.3.23 Færdselslov. Fældende afgørelser pr. 100.000 indbyggere

	2011	2017	2018	2019	2020	2021
Færdselslov i alt	2 549	2 135	2 084	2 226	2 878	2 723
15-19 år	2 495	1 387	1 515	1 780	2 235	2 129
20-24 år	4 031	3 320	3 442	3 596	4 604	4 499
25-29 år	3 691	3 064	3 266	3 342	4 549	4 207
30-39 år	3 528	2 932	2 875	3 116	4 271	3 998
40-49 år	3 465	2 847	2 682	2 822	3 716	3 469
50 år +	1 417	1 398	1 294	1 403	1 713	1 650

*Jo ældre, jo større andel
overtrædelser af
færdselslov i øvrigt*

For hver enkelt aldersgruppe udgjorde den største andel af de fældende afgørelser færdselslov i øvrigt, herunder bl.a. hastighedsovertrædelser. Dette gjorde sig gældende i 89 pct. af tilfældene for de 20-24 årige. Jo højere en aldersgruppe, jo højere en andel. For de 50+ årige var andelen 95 pct. For aldersgruppen 15-19 år var andelen 73 pct. For den yngste aldersgruppe vedrørte en del af de fældende afgørelser ligeledes mangler ved køretøj (særligt knallert), nemlig 21 pct.

*Flest over 30 år
med spirituskørsel*

De fleste af personerne med fældende afgørelser for færdselsuheld med spiritus mv. og for spirituskørsel mv. var 30 år eller derover, henholdsvis 63 pct. og 58 pct. Over

halvdelen (53 pct.) af hastighedsovertrædelserne begås af personer i alderen 40 år eller derover.

Tabel 1.3.24 Fældende afgørelser. Færdselslov efter overtrædelsens art og alder. 2021

	I alt ¹	Alder på gemingstidspunktet					
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Færdselslov i alt	133 522	7 248	16 782	16 933	28 173	25 758	38 628
Færdselsuheld	909	68	168	98	163	153	259
Færdselsuheld med spiritus mv.	878	64	164	98	156	148	248
Med spiritus	784	61	146	85	132	131	229
Med euforiserende stoffer	79	3	14	13	22	13	14
Med medicin	15	-	4	-	2	4	5
Færdselsuheld uspecificeret	31	4	4	-	7	5	11
Med personskade	170	16	40	20	24	32	38
Uden personskade	739	52	128	78	139	121	221
Spirituskørsel mv.	6 059	361	1 140	1 024	1 372	912	1 250
Spirituskørsel	3 294	198	436	358	579	607	1 116
Euforiserende stoffer	9	-	-	3	1	4	1
Medicin	12	-	2	1	1	4	4
Mangler ved køretøj	3 779	1 551	568	355	444	373	488
Knallert	1 811	1 246	95	86	139	116	129
Andet (udstyrsbekendtgørelsen)	1 937	303	472	267	301	244	350
Færdselslov i øvrigt	122 775	5 268	14 906	15 456	26 194	24 320	36 631
Hastighedsovertrædelser	68 673	2 480	7 880	8 032	13 619	13 910	22 752
heraf ATK (automatisk fartkontrol)	41 257	1 428	4 366	4 467	8 051	8 302	14 643
Kørsel mod rødt lys	545	69	84	50	82	83	177
Manglende brug af sikkerhedsudstyr	1 261	127	193	198	359	237	147
Vigepligtsforseelse	4 225	236	385	338	713	712	1 841
Kørsel uden førerret/kørsel i frakendelsestiden	7 322	680	1 302	1 269	1 777	1 048	1 246
Anden færdselslov i øvrigt	15 636	1 109	2 487	2 298	3 031	2 588	4 123
Heraf med klip i kørekortet	56 670	1 884	6 080	6 387	11 345	11 543	19 431
Hastighedsovertrædelser	57 900	1 879	6 215	6 538	11 374	11 921	19 973
heraf ATK (automatisk fartkontrol)	35 710	1 087	3 533	3 782	6 920	7 295	13 093
Kørsel mod rødt lys	3 534	183	526	451	689	647	1 038
Manglende brug af sikkerhedsudstyr	577	3	24	66	246	169	69
Vigepligtsforseelse	1 850	53	129	148	339	357	824
Klip i kørekortet i øvrigt	5 296	272	704	634	1 037	981	1 668

¹ Ekskl. 1.281 virksomheder.

Hovedparten fik bøder Hovedparten (98 pct.) af de fældende afgørelser vedr. færdselsloven, var bøder, der blev afgjort som bødeforlæg, udeblivelsesdomme eller udenretlige bøder - dvs. afgørelser som træffes af politiet ofte direkte i forbindelse med overtrædelsen.

Frihedsstraf I alt blev der idømt 2.016 frihedsstraffe for overtrædelse af færdselsloven og her lå hovedparten (1.454 eller 72 pct.) i forbindelse med færdselsuheld med spiritus og spirituskørsel. Antallet af betingede frihedsstraffe var størst, hvilket skal ses i sammenhæng med, at en dom til ubetinget frihedsstraf kan konverteres til betinget frihedsstraf, hvis tvungen alkoholistbehandling accepteres.

Tabel 1.3.25 Færdselslov. Fældende afgørelser efter sanktion. 2021

	Færdsels- lov i alt	Færdsels- uheld m. spiritus	Spiritus- kørsel	Mangler ved køretøj	Færdselslov i øvrigt		
					I alt	Hastighedsovertræ- delser	
						I alt	Med klip i kørekortet
Strafferetlige afgørelser i alt	136 283	964	6 526	4 040	124 753	68 933	58 073
Fældende afgørelser i alt	134 803	878	6 059	4 016	123 850	68 677	57 900
Dom til frihedsstraf	2 016	249	1 205	2	560	56	4
Ubetinget frihedsstraf i alt	668	36	375	1	256	31	1
Ubetinget dom alene	402	18	230	-	154	21	-
Delvis betinget dom	6	-	5	-	1	-	-
Delvis betinget og samfundstjeneste	-	-	-	-	-	-	-
Ubetinget dom og bøde	260	18	140	1	101	10	1
Udstået ved varetægt	-	-	-	-	-	-	-
Forvaring	-	-	-	-	-	-	-
Ungdomssanktion	-	-	-	-	-	-	-
Betinget frihedsstraf i alt	1 348	213	830	1	304	25	3
Betinget dom alene	78	11	34	-	33	4	-
Betinget dom og samfundstjeneste	57	6	25	-	26	5	-
Betinget dom og bøde	490	85	334	1	70	4	1
Betinget dom, bøde og samfundstjeneste	723	111	437	-	175	12	2
Bøde	132 109	612	4 763	3 996	122 738	68 486	57 849
Bødedom	679	2	7	18	652	107	91
Udeblivelsesdom	344	-	25	13	306	70	67
Bødevedtagelse	185	-	2	2	181	39	34
Bødeforlæg	90 456	19	369	1 855	88 213	52 800	48 223
Indenretlig bøde og frakendelse	899	31	253	14	601	362	106
Udenretlig bøde og frakendelse	9 926	309	2 152	16	7 449	4 689	1 063
Indenretlig vedt. bøde og kørselsforbud	68	-	15	1	52	35	17
Udenretlig vedt. bøde og kørselsforbud	1 765	33	293	-	1 439	920	378
Bøder og øvr. frakend. el. kørselsforbud	3 624	159	1 112	226	2 127	1 234	359
Indenretlig vedt. bøde/frakendt ret til at føre lille knallert	156	9	61	74	12	-	-
Udenretlig vedt. bøde/frakendt ret til at føre lille knallert	1 631	43	244	1 320	24	12	-
Indenretlig vedt. bøde/frakendt ret til at føre tunge køretøjer	-	-	-	-	-	-	-
Udenretlig vedt. bøde/frakendt ret til at føre tunge køretøjer	1	-	-	-	1	-	-
Indenretlig vedt. bøde/førerretsfrakend. og ret til at føre tunge køretøjer	-	-	-	-	-	-	-
Dom uden retsmøde	22 375	7	230	457	21 681	8 218	7 511
Tiltalefrafald	259	4	36	4	215	23	14
Uden vilkår	212	4	36	1	171	20	12
Med vilkår	-	-	-	-	-	-	-
Med eller uden advarsel	47	-	-	3	44	3	2
Anden afgørelse	419	13	55	14	337	112	33
Foranstaltningsdomme	4	-	4	-	-	-	-
Advarsel	20	-	-	-	20	1	-
Straf bortfaldet	326	10	21	12	283	96	25
Militær straf	-	-	-	-	-	-	-
Ingen tillægsstraf (§89)	64	2	28	2	32	13	7
Anden afgørelse i øvrigt	5	1	2	-	2	2	1
Ikke fældende afgørelser i alt	1 480	86	467	24	903	256	173
Påtale opgivet	1 143	82	432	17	612	215	160
Frifindelse	337	4	35	7	291	41	13

De fleste fik
også et klip
i kørekortet

Ud over en fældende afgørelse for hastighedsovertrædelser medførte 57.900 eller 84 pct. også et klip i kørekortet, jf. tabel 1.3.25. I alt blev der i 2021 truffet 136.283 strafferetlige afgørelser vedr. overtrædelse af færdselsloven og heraf var 1.480 ikke fældende (dvs. ikke skyldige). Da de fleste afgørelser vedr. færdselslovsovertrædelser er baseret på politiets direkte konstatering af en overtrædelse (fx ved hastighedskontrol) er der generelt mindre usikkerhed om skyldsspørgsmålet ved disse lovovertrædelser.

Straflængder Den gennemsnitlige strafflængde for ubetinget frihedsstraf for overtrædelse af færdselsloven lå i 2021 på 1,5 måned, hvilket er det samme som i 2020. Spirituskørsel og mangler ved køretøj ligger lidt højere med 1,7 måned. Det skal bemærkes at uagtsomt manddrab i forbindelse med færdselsuheld ligger under straffeloven (straffeloven § 249), hvor gennemsnitsstrafflængden i 2021 var 20,9 måneder.

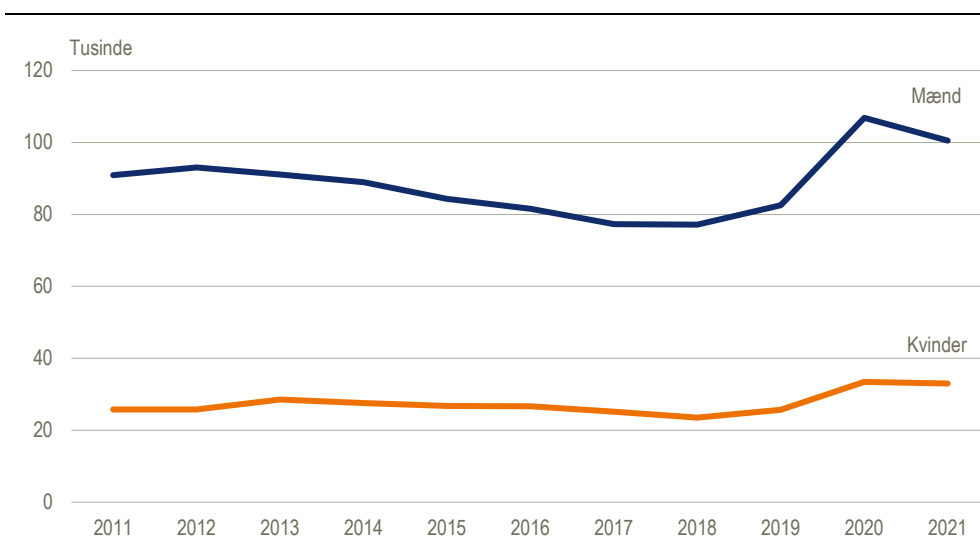
Tabel 1.3.26 Færdselslov. Gennemsnitlig strafflængde ved idømmelse af frihedsstraf

	Betinget frihedsstraf		Ubetinget frihedsstraf	
	2020	2021	2020	2021
	antal måneder			
Færdselslov i alt	0,7	0,8	1,5	1,5
Færdselsuheld med spiritus	0,7	0,8	1,2	1,5
Spirituskørsel	0,8	0,8	1,8	1,7
Mangler ved køretøj	1,2	0,3	-	1,7
Færdselslov i øvrigt	0,6	0,7	1,2	1,2

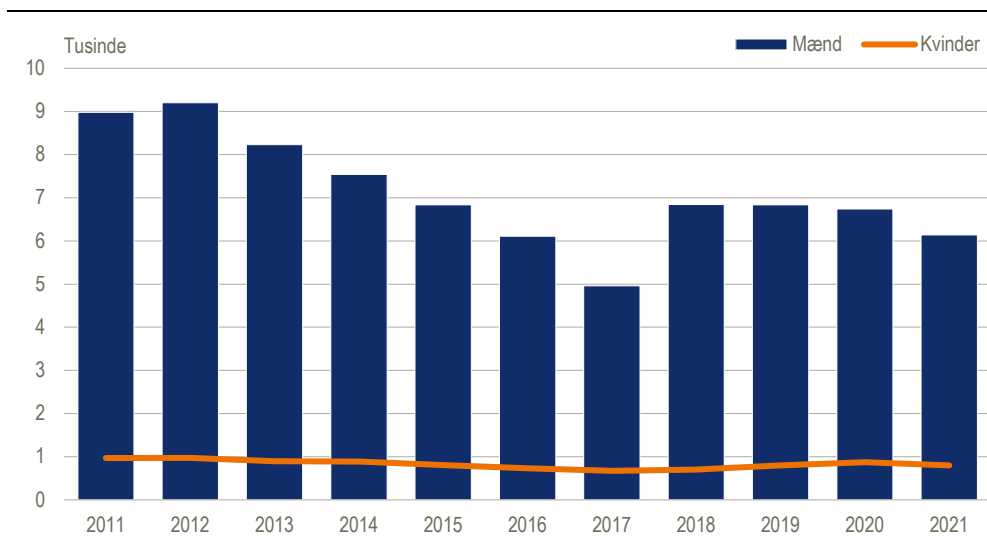
Mænd udgør den største andel af færdselslovs-overtræderne

Langt de fleste overtrædelser af færdselsloven begås af mænd. I 2021 var 75 pct. af overtrædelserne begået af mænd og 24 pct. af kvinder. De tilsvarende andele i 2011 var på 77 pct. og 22 pct. Antallet af kvindelige overtrædere af færdselsloven var i 2021 på ca. 33.000, hvor det i 2011 var på ca. 25.800. Antallet af mandlige overtrædere var ligeledes steget fra ca. 90.900 i 2011 til 100.500 i 2021, jf. figur 1.3.04.

Figur 1.3.04 Færdselslov. Fældende afgørelser

Figur 1.3.05 Færdselslov. Spirituskørsel

Næsten otte gange så mange mænd som kvinder tages for spirituskørsel

I 2021 fik 6.139 mænd en fældende afgørelse for spirituskørsel (både færdselsuheld og spirituskørsel), mens dette gjorde sig gældende for 798 kvinder. Antallet af mænd var på et niveau på omkring 9.000 i årene 2011-2012. Årene efter faldt antallet stødt, men fra 2017 til 2018 steg antallet med 38 pct. Fra 2018 til 2021 har antallet været stabilt. Antallet af kvinder med en fældende afgørelse for spirituskørsel har siden 2011 ligget på et niveau mellem 700-1.000.

Gennemsnitsalder på 40 år

Gennemsnitsalderen for overtrædere af færdselsloven lå i 2021 på 40 år. Gennemsnitsalderen for kvinder er 1 år højere end for mænd. I perioden 2011-2021 er den gennemsnitlige alder for overtrædere af færdselsloven steget med knap 1 år.

Tabel 1.3.27

Færdselslov. Fældende afgørelser. Gennemsnitsalder

	Afgørelser i alt					
	2011	2017	2018	2019	2020	2021
Færdselslov i alt	39,5	41,0	40,4	40,6	40,1	40,2
Mænd	38,9	40,5	39,9	40,1	39,8	40,0
Kvinder	41,5	42,5	41,9	42,1	41,0	41,1

For mænd er gennemsnitsalderen højest ved færdselslov i øvrigt

De mandlige lovovertrædere med en fældende afgørelse for færdselsloven i øvrigt havde i 2021 en gennemsnitsalder på 41 år. Gennemsnitsalderen var lidt lavere for de mænd, som fik en fældende afgørelse for spirituskørsel, nemlig 36 år. Gennemsnitsalderen var med 28 år lavest for de mænd, som fik en fældende afgørelse for mangler ved køretøj.

For kvinder er gennemsnitsalderen også højest ved færdselslov i øvrigt

Gennemsnitsalderen var i 2021 højest for kvinder med en fældende afgørelse for færdselslov i øvrigt, nemlig 41 år. Kvinder med en fældende afgørelse for færdselsuheld med spiritus var i gennemsnittet 40 år. På samme vis som hos mændene var gennemsnitsalderen lavest for de kvindelige lovovertrædere for mangler ved køretøj. I 2021 var gennemsnitsalderen 41 år og dermed 1 år ældre end de mandlige lovovertrædere.

Tabel 1.3.28 Gennemsnitsalder for fældende afgørelser efter overtrædelsens art. 2021

	Gennemsnitsalder		
	I alt	Mænd	Kvinder
Færdselslov i alt	40,2	40,0	41,1
Færdselsuheld med spiritus	38,7	38,5	40,3
Spirituskørsel	36,3	36,1	37,8
Mangler ved køretøj	28,6	28,2	33,8
Færdselslov i øvrigt	40,8	40,7	41,2

165.200 forhold lå til grund for 136.300 afgørelser

En afgørelse kan være truffet på baggrund af ét eller flere forhold (dvs. én eller flere lovovertrædelser). Omfatter en afgørelser to eller flere forhold (et sagskompleks), vil den typisk være karakteriseret ved ét *hovedforhold* samt et eller flere *biforhold*. De 136.283 afgørelser vedr. færdselsloven i 2021 omfattede i alt 165.180 forhold. Ud af de 136.283 afgørelser omfattede 125.076 af dem ét forhold, mens 11.207 havde to eller flere forhold. Det skal bemærkes at hoved- og biforhold meget vel kan ligge under forskellige overtrædelseskategorier.

Tabel 1.3.29 Færdselslov. Afgørelser og antal forhold efter overtrædelse. 2021

	Afgørelser			Forhold i alt
	I alt	Med ét forhold	Med flere forhold	
Færdselslov i alt	136 283	125 076	11 207	165 180
Færdselsuheld med spiritus	964	696	268	1 276
Spirituskørsel	6 526	4 206	2 320	10 551
Mangler ved køretøj	4 040	3 614	426	5 360
Færdselslov i øvrigt	124 753	116 560	8 193	147 993

Ofte ét forhold i fældende afgørelser vedr. færdselslov i øvrigt

123.749 sager med ét forhold førte i 2021 til en fældende afgørelse. Med 91.034 afgørelser vedrørte størstedelen mænd. Det var oftest i sager med en færdselslovovertrædelse i øvrigt som det eneste forhold, at både mænd og kvinder blev kendt skyldige. Ud af mændenes og kvindernes samlede antal fældende afgørelser med ét forhold udgjorde færdselslov i øvrigt 92 pct. i mændenes tilfælde og 97 pct. i kvindernes.

Tabel 1.3.30 Fældende¹ afgørelser i sager med kun ét forhold efter overtrædelsens art, køn og alder. 2021

	I alt ²	Køn		Alder på afgørelsestidspunktet						
		Mænd	Kvinder	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +	
Færdselslov i alt	123 749	91 034	31 573	6 239	14 709	15 008	25 591	24 230	36 830	
Færdselsuheld med spiritus	632	517	115	43	119	62	105	112	191	
Spirituskørsel	3 786	3 305	481	235	695	574	758	579	945	
Mangler ved køretøj	3 591	3 129	243	1 403	479	310	395	331	454	
Færdselslov i øvrigt	115 740	84 083	30 734	4 558	13 416	14 062	24 333	23 208	35 240	

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.

² Inkl. 1.142 med uoplyst køn.

98 pct. af de afgjorte forhold var fældende

Ud af de 165.180 afgjorte forhold i 2021 var 162.183 af dem fældende, svarende til 98 pct. Bøder udgjorde med 89 pct. den største andel af de fældende afgørelser. Derudover blev 11 pct. af forholdene afgjort som en frihedsstraf. Med en andel på 77 pct. var de fleste fældende forhold begået af mandlige lovovertrædere. 2.997 forhold blev afgjort som værende ikke-fældende.

Tabel 1.3.31 **Afgjorte forhold (fældende¹) efter overtrædelsens art og afgørelsestype. 2021**

	Alle afgørelser i alt	Fældende afgørelser						Ikke-fældende afg.		
		I alt	Ubetinget	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/- undladt	Anden afgørelse	I alt	Påtale opgivet	Fri- findelse
Færdselslov i alt	165 180	162 183	11 776	5 593	143 526	868	420	2 997	1 674	1 323
Færdselsuheld med spiritus	1 276	1 162	226	289	626	8	13	114	95	19
Spirituskørsel	10 551	9 860	2 641	1 924	5 119	121	55	691	527	164
Mangler ved køretøj	5 360	5 324	214	52	5 040	4	14	36	18	18
Færdselslov i øvrigt	147 993	145 837	8 695	3 328	132 741	735	338	2 156	1 034	1 122

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.Tabel 1.3.32 **Afgjorte forhold (fældende¹) efter overtrædelsens art, køn og alder. 2021**

	I alt ²	Køn		Alder på afgørelsestidspunktet					
		Mænd	Kvinder	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Færdselslov i alt	162 183	125 469	35 204	9 404	22 733	23 011	34 969	29 078	41 478
Færdselsuheld med spiritus	1 162	998	164	75	198	168	248	189	284
Spirituskørsel	9 860	9 016	844	475	2 012	2 011	2 472	1 403	1 487
Mangler ved køretøj	5 324	4 656	334	1 820	864	511	661	515	619
Færdselslov i øvrigt	145 837	110 799	33 862	7 034	19 659	20 321	31 588	26 971	39 088

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.² Inkl. 1.510 med uoplyst køn.

1.3.4 Særlove

*Færre afgørelser vedr.
overtrædelse af særlovene*

I 2021 blev der i alt truffet 56.509 afgørelser for overtrædelse af særlove. Dette svarer til et fald på 5 pct. siden 2020.

54.000 fældende afgørelser

Ud af det samlede antal afgørelser for overtrædelse af særlovene var 53.919 fældende. Dette svarer til 95 pct. af afgørelserne. Antallet af fældende afgørelser lå i 2011 på ca. 43.200. Antallet har både været stigende og faldende i perioden og var på sit højeste niveau i 2019 med 70.196 fældende afgørelser. Fra 2019 til 2021 har antallet været faldende.

Afgørelser pr. 100.000

Opgjort pr. 100.000 indbyggere lå det samlede antal fældende afgørelser for overtrædelse af særlovene på 1.109, svarende til en stigning på 17 pct. i forhold til 2011.

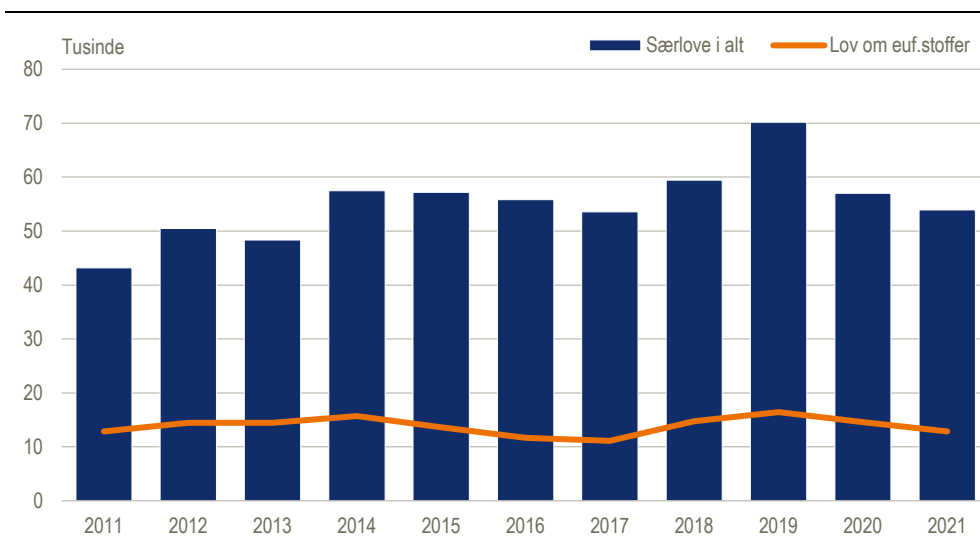
*Næsten alle fældende
afgørelser udgøres af bøder*

Ud af de 53.919 fældende afgørelser i 2021 udgjorde bøder 95 pct., svarende til 1.049 bøder pr. 100.000 indbyggere. Ubetingede og betingede frihedsstraffe udgjorde sammenlagt 3 pct.

Tabel 1.3.33 Særlove. Afgørelser efter afgørelsestype

		Alle afgørelser	Fældende afgørelser						Ikke-fældende afgørelser		
			I alt	Ubetinget	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/ -undladt	Anden af- gørelse	I alt	Påtale opgivet	Frifindelse
2011	...	44 164	43 181	1 267	929	40 193	673	119	983	855	128
2012	...	51 524	50 460	1 201	848	47 615	689	107	1 064	958	106
2013	...	49 461	48 367	1 355	854	45 365	688	105	1 094	987	107
2014	...	59 044	57 450	1 153	833	54 642	718	104	1 594	1 501	93
2015	...	58 581	57 184	989	928	54 619	527	121	1 397	1 251	146
2016	...	57 114	55 806	1 007	952	53 230	527	90	1 308	1 195	113
2017	...	54 952	53 541	1 059	739	51 170	475	98	1 411	1 309	102
2018	...	61 598	59 455	1 084	765	56 851	652	103	2 143	1 992	151
2019	...	72 880	70 196	1 298	833	67 395	531	139	2 684	2 516	168
2020	...	59 667	56 978	1 028	887	54 222	696	145	2 689	2 502	187
2021	...	56 509	53 919	943	919	50 996	938	123	2 590	2 400	190
Afgørelser pr. 100.000 indbyggere 15 år +											
2011	...	965	944	28	20	878	15	3	21	19	3
2012	...	1 119	1 096	26	18	1 034	15	2	23	21	2
2013	...	1 067	1 043	29	18	979	15	2	24	21	2
2014	...	1 263	1 229	25	18	1 169	15	2	34	32	2
2015	...	1 241	1 212	21	20	1 157	11	3	30	27	3
2016	...	1 199	1 171	21	20	1 117	11	2	27	25	2
2017	...	1 145	1 115	22	15	1 066	10	2	29	27	2
2018	...	1 275	1 231	22	16	1 177	13	2	44	41	3
2019	...	1 500	1 444	27	17	1 387	11	3	55	52	3
2020	...	1 228	1 172	21	18	1 116	14	3	55	51	4
2021	...	1 163	1 109	19	19	1 049	19	3	53	49	4

Figur 1.3.06 Særlove. Fældende afgørelser

Mænds overtrædelse af lov om euforiserende stoffer

Ud af de 53.919 fældende afgørelser vedrørte 75 pct. mandlige lovovertrædere. 29 pct. af de fældende afgørelser vedrørte i mændenes tilfælde lov om euforiserende stoffer. Opgjort pr. 100.000 mandlige indbyggere var der i 2021 481 fældende afgørelser for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

En fjerdedel af de fældende afgørelser vedrører euforiserende stoffer

Overtrædelse af lov om euforiserende stoffer har i perioden 2011-2021 udgjort mellem 21 pct. og 30 pct. af de fældende afgørelser for overtrædelse af særlovene, jf. figur 1.3.06. Andelen var størst i 2013. I 2021 vedrørte 24 pct. lov om euforiserende stoffer.

Fald i fældende afgørelser vedr. bl.a. våbenloven og love vedr. arbejde, transport mv.

Antallet af fældende afgørelser vedr. særlovene faldt med 5 pct. fra 2020 til 2021. Faldet skyldes særligt færre fældende afgørelser for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, våbenloven samt love vedr. arbejde, transport mv. Antal fældende afgørelser faldt med henholdsvis 12 pct. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, 24 pct. for våbenloven og 39 pct. for overtrædelse af love vedr. arbejde, transport mv.

mv. Til gengæld steg antallet af fældende domme for overtrædelse af sundheds- og sociallovene med 122 pct.

Tabel 1.3.34 **Særlove. Fældende afgørelser efter overtrædelsens art**

	2020	2021	Ændring 2020-2021
	antal		pct.
Særlove i alt	56 978	53 919	-5,4
Lov om euforiserende stoffer	14 572	12 885	-11,6
Udlændingeloven	1 903	1 913	0,5
Våbenloven	5 114	3 894	-23,9
Ordensbekendtgørelsen	5 750	5 968	3,8
Skatte- og afgiftslove	3 222	3 238	0,5
Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning	173	183	5,8
Sundheds- og sociallove	2 208	4 892	121,6
Miljølove	2 083	2 119	1,7
Love vedr. dyr, jagt mv.	2 284	2 402	5,2
Love vedr. arbejde, transport mv.	7 057	4 292	-39,2
Særlove i øvrigt	12 612	12 133	-3,8

Tabel 1.3.35 **Afgørelser særlove. Antal og pr. 100.000 indbyggere efter overtrædelsens art. 2021**

	Afgørelser i alt			Fældende afgørelser			Ikke fældende afgørelser		
	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder	I alt ¹	Mænd	Kvinder
Særlove	56 509	42 733	8 386	53 919	40 477	8 084	2 590	2 256	302
Lov om euforiserende stoffer	14 249	12 834	1 413	12 885	11 659	1 225	1 364	1 175	188
Våbenloven	4 795	4 325	458	3 894	3 497	386	901	828	72
Ordensbekendtgørelsen	5 976	5 364	612	5 974	5 362	612	2	2	-
Love vedr. arbejde, transport, mv.	4 320	1 920	128	4 292	1 895	128	28	25	-
Afgørelser pr. 100.000 indb. 15 år +									
Særlove	1 152	1 762	338	1 100	1 669	326	53	93	12
Lov om euforiserende stoffer	291	529	57	263	481	49	28	48	8
Våbenloven	98	178	18	79	144	16	18	34	3
Ordensbekendtgørelsen	122	221	25	122	221	25	-	-	-
Love vedr. arbejde, transport, mv.	88	79	5	88	78	5	1	1	-

¹ Inklusiv virksomheder.

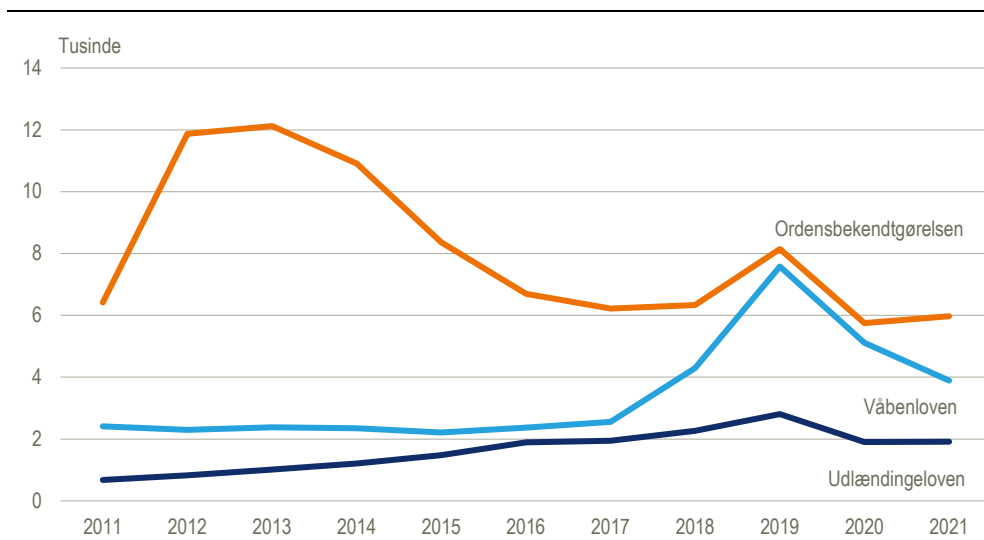
**Udlændingeloven
og våbenloven**

Antallet af afgjorte overtrædelser af udlændingeloven har været stigende siden 2011, men faldt som tidligere nævnt i 2020. Afgørelser vedr. våbenloven har ligget jævnt mellem 2.200 og 2.600 afgørelser årligt i perioden 2011-2017, men steg i 2018 og igen i 2019. Siden 2019 har antallet været faldende og i 2021 var antallet faldet til ca. 3.900, jf. figur 1.3.07.

Ordensbekendtgørelsen

De kraftige stigninger i ordensbekendtgørelsen i 2011 og 2012 skyldes dels en øget indsats fra politiets side i nattelivet og dels en lovændring pr. 1. maj 2011, der betød, at bødestrafen for denne type lovovertrædelse som udgangspunkt er på mindst 1.000 kr. og dermed registreres i Kriminalregistret og indgår i statistikgrundlaget, jf. afsnittet 2.1 Kriminalitetsstatistikken.

Figur 1.3.07 Særlove. Fældende afgørelser

Hyppigheden var størst for de 20-29 årige

Hyppigheden for overtrædelse af særlovene var størst for aldersgruppen 20-24-årige med 2.503 afgørelser pr. 100.000 indbyggere, jf. tabel 1.3.36. Hyppigheden for de 25-29 årige er ligeledes stor med 1.893 afgørelser pr. 100.000 indbyggere. For samtlige aldersgrupper har der været et fald i antal afgørelser pr. 100.000 fra 2020 til 2021.

Tabel 1.3.36

Særlove. Afgørelser pr. 100.000 indbyggere

	2011	2017	2018	2019	2020	2021
	pr. 100.000 indbyggere					
Særlove i alt	832	986	1 103	1 298	1 018	990
15-19 år	1 394	2 279	2 553	2 690	1 896	1 665
20-24 år	2 400	2 383	2 775	3 115	2 460	2 503
25-29 år	1 575	1 592	1 853	2 214	1 810	1 893
30-39 år	1 037	1 235	1 394	1 723	1 367	1 367
40-49 år	817	975	1 045	1 301	1 025	957
50 år +	288	368	400	498	410	393

Knap halvdelen af særlovs-overtræderne var under 30 år

31 pct. af de fældende afgørelser vedr. overtrædelser af særlove i 2021 vedrørte lov-overtrædere under 25 år og 47 pct. vedrørte lovovertrædere under 30 år. 19 pct. af afgørelserne vedrørte gerningspersoner over 50 år, jf. tabel 1.3.37.

Halvdelen af lovovertrædere af ordensbekendtgørelsen var under 25 år

Specielt blandt overtrædere af ordensbekendtgørelsen og lov om euforiserende stoffer var der mange unge. 24 pct. af overtrædere af ordensbekendtgørelsen var under 20 år og 52 pct. var under 25 år. For lov om euforiserende stoffer var de tilsvarende andele på 14 pct. og 41 pct.

Knap halvdelen af lovovertrædere af miljøloven var over 50 år

Til gengæld var det lovovertrædere over 50 år, som oftest overtræder miljøloven. I 2021 var der i alt 1.785 fældende afgørelser, hvoraf personer over 50 år fik 49 pct. af dem.

Tabel 1.3.37 Fældende afgørelser. Særlove efter overtrædelsens art og alder. 2021

	I alt ¹	Alder på afgørelsestidspunktet					
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Særlove i alt	48 561	5 669	9 335	7 620	9 636	7 109	9 192
Lov om euforiserende stoffer	12 884	1 849	3 476	2 588	2 584	1 289	1 098
Våbenloven	3 883	558	577	444	702	707	895
Skatte- og afgiftslove	2 435	169	421	305	431	470	639
Heraf: Skatte- og toldlove	247	-	17	30	70	53	77
Færdselslovs-lignende økonomiske love	2 150	169	403	271	353	414	540
Andre økonomiske love	38	-	1	4	8	3	22
Udlændingeloven	1 746	78	229	337	579	309	214
Ordensbekendtgørelsen	5 968	1 427	1 681	845	896	599	520
Køretøjer der ikke har overholdt syn	4 178	5	151	354	967	1 119	1 582
Lov om tilhold, bortvisning og opholdsforbud	183	-	10	16	52	46	59
Sundheds- og sociallove	4 562	897	1 248	660	691	491	575
Bygge- og boliglove	29	-	-	-	3	10	16
Miljøloven	1 785	44	130	129	261	343	878
Love vedr. dyr, jagt mv.	2 046	18	78	148	339	446	1 017
Heraf: Dyreværnsloven	399	3	13	22	51	81	229
Hundeloven	1 298	12	56	102	231	292	605
Andre love vedr. dyr, jagt mv.	349	3	9	24	57	73	183
Love vedr. arbejde, transport mv.	2 023	44	156	240	451	444	688
Heraf: Arbejdsmiljøloven	130	-	7	12	29	36	46
Regler vedr. kontrolapparat og fartskriverkort	275	-	11	23	70	56	115
Køre- hviletidsregler	352	-	16	33	71	90	142
Lov om hyrekørsel	140	-	3	14	33	37	53
Andre love vedr. arbejde, transport mv.	1 126	44	119	158	248	225	332
Selskabs- og fimalovgivningen mv.	370	2	4	26	70	97	171
Love vedr. forsvaret o.l.	310	237	66	2	2	1	2
Heraf: Værnepligtsloven	304	237	64	2	1	-	-
Andre love vedr. forsvaret	6	-	2	-	1	1	2
Love vedr. offentlige forsyninger	27	-	-	3	4	6	14
Love vedr. spil, bevilling og næring	328	28	75	42	74	49	60
Heraf: Restaurationsloven	282	26	74	42	69	35	36
Andre love vedr. spil, bevilling, næring	46	2	1	-	5	14	24
Særlove i øvrigt	5 804	313	1 033	1 481	1 530	683	764

¹ Ekskl. 5.358 virksomheder.**Hovedparten
afgjort ved bøder**

Som tidligere nævnt blev hovedparten (95 pct.) af de fældende afgørelser vedr. særlovsovertrædelser afgjort ved bøder, mens der i 3 pct. af afgørelserne var tale om frihedsstraf. I alt var der 2.590 (5 pct.) ikke fældende afgørelser (ikke skyldige) af de i alt 56.509 særlovsafgørelser, mens det for straffelovsafgørelser drejede sig om 35 pct. Ligesom for færdselslovsovertrædelserne hænger det sammen med, at de fleste afgørelser er baseret på politiets direkte konstatering af en overtrædelse og der derfor generelt er mindre usikkerhed om skyldsspørgsmålet ved disse lovovertrædelser.

**10.900 bøder for
overtrædelse af lov om
euforiserende stoffer**

Ud af de 50.996 bøder blev 10.936 givet til lovovertrædere af lov om euforiserende stoffer. Det svarer til 21 pct. af alle bøderne. De fleste bøder fik lovovertrædere af særlove i øvrigt.

**11 pct. af lovovertrædere af
lov om euforiserende stoffer
fik frihedsstraf**

Den største andel af lovovertrædere af lov om euforiserende stoffer, som fik en fældende afgørelse, fik en bøde, nemlig 85 pct. Derudover fik 11 pct. en dom til frihedsstraf, heraf nogenlunde lige fordelt mellem ubetinget og betinget.

Tabel 1.3.38 Særlove. Afgørelser efter sanktion. 2021

	Særlove i alt	Lov om euforiserende stoffer	Udlæn- dinge -loven	Våben- loven	Ordens- bekendtgørelsen	Skatte- og afgifts- love	Love vedr. jagt mv.	Love vedr. ar- bejde, transport	Særlove i øvrigt
Strafferetlige afgørelser i alt	56 509	14 249	1 959	4 795	5 976	3 252	2 449	4 320	19 509
Fældende afgørelser i alt	53 919	12 885	1 913	3 894	5 968	3 238	2 402	4 292	19 327
Dom til frihedsstraf	1 862	1 378	182	182	1	38	20	2	59
Ubetinget frihedsstraf i alt	943	644	171	106	-	3	1	-	18
Ubetinget dom alene	757	493	160	89	-	1	1	-	13
Delvis betinget dom	26	18	2	1	-	-	-	-	5
Delvis betinget og samfundstjeneste	3	3	-	-	-	-	-	-	-
Ubetinget dom og bøde	131	116	-	14	-	1	-	-	-
Udstået ved varetægt	26	14	9	2	-	1	-	-	-
Forvaring	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ungdomssanktion	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Betinget frihedsstraf i alt	919	734	11	76	1	35	19	2	41
Betinget dom alene	502	413	10	28	-	3	13	1	34
Betinget dom og samfundstjeneste	190	147	1	32	-	-	4	-	6
Betinget dom og bøde	139	105	-	10	1	20	2	-	1
Betinget dom, bøde og samfundstjeneste	88	69	-	6	-	12	-	1	-
Bøde	50 996	10 936	1 617	3 584	5 885	3 193	2 349	4 282	19 150
Bøddom	1 100	162	26	64	37	51	167	188	405
Udeblivelsesdom	627	69	25	43	47	63	51	78	251
Bødevedtagelse	232	28	17	36	15	9	24	25	78
Bødeforlæg	29 561	5 285	1 244	2 046	3 850	2 146	1 517	2 728	10 745
Inden- og udenretlig frakendelse og bøde mv.	79	21	-	1	-	-	11	40	6
Dom uden retsmøde	19 397	5 371	305	1 394	1 936	924	579	1 223	7 665
Tiltalefrafald	938	521	105	95	79	6	18	7	107
Uden vilkår	654	406	101	55	25	3	11	3	50
Med vilkår	3	2	1	-	-	-	-	-	-
Med eller uden advarsel	281	113	3	40	54	3	7	4	57
Anden afgørelse	123	50	9	33	3	1	15	1	11
Foranstaltningsdomme	18	12	1	2	-	-	-	-	3
Advarsel	37	4	6	22	-	1	4	-	-
Straf bortfaldet	16	3	1	2	-	-	9	-	1
Militær straf	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingen tillægsstraf (§89)	49	31	-	7	3	-	2	1	5
Anden afgørelse i øvrigt	3	-	1	-	-	-	-	-	2
Ikke fældende afgørelser i alt	2 590	1 364	46	901	8	14	47	28	182
Påtale opgivet	2 400	1 276	39	851	6	12	44	21	151
Frifindelse	190	88	7	50	2	2	3	7	31

Straflængder Den gennemsnitlige strafflængde for ubetinget frihedsstraf for overtrædelser af særlove i 2021 lå på 3,3 måned, mens den for betinget frihedsstraffe lå på 1,4 måned. De længste gennemsnitlige ubetingede frihedsstraffe blev idømt overtrædere af særlove i øvrigt.

Tabel 1.3.39 Særlove. Gennemsnitlig strafflængde ved idømmelse af frihedsstraf

	Betinget frihedsstraf		Ubetinget frihedsstraf	
	2020	2021	2020	2021
	antal måneder			
Særlove i alt	1,4	1,4	3,2	3,3
Lov om euforiserende stoffer	1,4	1,3	3,2	3,4
Våbenloven	1,5	1,4	2,3	1,8
Ordensbekendtgørelsen	-	0,7	-	-
Love vedrørende arbejde, transport, mv.	0,6	0,7	-	-
Særlove i øvrigt	1,8	2,0	3,7	4,0

*Gennemsnitsalder
på 35 år*

Gennemsnitalderen for overtrædere af særlovene lå i 2021 på 35 år. Kvinderne var i gennemsnit ca. 2 år ældre end mændene. I perioden 2017-2021 har den gennemsnitlige alder for overtrædere af særlovene været stabil.

Tabel 1.3.40

Særlove. Fældende afgørelser. Gennemsnitsalder

	Afgørelser i alt					
	2011	2017	2018	2019	2020	2021
Særlove i alt	33,9	33,9	33,6	34,4	35,0	34,9
Mænd	33,4	33,0	32,8	33,7	34,4	34,6
Kvinder	38,1	40,4	39,9	39,2	38,5	36,3

*Lav gennemsnitsalder
for overtrædere af
ordensbekendtgørelsen og
lov om euforiserende stoffer*

For mænd var gennemsnitsalderen lavest for dem, som har overtrådt ordensbekendtgørelsen og lov om euforiserende stoffer. Omvendt var mænd som havde overtrådt love vedr. arbejde, transport mv. i gennemsnit 43 år. For kvinder var gennemsnitsalderen ligeledes lavest for dem, som havde overtrådt ordensbekendtgørelsen og lov om euforiserende stoffer.

Tabel 1.3.41

Gennemsnitsalder for fældende afgørelser efter overtrædelsens art. 2021

	Gennemsnitsalder		
	I alt	Mænd	Kvinder
Særlove i alt	34,9	34,6	36,3
Lov om euforiserende stoffer	30,0	29,6	33,6
Våbenloven	36,8	36,8	36,6
Ordensbekendtgørelsen	28,6	28,4	30,4
Love vedrørende arbejde, transport mv.	42,8	43,1	38,1
Særlove i øvrigt	38,2	38,4	37,4

*83.500 forhold lå til grund
for 56.500 afgørelser*

En afgørelse kan være truffet på baggrund af ét eller flere forhold (dvs. én eller flere lovovertrædelser). Omfatter en afgørelse to eller flere forhold (et sagskompleks), vil den typisk være karakteriseret ved ét *hovedforhold* samt et eller flere *biforhold*. De 56.509 afgørelser vedr. særlove i 2021 omfattede i alt 83.453 forhold. Ud af de 56.509 afgørelser omfattede 50.132 af dem ét forhold, mens 6.377 havde to eller flere forhold. Det skal bemærkes at hoved- og biforhold meget vel kan ligge under forskellige overtrædelseskategorier.

Tabel 1.3.42

Særlov. Afgørelser og antal forhold efter overtrædelse. 2021

	Afgørelser			Forhold i alt
	I alt	Med ét forhold	Med flere forhold	
Særlove i alt	56 509	50 132	6 377	83 453
Lov om euforiserende stoffer	14 249	11 525	2 724	22 975
Våbenloven	4 795	4 302	493	8 792
Ordensbekendtgørelsen	5 976	5 829	147	6 672
Love vedrørende arbejde, transport mv.	4 320	3 485	835	6 738
Særlove i øvrigt	27 169	24 991	2 178	38 276

*52 pct. af afgørelserne med
ét forhold vedrørte særlove i
øvrigt*

47.849 sager med ét forhold førte i 2021 til en fældende afgørelse. Med 35.612 afgørelser vedrørte de fleste mænd. 52 pct. af de fældende afgørelser med ét forhold omhandlede overtrædelse af særlove i øvrigt.

Tabel 1.3.43 Fældende¹ afgørelser i sager med kun ét forhold efter overtrædelens art, køn og alder. 2021

	I alt ²	Køn		Alder på afgørelsestidspunktet					
		Mænd	Kvinder	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Særlove i alt	47 849	35 612	7 659	5 150	8 248	6 694	8 464	6 359	8 356
Lov om euforiserende stoffer	10 369	9 300	1 068	1 559	2 793	2 036	1 999	1 051	930
Våbenloven	3 433	3 057	366	493	490	391	614	621	814
Ordensbekendtgørelsen	5 822	5 227	595	1 393	1 636	827	876	588	502
Love vedrørende arbejde, transport mv.	3 465	1 445	120	41	129	188	344	351	512
Særlove i øvrigt	24 760	16 583	5 510	1 664	3 200	3 252	4 631	3 748	5 598

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.² Inkl. 4.578 med uoplyst køn.

95 pct. af de afgjorte forhold
var fældende

Ud af de 83.453 afgjorte forhold i 2021 var 78.929 af dem fældende, svarende til 95 pct. Bøder udgjorde med 75 pct. den største andel af de fældende afgørelser. 17.726 forhold blev afgjort som frihedsstraf, hvoraf 74 pct. var ubetinget. Med en andel på 77 pct. var de fleste fældende forhold begået af mandlige lovovertrædere. 4.524 forhold blev afgjort som værende ikke fældende.

Tabel 1.3.44 Afgjorte forhold (fældende¹) efter overtrædelsens art og afgørelsestype. 2021

	Alle afgørelser i alt	Fældende afgørelser						Ikke-fældende afg.		
		I alt	Ubetin- get	Betinget	Bøde	Tiltale- frafald/- undladt	Anden afgørelse	I alt	Påtale opgivet	Fri- findelse
Særlove i alt	83 453	78 929	13 070	4 656	59 102	1 968	133	4 524	3 156	1 368
Lov om euforiserende stoffer	22 975	20 753	5 272	2 191	12 301	939	50	2 222	1 580	642
Våbenloven	8 792	7 419	1 939	652	4 537	257	34	1 373	1 008	365
Ordensbekendtgørelsen	6 672	6 642	178	8	6 370	83	3	30	6	24
Love vedr. arbejde, transport mv.	6 738	6 639	108	114	6 409	7	1	99	51	48
Særlove i øvrigt	38 276	37 476	5 573	1 691	29 485	682	45	800	511	289

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.Tabel 1.3.45 Afgjorte forhold (fældende¹) efter overtrædelsens art, køn og alder. 2021

	I alt ²	Køn		Alder på afgørelsestidspunktet					
		Mænd	Kvinder	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
Særlove i alt	78 929	60 605	10 779	6 995	13 089	11 728	15 225	12 071	12 276
Lov om euforiserende stoffer	20 753	19 172	1 580	2 449	5 694	4 431	4 609	2 098	1 471
Våbenloven	7 419	6 858	549	1 034	1 383	1 073	1 441	1 255	1 221
Ordensbekendtgørelsen	6 642	5 975	667	1 528	1 870	998	1 000	656	590
Love vedrørende arbejde, transport mv.	6 639	3 074	169	48	233	334	739	672	1 217
Særlove i øvrigt	37 476	25 526	7 814	1 936	3 909	4 892	7 436	7 390	7 777

¹ Afgørelsestype for det enkelte forhold.² 7.545 med uoplyst køn.

70 pct. af
lovovertrædelserne blev
anmeldt og afgjort i samme
år

Ud af de i alt 56.509 afgørelser for overtrædelse af særlove i 2021 blev lovovertrædelserne anmeldt inden for samme år i 39.709 af tilfældene, svarende til 70 pct. I lidt mere end 24 pct. af tilfældene blev lovovertrædelserne anmeldt i 2020, men først afgjort i 2021. 5 pct. af afgørelserne i 2021 blev anmeldt før 2020

Tabel 1.3.46 Anmeldelsesåret for afgørelser og afgjorte forhold. 2021

	Afgørelser i alt	Anmeldelsesår			Afgjorte forhold i alt	Anmeldelsesår		
		2021	2020	Før 2020		2021	2020	Før 2020
Særlove i alt	56 509	39 709	13 719	3 081	83 453	49 286	24 870	9 297
Lov om euforiserende stoffer	14 249	8 694	4 372	1 183	22 975	11 190	7 455	4 330
Våbenloven	4 795	3 101	1 459	235	8 792	4 520	2 989	1 283
Ordensbekendtgørelsen	5 976	5 042	852	82	6 672	5 472	1 055	145
Love vedrørende arbejde, transport mv.	4 320	2 979	1 025	316	6 738	4 666	1 410	662
Særlove i øvrigt	27 169	19 893	6 011	1 265	38 276	23 438	11 961	2 877

1.4 Personer med fældende afgørelser

Nedenfor opgøres antallet af forskellige personer, der har modtaget en strafferetlig fældende afgørelse for overtrædelse af straffelov, færdselslov eller særlove.

Personer med afgørelser I statistikken over personer med strafferetlige afgørelser optræder den samme person kun én gang inden for hver kategori. Personer med flere afgørelser inden for den samme kategori i løbet af tællingsåret indgår kun med den alvorligste overtrædelse, dvs. overtrædelsen med den alvorligste afgørelse/sanktion (fx er frihedsstraf alvorligere end bødestraf). Endvidere omfatter opgørelsen alene personer med validt personnummer.

Tabel 1.4.01 Personer med fældende afgørelser

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personer i alt	157 611	154 265	145 423	144 451	157 946	176 608	169 737
Straffelov i alt	24 300	23 041	20 940	20 949	21 520	23 428	22 283
Færdselslov i alt	101 245	98 963	93 819	90 320	96 416	123 924	118 694
Særlove i alt	42 606	41 655	39 098	43 217	51 127	41 000	39 548

Anm.1: Personer med fældende afgørelse i alderen 15-79 år.

Anm.2: Da samme person kan have overtrådt flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

169.700 personer med afgørelser i 2021 I alt modtog 169.737 forskellige personer en eller flere fældende strafferetlige afgørelser i 2021. Heraf havde 22.283 overtrådt straffeloven, 118.694 færdselsloven og 39.548 særlovene.

Tabel 1.4.02 Personer med fældende afgørelser efter køn

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personer i alt	157 611	154 265	145 423	144 451	157 946	176 608	169 737
Mænd	121 223	118 869	112 555	112 883	123 128	135 465	128 597
Kvinder	36 388	35 396	32 868	31 568	34 818	41 143	41 140
pct.							
Straffelov i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mænd	75,9	76,9	78,7	77,4	78,0	77,9	78,1
Kvinder	24,1	23,1	21,3	22,6	22,0	22,1	21,9
Færdselslov i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mænd	74,8	74,3	74,4	75,6	75,1	75,0	74,2
Kvinder	25,2	25,7	25,6	24,4	24,9	25,0	25,8
Særlove i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mænd	86,1	87,2	87,1	87,1	86,2	85,3	82,9
Kvinder	13,9	12,8	12,9	12,9	13,8	14,7	17,1

Knap en fjerdedel var kvinder Kvinder udgjorde 24 pct. af personer med fældende afgørelser i 2021. Kvinderne har siden 2015 udgjort omkring 22-24 pct. Kvindernes andel var i 2021 hhv. 22 pct. og 26 pct. inden for straffelovs- og færdselslovsovertrædelser, mens den var 17 pct. blandt overtræderne af særlovene.

Ni ud af ti fik bøde For 91 pct. af de 169.737 personer var bøde den alvorligste afgørelse, mens frihedsstraf for 8 pct. var den alvorligste afgørelse. I alt var der 153.671 personer med bøde, hvor hovedparten hidrørte fra overtrædelser af færdselsloven. Heraf fik 98 pct. en bøde, mens dette gjaldt for 44 pct. af straffelovsovertræderne.

Tabel 1.4.03 Personer med fældende afgørelser efter afgørelsens art. 2021

	I alt	Dom til frihedsstraf			Bøde	Tiltale- frafald	Anden afgørelse
		I alt	Ubetinget	Betinget			
I alt	169 737	13 094	5 752	7 342	153 671	1 718	1 254
Straffelov i alt	22 283	9 852	4 593	5 259	9 911	1 578	942
Seksualforbrydelser	996	645	261	384	260	54	37
Blodskam mv.	17	17	15	2	-	-	-
Voldtægt mv.	118	109	106	3	-	2	7
Seksualforbrydelse mod barn under 12 år	51	49	45	4	-	-	2
Seksualforbrydelse mod barn under 15 år	66	37	13	24	1	24	4
Seksualforbrydelse i øvrigt	12	10	6	4	1	-	1
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	127	85	26	59	31	4	7
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	92	17	2	15	67	4	4
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	235	101	17	84	114	10	10
Utugt mv.	278	220	31	189	46	10	2
Voldsforbrydelse	5 921	4 487	2 192	2 295	266	591	577
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	1 629	852	460	392	195	272	310
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	44	17	3	14	23	3	1
Manddrab	27	24	24	-	-	-	3
Forsøg på manddrab	34	28	28	-	-	-	6
Psykisk vold mv.	4	4	3	1	-	-	-
Simpel vold	2 485	2 047	706	1 341	14	283	141
Alvorligere vold	724	679	603	76	1	3	41
Særlig alvorlig vold	10	10	10	-	-	-	-
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	10	3	2	1	5	1	1
Andre forbrydelser mod liv og legeme	136	123	66	57	2	2	9
Forbrydelse mod den personlige frihed	95	87	46	41	2	1	5
Trusler	723	613	241	372	24	26	60
Ejendomsforbrydelser	13 493	3 559	1 343	2 216	8 634	1 019	281
Dokumentfalsk	241	165	23	142	24	51	1
Brandstiftelse	170	116	59	57	4	4	46
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	286	221	113	108	16	38	11
Indbrud i beboelser	227	194	118	76	8	16	9
Indbrud i ubeboede bebyggelser	84	64	27	37	9	8	3
Tyveri fra bil, båd mv.	88	36	19	17	30	18	4
Butikstyveri mv.	6 342	224	103	121	5 937	150	31
Andre tyverier	1 218	400	93	307	645	154	19
Tyveri/brugstyveri af køretøj	383	288	112	176	13	70	12
Tyveri/brugstyveri af knallert	33	4	2	2	28	1	-
Tyveri/brugstyveri af cykel	128	15	6	9	105	7	1
Tyveri/brugstyveri af andet	161	43	12	31	109	7	2
Ulovlig omgang med hittegods	194	30	13	17	143	19	2
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	1 547	776	150	626	422	301	48
Afpresning og åger	63	55	32	23	4	1	3
Skyldnersvig	15	10	1	9	3	2	-
Hæleri	522	281	108	173	161	64	16
Røveri	397	367	289	78	1	-	29
Grov skattesvig mv.	43	41	11	30	1	1	-
Hærværk	1 065	169	42	127	764	89	43
Uagtsomt hæleri	6	-	-	-	6	-	-
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	280	60	10	50	201	18	1
Andre forbrydelser	2 952	1 428	961	467	1 224	208	92
Salg af narkotika mv.	502	483	430	53	2	7	10
Smugling mv. af narkotika	169	165	154	11	-	-	4
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	133	24	11	13	102	-	7
Øvrige straffelovsbestemmelser	2 148	756	366	390	1 120	201	71
Færdselslov i alt	118 694	1 926	611	1 315	116 242	181	345
Færdselsuheld med spiritus	832	238	32	206	578	3	13
Spirituskørsel	5 554	1 141	332	809	4 346	20	47
Mangler ved køretøj	3 216	2	1	1	3 200	4	10
Færdselslov i øvrigt	109 092	545	246	299	108 118	154	275
Særlove i alt	39 548	1 548	673	875	37 350	562	88
Lov om euforiserende stoffer	10 483	1 251	538	713	8 867	331	34
Våbenloven	3 261	169	99	70	2 989	73	30
Ordensbekendtgørelsen	4 287	1	-	1	4 229	57	-
Love vedrørende arbejde, transport mv.	1 591	2	-	2	1 584	4	1
Særlove i øvrigt	19 926	125	36	89	19 681	97	23

<i>Hver fjerde voldsdømt fik frihedsstraf</i>	For personer med en voldsdom fik 76 pct. en frihedsstraf i 2021, og det samme var tilfældet for 65 pct. af personerne med dom for seksualforbrydelse, samt for 26 pct. med dom for ejendomsforbrydelser, mens det angik knap 2 pct. af personerne med dom for færdselslovsforseelser, jf. tabel 1.4.03.
<i>Knap halvdelen af de voldsdømte var under 30 år</i>	15 pct. af de personer der var dømt for vold var under 20 år, og 46 pct. var under 30 år. 43 pct. af personerne dømt for ejendomsforbrydelser var ligeledes under 30 år, hvor det samme gjorde sig gældende for 44 pct. af personerne med afgørelser for seksualforbrydelser, jf. tabel 1.4.04.
<i>4 pct. af færdselslovs-overtræderne under 20 år</i>	Personer med overtrædelser af færdselsloven var gennemgående noget ældre. 4 pct. var under 20 år og halvdelen var 40 år eller derover, jf. tabel 1.4.04.

Tabel 1.4.04 Personer med fældende afgørelser efter alder. 2021

	I alt	15-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50 år +
I alt	169 737	11 291	44 463	34 749	31 387	47 847
Straffelov i alt	22 283	3 213	6 682	4 503	3 599	4 286
Seksualforbrydelser	996	170	272	175	166	213
Blodskam mv.	17	-	2	1	8	6
Voldtægt mv.	118	19	41	27	17	14
Seksualforbrydelse mod barn under 12 år	51	3	8	15	12	13
Seksualforbrydelse mod barn under 15 år	66	36	11	8	4	7
Seksualforbrydelse i øvrigt	12	-	1	2	5	4
Blufærdighedskrænkelser ved beføling	127	8	27	19	24	49
Blufærdighedskrænkelser ved blotteri	92	2	21	22	18	29
Blufærdighedskrænkelser i øvrigt	235	30	80	43	34	48
Utugt mv.	278	72	81	38	44	43
Voldsforbrydelser	5 921	916	1 797	1 226	990	992
Vold o.l. mod offentlig myndighed mv.	1 629	208	467	338	283	333
Opløb/forstyrrelse af offentlig orden	44	3	34	6	1	-
Manddrab	27	3	8	4	4	8
Forsøg på manddrab	34	3	13	7	6	5
Psykisk vold mv.	4	-	1	1	2	-
Simpel vold	2 485	452	700	517	432	384
Alvorligere vold	724	129	276	158	97	64
Særlig alvorlig vold	10	1	4	2	-	3
Uagtsomt manddrab/legemsbeskadigelse	10	-	3	-	1	6
Andre forbrydelser mod liv og legeme	136	17	59	25	11	24
Forbrydelse mod den personlige frihed	95	16	40	17	11	11
Trusler	723	84	192	151	142	154
Ejendomsforbrydelser	13 493	2 015	3 797	2 701	2 201	2 779
Dokumentfalsk	241	19	90	70	29	33
Brandstiftelse	170	39	56	29	19	27
Indbrud i forretning, virksomhed mv.	286	33	114	73	44	22
Indbrud i beboelser	227	18	79	65	48	17
Indbrud i ubeboede bebyggelser	84	8	39	16	15	6
Tyveri fra bil, båd mv.	88	18	31	20	9	10
Butikstyveri mv.	6 342	916	1 313	1 200	1 133	1 780
Andre tyverier	1 218	179	406	219	200	214
Tyveri/brugstyveri af køretøj	383	64	135	107	47	30
Tyveri/brugstyveri af knallert	33	16	11	1	5	-
Tyveri/brugstyveri af cykel	128	35	26	29	22	16
Tyveri/brugstyveri af andet	161	56	58	15	22	10
Ulovlig omgang med hittegods	194	22	55	40	42	35
Underslæb, bedrageri, mandatsvig	1 547	143	540	356	262	246
Afpresning og åger	63	13	28	11	5	6
Skyldnersvig	15	-	-	5	4	6
Hæleri	522	46	222	121	71	62
Røveri	397	151	164	50	23	9
Grov skattesvig mv.	43	-	3	9	13	18
Hærværk	1 065	219	363	190	132	161
Uagtsomt hæleri	6	2	-	2	-	2
Berigelsesforbrydelse og formuekrænkelser	280	18	64	73	56	69
Andre forbrydelser	2 952	342	1 249	620	370	371
Salg af narkotika mv.	502	16	218	138	74	56
Smugling mv. af narkotika	169	3	69	50	33	14
Uagtsomt manddrab mv. ved færdselsuheld	133	4	41	26	17	45
Øvrige straffelovsbestemmelser	2 148	319	921	406	246	256
Færdselslov i alt	118 694	5 116	28 879	25 090	23 298	36 311
Færdselsuheld med spiritus	832	51	257	144	132	248
Spirituskørsel	5 554	244	2 002	1 243	843	1 222
Mangler ved køretøj	3 216	1 372	728	372	312	432
Færdselslov i øvrigt	109 092	3 449	25 892	23 331	22 011	34 409
Særlove i alt	39 548	4 106	13 563	7 556	5 878	8 445
Lov om euforiserende stoffer	10 483	1 269	4 898	2 190	1 100	1 026
Våbenloven	3 261	409	821	588	615	828
Ordensbekendtgørelsen	4 287	967	1 918	587	402	413
Love vedrørende arbejde, transport mv.	1 591	33	304	338	332	584
Særlove i øvrigt	19 926	1 428	5 622	3 853	3 429	5 594

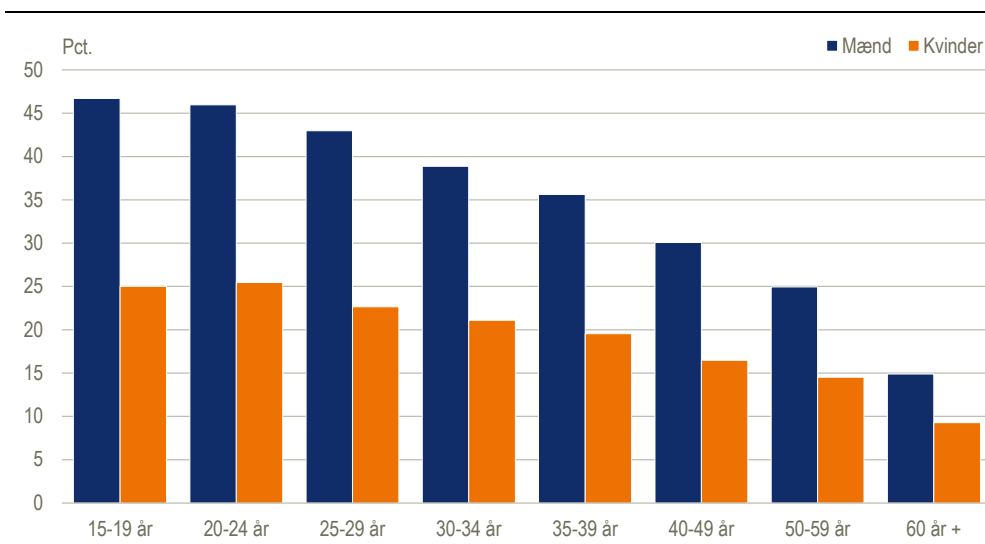
1.5 Recidiv

Definition Recidiv eller tilbagefald til ny kriminalitet kan defineres på mange forskellige måder. I opgørelserne i denne publikation defineres recidiv som en lovovertrædelse, der er begået i en opfølgningsperiode på to år efter en løsladelse fra afsoning eller en fældende strafferetlig afgørelse. En mere uddybende definition fremgår af afsnit 2.2 Begreber og metode i kriminalitetsstatistikken, under Recidiv.

Tre ud af ti begår ny kriminalitet I 2018 var der i alt 143.611 personer, der blev løsladt fra fængsel mv. eller fik en fældende strafferetlig afgørelse. Af disse begik 44.979 en eller flere nye lovovertrædelser i løbet af opfølgningsperioden på to år, svarende til 31 pct. Andelen var størst for mændenes vedkommende, nemlig 35 pct., mens der blandt kvinderne var 18 pct. der begik en ny lovovertrædelse, jf. tabel 1.5.01.

Unge begår oftest ny kriminalitet ... Der synes at være en tydelig sammenhæng mellem alder og sandsynligheden for at begå ny kriminalitet. Blandt de 15-19 årige mænd var der således 47 pct. der begik en ny lovovertrædelse i løbet af to år mens andelen for mænd i alderen 60+ år var på 15 pct. Mønsteret er det samme for kvindernes vedkommende, men forskellene er langt mindre udtalte.

Figur 1.5.01 Recidivprocent. 2018:2020

... og begår den hurtigere ...

Blandt de mænd, der begik ny kriminalitet, var der i alt 42 pct. der gjorde det indenfor 6 måneder. For de unge under 35 år var andelen størst, nemlig på 42-48 pct., mens det var en tredjedel af mændene på 60 år eller derover, der begik en ny lovovertrædelse indenfor 6 måneder, jf. tabel 1.5.01.

Tabel 1.5.01 Recidivhastighed efter køn og alder¹. 2018

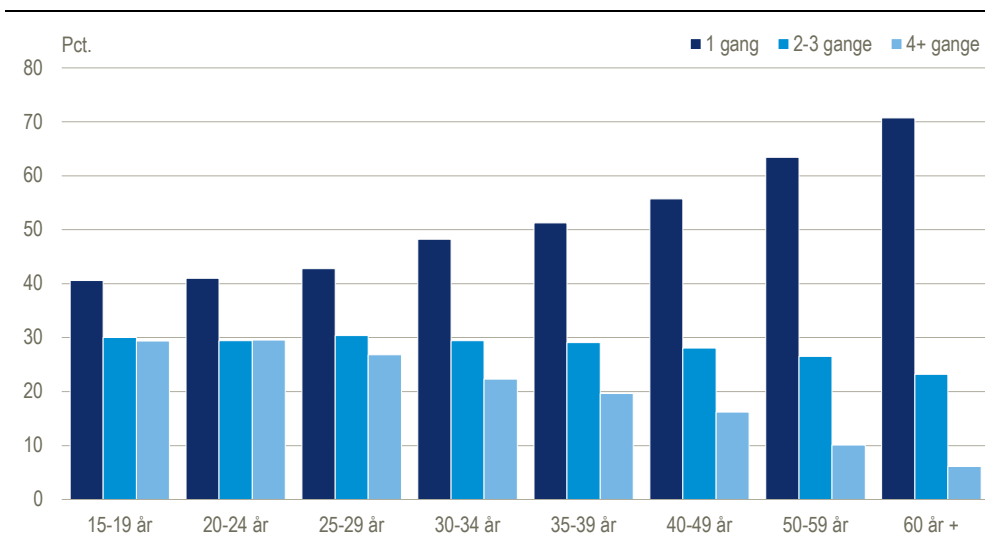
	Ny lovovertrædelse efter:				Ingen ny lovovertrædelse	I alt	Recidiv-pct.
	½ år	1 år	2 år	I alt			
Mænd i alt	16 635	9 734	12 893	39 262	72 903	112 165	35
15-19 år	2 665	1 326	1 606	5 597	6 384	11 981	47
20-24 år	3 776	1 884	2 204	7 864	9 244	17 108	46
25-29 år	2 737	1 520	1 871	6 128	8 128	14 256	43
30-34 år	1 808	1 040	1 433	4 281	6 736	11 017	39
35-39 år	1 337	918	1 198	3 453	6 239	9 692	36
40-49 år	2 326	1 550	2 218	6 094	14 157	20 251	30
50-59 år	1 455	1 056	1 692	4 203	12 637	16 840	25
60 år +	531	440	671	1 642	9 378	11 020	15
Kvinder i alt	2 051	1 467	2 199	5 717	25 729	31 446	18
15-19 år	185	120	166	471	1 413	1 884	25
20-24 år	348	230	330	908	2 658	3 566	25
25-29 år	293	175	305	773	2 638	3 411	23
30-34 år	209	183	245	637	2 383	3 020	21
35-39 år	219	151	226	596	2 450	3 046	20
40-49 år	404	307	433	1 144	5 790	6 934	16
50-59 år	281	207	337	825	4 849	5 674	15
60 år +	112	94	157	363	3 548	3 911	9

¹ Alder på løsladelses/afgørelsestidspunktet.

... og flere gange

Halvdelen af de mænd og to tredjedele af de kvinder, der begik ny kriminalitet, begik én lovovertrædelse i løbet af opfølgningsperioden på to år. Blandt unge mænd mellem 15-19 år og 20-24 år var det omkring 41 pct., der begik én lovovertrædelse, mens det gjaldt for omkring to tredjedele af mændene mellem 50-59 år. Omvendt var det 29 pct. af de unge mænd, der begik fire eller flere lovovertrædelser. Det samme gjaldt for 6 pct. af mændene over 60 år, jf. figur 1.5.02 og tabel 1.5.02.

Figur 1.5.02 Recidivhændelser. Mænd 2018:2020

Tabel 1.5.02 Antal recidivhændelser i observationsperioden efter køn og alder¹. 2018

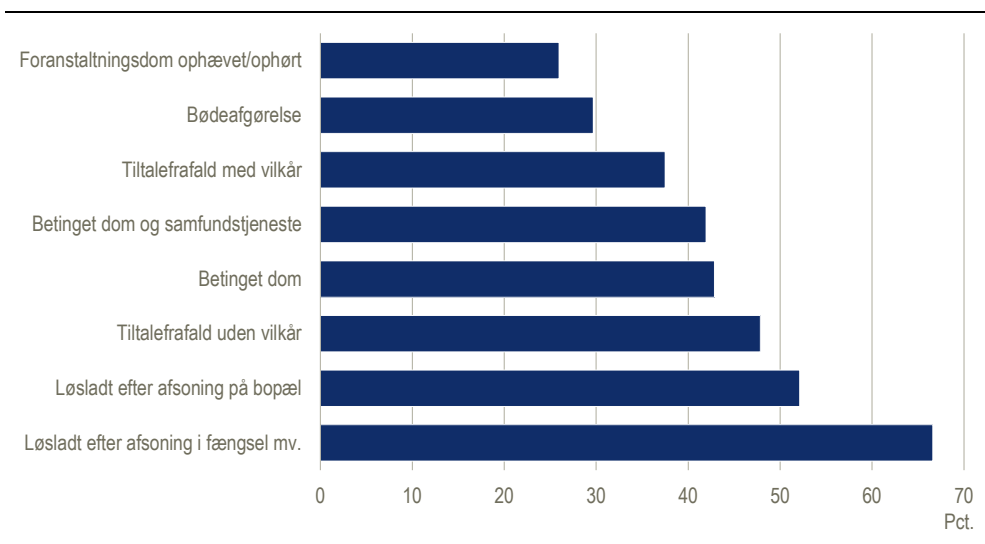
	Ingen	1	2	3	4-9	10+	I alt
Mænd i alt	72 903	19 174	7 502	3 828	6 298	2 460	112 165
15-19 år	6 384	2 270	1 082	600	1 176	469	11 981
20-24 år	9 244	3 222	1 476	840	1 594	732	17 108
25-29 år	8 128	2 623	1 197	665	1 175	468	14 256
30-34 år	6 736	2 066	831	430	703	251	11 017
35-39 år	6 239	1 770	675	329	485	194	9 692
40-49 år	14 157	3 396	1 157	553	740	248	20 251
50-59 år	12 637	2 666	800	314	337	86	16 840
60 år +	9 378	1 161	284	97	88	12	11 020
Kvinder i alt	25 729	3 531	1 042	440	554	150	31 446
15-19 år	1 413	247	111	44	51	18	1 884
20-24 år	2 658	481	194	82	123	28	3 566
25-29 år	2 638	443	146	70	93	21	3 411
30-34 år	2 383	392	99	55	67	24	3 020
35-39 år	2 450	368	113	43	53	19	3 046
40-49 år	5 790	736	210	78	94	26	6 934
50-59 år	4 849	594	120	43	55	13	5 674
60 år +	3 548	270	49	25	18	1	3 911

¹ Alder på løsladelses/afgørelsestidspunktet.

*Løsladte fra afsoning
begår oftest ny
kriminalitet*

Personer, der blev løsladt efter endt afsoning i 2018 (herunder personer, der havde fået en ubetinget frihedsstraf, som ansås for afsonet under varetægtsfængsling) havde den højeste tilbagefaldsprocent. Der var således 67 pct., der begik ny kriminalitet inden for to år. For personer, der havde afsonet en frihedsstraf på bopælen var andelen noget lavere, nemlig 52 pct. Den laveste tilbagefaldsprocent sås hos personer, hvis foranstaltningssdom blev ophævet eller ophørte i 2018. Blandt disse var der 26 pct., der begik ny kriminalitet, jf. figur 1.5.03 og tabel 1.5.03.

Figur 1.5.03 Recidivprocent efter oprindelig straf. 2018:2020

Tabel 1.5.03 Recidivhastighed efter straffens art. 2018

	Ny lovovertrædelse efter:				Ingen ny lovovertrædelse	I alt	Recidiv-pct.
	½ år	1 år	2 år	I alt			
I alt	18 686	11 201	15 092	44 979	98 632	143 611	31
Løsladt efter afsoning i fængsel mv.	1 090	376	339	1 805	905	2 710	67
Løsladt efter afsoning på bopæl	309	195	219	723	664	1 387	52
Foranstaltningsdom ophørt/ophævet	51	32	45	128	365	493	26
Betinget dom og samfundstjeneste	497	285	302	1 084	1 500	2 584	42
Betinget dom	671	357	419	1 447	1 929	3 376	43
Bødeafgørelse	15 671	9 768	13 578	39 017	92 421	131 438	30
Tiltalefrafald med vilkår	2	1	3	6	10	16	38
Tiltalefrafald uden vilkår	395	187	187	769	838	1 607	48

*Personer dømt for indbrud
i beboelse begår
oftest ny kriminalitet*

Blandt de personer, der oprindeligt fik en dom for overtrædelse af straffeloven, var der 46 pct., der begik en ny lovovertrædelse inden for to år. Den højeste tilbagefalds-procent findes blandt personer, der tidligere har fået en dom for indbrud i beboelse. Her var det 78 pct., der begik en ny overtrædelse inden for to år, jf. tabel 1.5.04.

Tabel 1.5.04 Recidivhastighed efter kriminalitetens art. 2018

	Ny lovovertrædelse efter:				Ingen ny lovovertrædelse	I alt	Recidiv-pct.
	½ år	1 år	2 år	I alt			
I alt	18 686	11 201	15 092	44 979	98 632	143 611	31
Straffelov i alt	4 103	1 961	2 147	8 211	9 685	17 896	46
Seksuualforbrydelser i alt	48	46	59	153	379	532	29
Heraf:							
Blodskam, voldtægt, seksualforbrydelser i øvrigt	11	17	16	44	115	159	28
Blufærdighedskrænkelser	32	23	34	89	201	290	31
Voldsforbrydelser i alt	1 040	504	553	2 097	2 508	4 605	46
Heraf:							
Vold o.l. mod offentlig myndighed	293	157	130	580	613	1 193	49
Vold mod privatperson	578	266	349	1 193	1 551	2 744	43
Trusler	126	60	57	243	228	471	52
Ejendomsforbrydelser i alt	2 596	1 205	1 320	5 121	5 958	11 079	46
Heraf:							
Dokumentfalsk	29	20	25	74	144	218	34
Indbrud i forretning, virksomhed	89	41	30	160	62	222	72
Indbrud i beboelse	91	32	16	139	39	178	78
Indbrud i fritidshus, garage	15	8	7	30	18	48	63
Butikstyveri	1 302	613	725	2 640	3 491	6 131	43
Andre tyverier	310	135	123	568	559	1 127	50
Brugstyveri af køretøj	116	28	48	192	103	295	65
Brugstyveri af cykel	19	13	11	43	36	79	54
Bedrageri	156	84	86	326	494	820	40
Hæleri	84	29	36	149	121	270	55
Røveri	76	28	27	131	61	192	68
Hærværk	157	81	95	333	439	772	43
Andre straffelovsforbrydelser i alt	419	206	215	840	840	1 680	50
Heraf:							
Forbrydelser mod offentlig myndighed	185	82	75	342	233	575	59
Falsk forklaring	69	31	41	141	124	265	53
Salg af narkotika	81	43	46	170	138	308	55
Smugling af narkotika	9	6	5	20	34	54	37
Freds- og æreskrænkelser	38	21	19	78	116	194	40
Færdselslovsovertrædelser i alt	7 919	5 604	8 330	21 853	65 046	86 899	25
Heraf:							
Færdselsuheld med spiritus	63	61	72	196	479	675	29
Spirituskørsel	870	518	596	1 984	3 311	5 295	37
Mangler ved køretøj	243	163	256	662	1 205	1 867	35
Færdselslovsovertrædelser i øvrigt	6 736	4 861	7 402	18 999	60 040	79 039	24
Særlovsovertrædelser i alt	6 664	3 636	4 615	14 915	23 901	38 816	38
Heraf:							
Lov om euforiserende stoffer	2 307	1 155	1 329	4 791	5 391	10 182	47
Våbenlov	521	285	333	1 139	2 072	3 211	35
Miljølove	114	92	111	317	829	1 146	28
Love vedr. dyr, jagt mv.	148	92	134	374	1 227	1 601	23
Love vedr. arbejde, transport	316	198	232	746	1 117	1 863	40
Love vedr. forsvaret	688	286	338	1 312	2 322	3 634	36
Love vedr. spil, bevilling	107	70	79	256	318	574	45

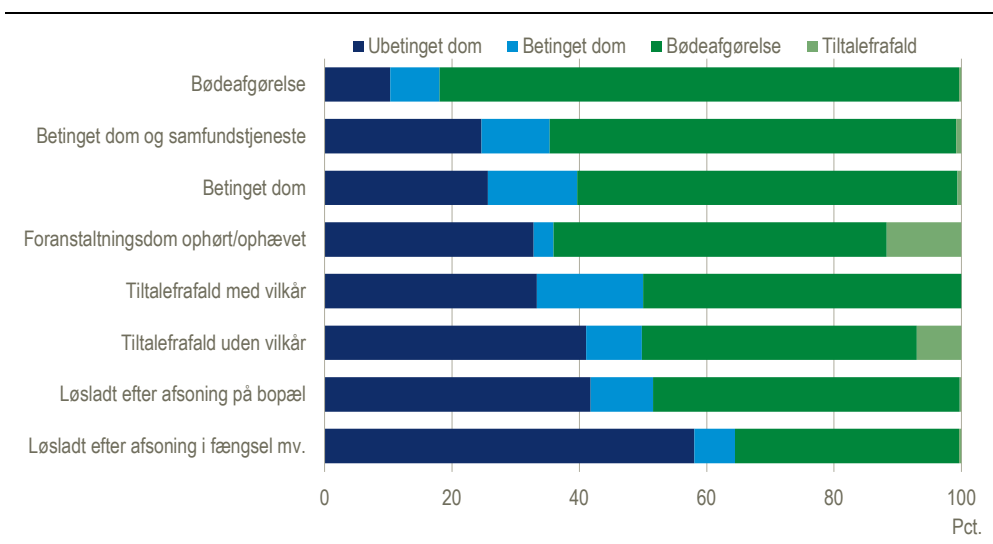
Tre ud af fire får en bøde
som strengeste straf

Blandt de personer, der begik en ny lovovertrædelse inden for to år fik 77 pct. en bødeafgørelse som den strengeste straf og 14 pct. fik en ubetinget frihedsstraf. Andelen, der fik en bødeafgørelse, var størst blandt dem, der fik en bødeafgørelse som oprindelig straf og mindst blandt dem, der blev løsladt efter afsoning i fængsel, henholdsvis 82 pct. og 35 pct. Omvendt var andelen, der fik en ubetinget frihedsstraf som strengeste straf i opfølgingsperioden størst blandt personer, der blev løsladt efter afsoning af en fængselsstraf i 2018 og mindst blandt personer, der fik en bødeafgørelse i 2018, henholdsvis 58 pct. og 10 pct., jf. figur 1.5.04 og tabel 1.5.05.

Tabel 1.5.05 **Recidivets grovhed (straffens art) efter straffens art.**
Strengeste straf i observationsperioden. 2018

	Ubetinget dom	Betinget dom og samfundstjeneste	Betinget dom	Bødeafgørelse	Tiltalefrafald med vilkår	Tiltalefrafald uden vilkår	I alt	Ingen tilbagesendelse	I alt	Recidiv-pct.
I alt	6 378	1 802	1 789	34 767	1	242	44 979	98 632	143 611	31
Løsladt efter afsoning i fængsel mv.	1 048	55	60	635	-	7	1 805	905	2 710	67
Løsladt efter afsoning på bopæl	302	44	27	348	-	2	723	664	1 387	52
Foranstaltningssdom ophørt/ophævet	42	-	4	67	-	15	128	365	493	26
Betinget dom og samfundstjeneste	267	69	47	692	-	9	1 084	1 500	2 584	42
Betinget dom	371	74	129	864	-	9	1 447	1 929	3 376	43
Bødeafgørelse	4 030	1 534	1 480	31 826	1	146	39 017	92 421	131 438	30
Tiltalefrafald med vilkår	2	-	1	3	-	-	6	10	16	38
Tiltalefrafald uden vilkår	316	26	41	332	-	54	769	838	1 607	48

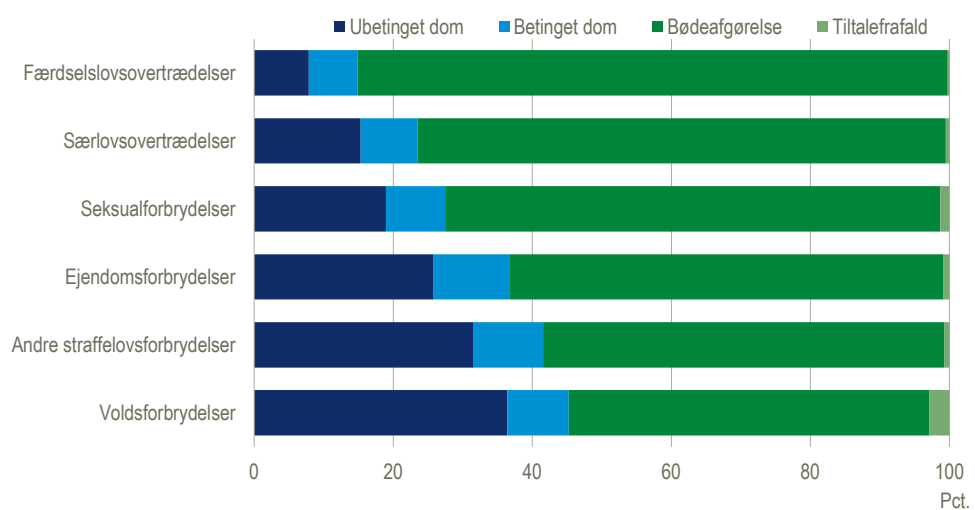
Figur 1.5.04 **Personer med recidiv efter oprindelig straf og strengeste straf i opfølgingsperioden. 2018:2020**

En tredjedel af dømte for voldsforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser får en ubetinget frihedsstraf i opfølgingsperioden

Som nævnt ovenfor var en ubetinget frihedsstraf den strengeste straf for 14 pct. af de personer, der begik en ny lovovertrædelse i opfølgingsperioden. Andelen var højst for de personer, der i 2018 blev løsladt eller fik en dom for en voldsforbrydelse eller en forbrydelse i kategorien andre straffelovsforbrydelser, der bl.a. omfatter forbrydelser mod offentlig myndighed og narkotikaforbrydelser. Her var det henholdsvis 36 og 32 pct. der fik en ubetinget frihedsstraf. For personer, der oprindeligt begik en overtrædelse af færdselsloven, var andelen på 8 pct., jf. figur 1.5.05.

Figur 1.5.05 **Personer med recidiv efter oprindelig lovovertrædelse og strengeste straf i opfølgningsperioden. 2018:2020**

1.6 Fødselsårgangenenes kriminalitet

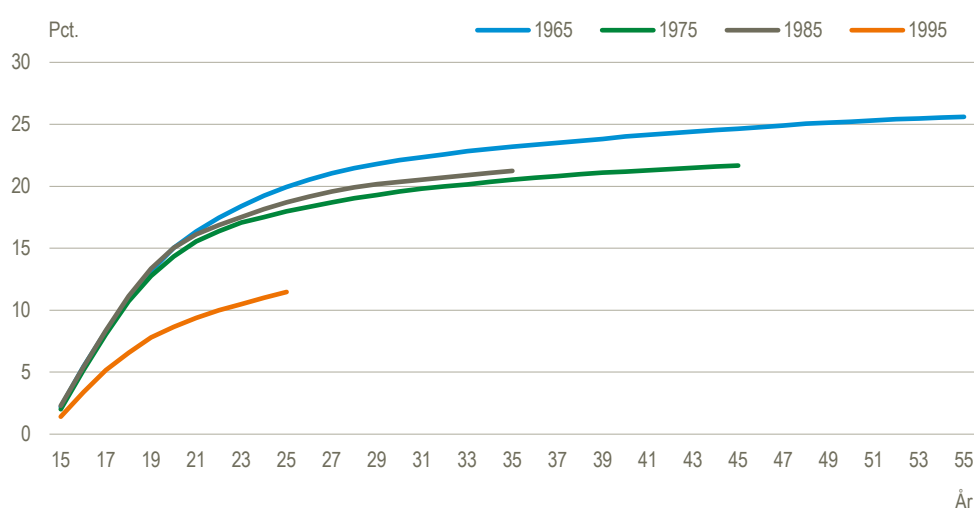
<i>Indledning</i>	Statistikken over fødselsårgangenenes kriminalitet belyser hvor store andele af befolkningen, der er blevet dømt i løbet af deres liv og hvor mange domme, de har fået. Statistikken er et supplement til den øvrige kriminalitetsstatistik, der belyser udviklingen i det årlige antal af domme og dømte personer.
<i>Fødselsårgangene 1965-2005</i>	Danmarks Statistiks register over strafferetlige afgørelser går tilbage til 1980 og den første fødselsårgang, der kan følges fra den når den kriminelle lavalder (15 år) er derfor 1965. Den seneste årgang, der kan følges, er på nuværende tidspunkt 2005.
<i>Population</i>	Der er i statistikken taget udgangspunkt i personer, der var 14 år og havde bopæl i Danmark pr. 1.1. i hvert af årene 1980-2019. Dvs. at personer, der er indvandret efter denne dato ikke er omfattet af statistikken. Det skyldes, at eventuelle domme, de måtte have fået inden indvandringen til Danmark, ikke vil fremgå af Danmarks Statistiks kriminalregister og det ville derfor medføre en undervurdering af ukendt størrelse af årgangens kriminalitet, hvis de indgik i populationen.
<i>Domme for overtrædelse af straffeloven</i>	Til den definerede population er knyttet oplysninger om alle domme, hvor personer er fundet skyldige i overtrædelse af straffeloven. Afgrænsningen til kun straffelovsovertrædelser skyldes, at omfanget af både færdselslov- og særlovsovertrædelser i et vist omfang er afhængig af politiets egen indsats, fx hastighedskontroller og tilstedeværelse i nattelivet. Hertil kommer, at bøder for overtrædelser af disse typer love kun registreres i kriminalregistret, hvis de er af en vis størrelse. Grænsen for registrering af bøder i kriminalregistret har ændret sig over tid ligesom der er sket ændringer (forhøjelser) af bødetakster i den undersøgte periode.
<i>Tolkningsproblemer</i>	Udviklingen i fødselsårgangenenes registrerede kriminalitet kan, ud over den faktisk begåede kriminalitet, også være påvirket af, hvor stor en andel af de begåede forbrydelser, der anmeldes, hvor stor en andel af de anmeldte forbrydelser, der opklares af politiet og også af om der er sket ændringer i fødselsårgangenenes dødeligheds- og udvandringsmønster. Fx vil en lavere dødelighed alt andet lige betyde, at en større andel af fødselsårgangen kan 'nå' at begå og blive dømt for kriminalitet og tilsvarende ved en lavere udvandringshyppighed. Udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden og fødselsårgangenenes 'overlevelse' og betydningen heraf for tolkning af resultaterne er diskuteret i 2014-udgaven af denne publikation i afsnit 1.6.2 og 1.6.3.

1.6.1 Resultater

<i>Hver fjerde mand født i 1965 har fået en dom</i>	Blandt mænd, der blev født i 1965 havde hver fjerde fået én eller flere domme for overtrædelse af straffeloven ved alderen 55 år. Der er ingen af de efterfølgende fødselsårgange, der ser ud til at komme op på det samme niveau. Tværtimod er der en overordnet tendens til et lavere og lavere niveau jo yngre fødselsårgangen er. Dog lå nogle af fødselsårgangene i 1980'erne på et højere niveau end fødselsårgangene fra slutningen af 1970'erne. Blandt fødselsårgangene fra 1990'erne ser der ud til at være en væsentligt lavere andel, der bliver dømt. Fx var det 11 pct. af de mænd, der blev født i 1995, der havde fået en dom som 25-årige. Den tilsvarende andel for mænd født i 1985 var på 19 pct. i alderen 25 år, jf. figur 1.6.01.
---	--

Figur 1.6.01

**Kumuleret andel af befolkningen med dom for overtrædelse af straffeloven.
Fordelt på fødselsårgang og alder ved første dom. Mænd**

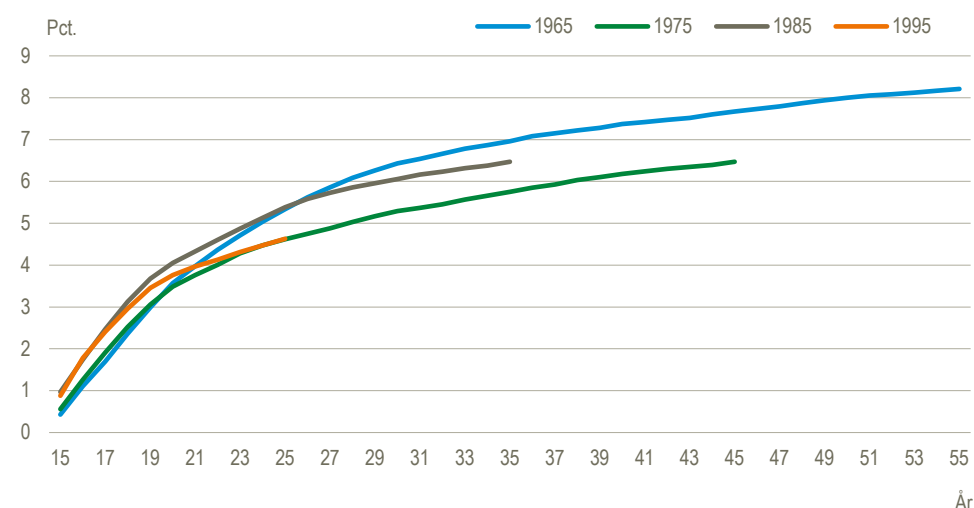

*Færre kvinder end
mænd dømt*

Ikke overraskende er andelen af personer, der er dømt, mindre blandt kvinder end blandt mænd. Det var således hver tolvte kvinde født i 1965, der havde fået en eller flere domme for overtrædelse af straffeloven ved alderen 55 år. For de ældste årgange er billedet det samme for mænd og kvinder: der er en faldende andel, der bliver dømt. Men mens de yngste årgange for mændenes vedkommende også ligger *under* niveauet for 1965-årgangen i teenageårene, ligger de *over* for kvindernes vedkommende. Dog ser de ud til at 'bøje af' og ende med et niveau under 1965-årgangen. 1995-årgangen ligger – så langt som det er muligt at følge den – på samme niveau som 1975-årgangen ved alderen 25 år.

Figur 1.6.02

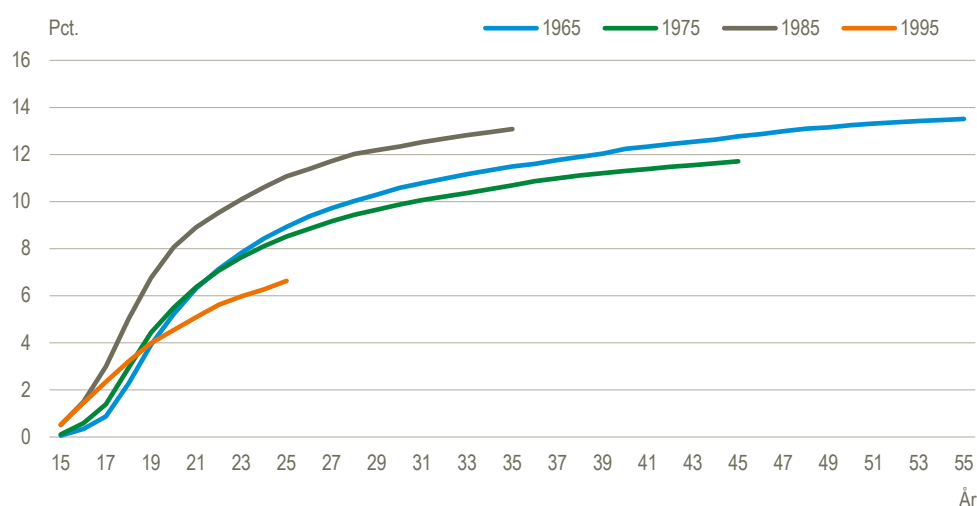
**Kumuleret andel af befolkningen med dom for overtrædelse af straffeloven.
Fordelt på fødselsårgang og alder ved første dom. Kvinder**

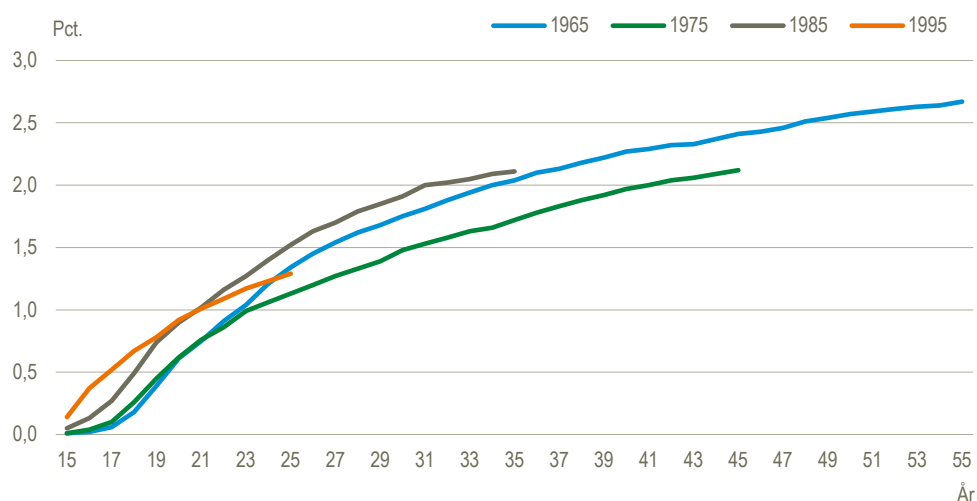
Frihedsstraffe

For mænd og kvinder født i 1965 var der henholdsvis knap 14 pct. og 3 pct., der havde fået en frihedsstraf (ubetinget eller betinget) for overtrædelse af straffeloven ved alderen 55 år. Andelen med frihedsstraffe lader dog på nuværende tidspunkt til at blive størst for både mænd og kvinder født i 1980'erne. Ved alderen 35 år var det 13 pct. af mændene født i 1985, som havde fået en frihedsstraf. For mænd født i 1975 og 1965 var det for begge fødselsårgange på dette alderstrin omkring 11 pct.

**Figur 1.6.03 Kumuleret andel af befolkningen med en frihedsstraf.
Fordelt på fødselsårgang og alder ved første frihedsstraf. Mænd**

**Figur 1.6.04 Kumuleret andel af befolkningen med en frihedsstraf.
Fordelt på fødselsårgang og alder ved første frihedsstraf. Kvinder**

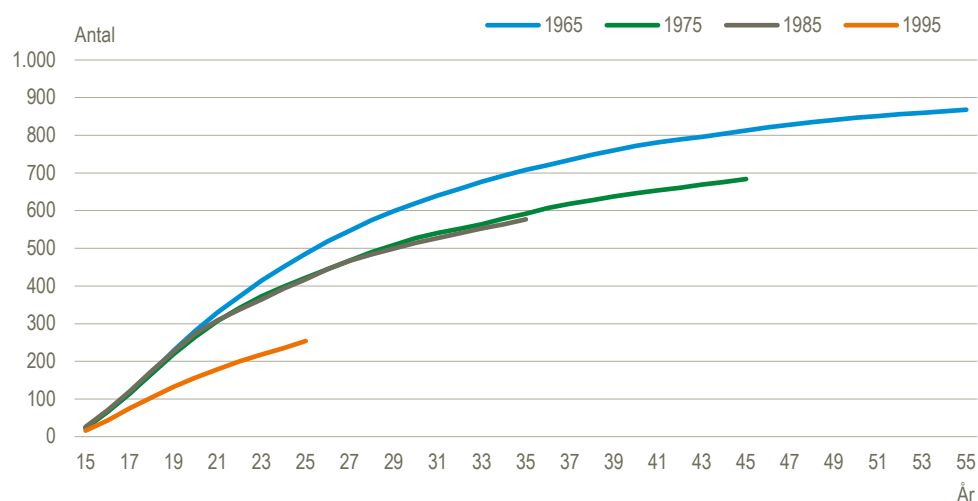
*Mere end otte ud af ti mænd
født i 1965 har fået
en dom – i gennemsnit*

Pr. 31.12.2021 havde mænd født i 1965 tilsammen fået 868 domme pr. 1.000 indbyggere, da de nåede alderen 55 år. Dvs. at i gennemsnit havde mere end otte ud af ti fået en dom. Men som det fremgik af figur 1.6.01 er det knap 26 pct., der har fået en dom. Forskellen skyldes selvfølgelig, at nogle af de dømte personer har fået mere end én dom. Foruden enkelte årgange i slut 1960'erne, ser det ud til, at alle øvrige årgange indtil videre vil ligge på et lavere niveau end mænd født i 1965.

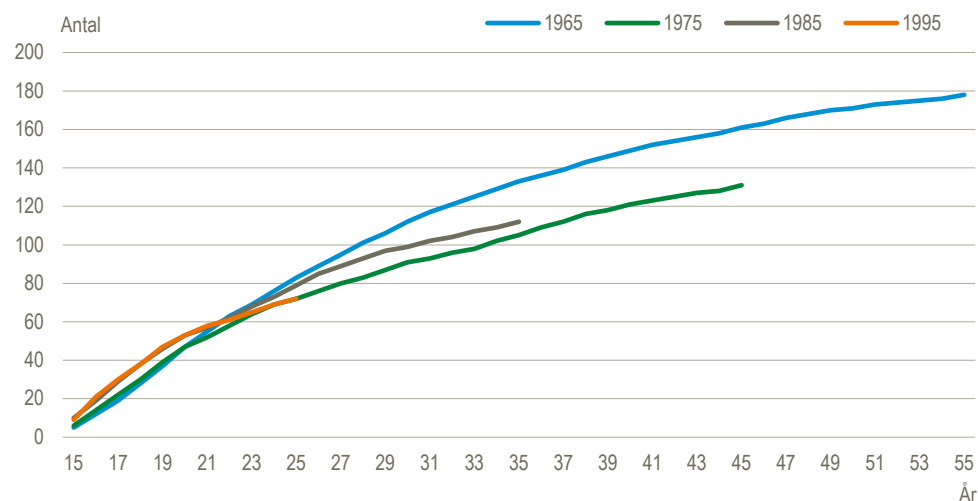
*Kvinderne født i 1965 har
fået 178 domme pr. 1.000
indbyggere*

Kvinder født i 1965 havde i alt fået 178 domme pr. 1.000 indbyggere for overtrædelse af straffeloven ved alderen 55 år. De yngre årgange lå indtil omkring 20-års alderen på et højere niveau end 1965-årgangen, men kurvene er knækket efterfølgende.

Figur 1.6.05 Kumuleret antal domme pr. 1.000 indbyggere pr. 31.12.2021
Fordelt på fødselsårgang og alder. Mænd

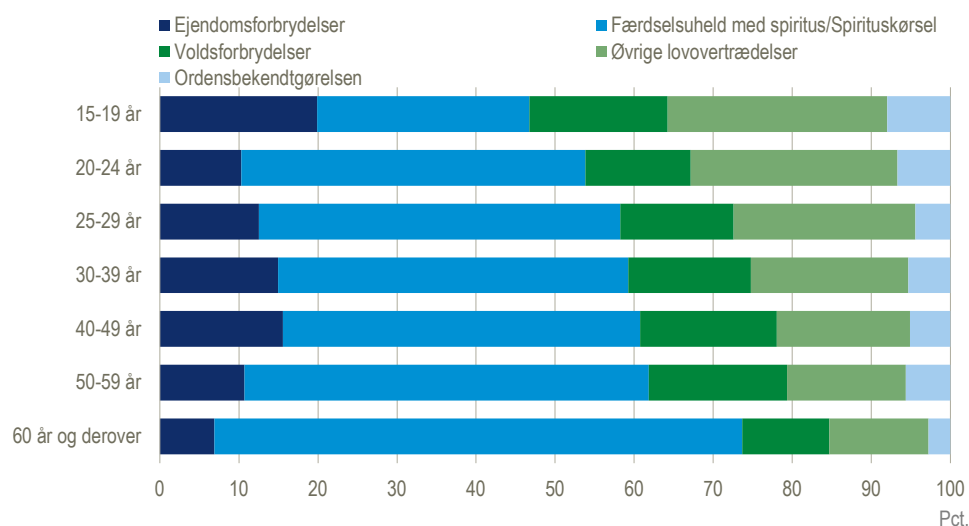

Figur 1.6.06 Kumuleret antal domme pr. 1.000 indbyggere pr. 31.12.2021
Fordelt på fødselsårgang og alder. Kvinder

pct. Ved alle andre aldersgrupper udgjorde færdselsuheld med spiritus/spirituskørsel den største andel af anholdelserne. Andelen var størst for de personer, som var 60 år eller derover. For denne aldersgruppe var 67 pct. anholdt for denne type lovovertrædelse. De unge blev ligeledes i høj grad anholdt for ejendomsforbrydelser, hvilket den ældste aldersgruppe sjældent gjorde. For de to aldersgrupper var andelen på henholdsvis 20 og 7 pct.

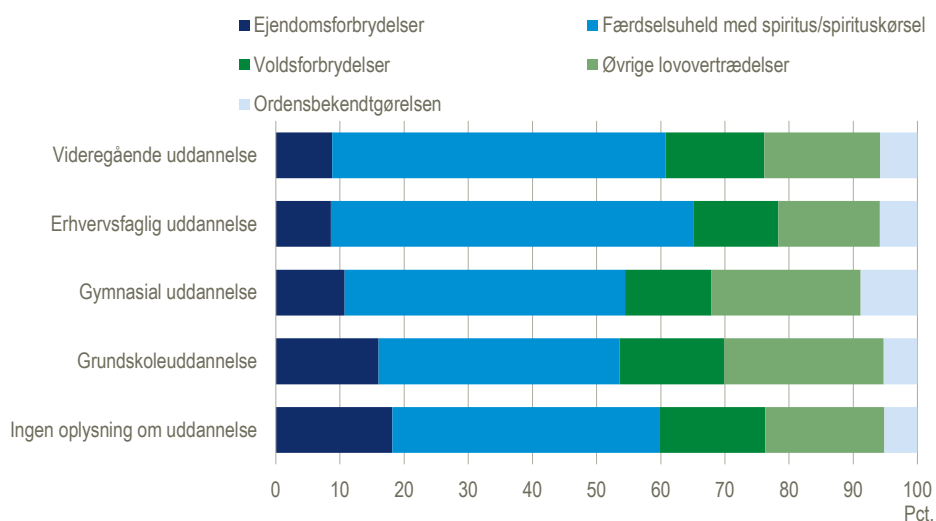
Figur 1.7.04

Anholdelser 2021. Fordelt på alder og lovovertrædelse. Kun personer med bopæl i Danmark

Personer med erhvervsuddannelse har højst andel anholdt for spirituskørsel

Blandt anholdte personer med en grundskoleuddannelse, var 16 pct. anholdt for en ejendomsforbrydelse og 38 pct. for færdselsuheld med spiritus/spirituskørsel. Blandt de anholdte personer med en erhvervsuddannelse var de tilsvarende andele på 9 pct. og 57 pct.

Figur 1.7.05

Anholdelser 2021. Kun personer med bopæl i Danmark

Mændene fylder mest i fængslerne

I 2021 var der i alt 8.928 indsættelser. I løbet af året var pladserne i fængslerne mv. belagt med gennemsnitligt 4.169 indsatte pr. dag. Heraf var langt størstedelen mænd, nemlig 3.988.

Tabel 1.7.04 **Indsatte og den gennemsnitlige daglige belægning efter fængsler mv. og indsættelsesgrund. 2021**

Institution mv. 2021	Indsæt- telser i alt	Gennemsnitlige daglige belæg					Andet
		I alt	Vare- tægt og anholdelse	Udståelse af		Udlæn- dinge- lov	
				Fængsel	Forvaring		
Mænd og kvinder i alt	8 928	4 169,0	1 501,0	2 478,3	78,8	98,8	12,0
Mænd i alt	8 076	3 987,7	1 422,7	2 381,8	77,8	93,3	12,0
Lukkede pladser i alt Mænd	-	2 951,7	1 421,7	1 348,0	76,8	93,3	11,8
Enner Mark Fængsel.	-	166,7	3,5	158,9	3,7	0,6	-
Herstedvester Fængsel.	-	132,9	0,5	84,8	35,8	-	11,8
Kragshovhede Fængsel	-	56,6	-	56,6	0,0	-	-
Nr. Snede Fængsel	-	73,6	0,1	72,6	0,9	0,0	-
Nyborg Fængsel	-	239,4	3,2	228,9	7,2	0,0	-
Renbæk Fængsel	-	82,3	-	79,4	2,8	-	-
Ringe Fængsel	-	94,2	0,4	92,8	1,0	0,0	-
Storstrøm Fængsel	-	158,8	2,1	146,9	9,7	0,1	-
Søbysøgård Fængsel	-	48,0	0,0	44,3	3,6	-	-
Københavns fængsler	-	597,6	465,8	94,2	1,9	35,6	-
Arresthuse og arrestafd.	-	1 301,6	945,9	288,5	10,1	57,0	-
Åbne pladser i alt Mænd	-	1 036,0	1,0	1 033,8	1,0	-	0,2
Herstedvester Fængsel.	-	22,6	0,0	22,6	-	-	-
Horserød Fængsel	-	184,3	0,1	184,2	-	-	-
Jyderup Fængsel	-	44,8	0,1	44,7	-	-	-
Kragshovhede Fængsel	-	171,3	0,2	170,9	-	-	0,2
Møgelkær Fængsel	-	38,0	0,0	38,0	-	-	-
Nr. Snede Fængsel	-	89,1	0,0	89,1	-	-	-
Renbæk Fængsel	-	131,1	0,0	131,1	-	-	-
Sdr. Omme Fængsel	-	214,1	0,0	213,1	1,0	-	-
Søbysøgård Fængsel	-	140,8	0,5	140,3	-	-	0,0
Kvinder i alt	852	181,3	78,3	96,5	1,0	5,5	-
Lukkede pladser i alt Kvinder	-	134,6	78,0	50,1	1,0	5,5	-
Enner Mark Fængsel.	-	0,4	0,3	0,2	-	0,0	-
Herstedvester Fængsel.	-	8,8	-	7,8	1,0	-	-
Jyderup Fængsel	-	23,6	-	23,6	-	-	-
Nr. Snede Fængsel	-	0,1	-	0,1	-	-	-
Nyborg Fængsel	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
Storestrøm Fængsel	-	0,1	0,1	0,0	-	0,0	-
Søbysøgård Fængsel	-	0,5	-	0,5	-	-	-
Københavns fængsler	-	34,0	27,1	3,9	-	3,0	-
Arresthuse og arrestafd.	-	67,0	50,6	14,0	-	2,5	-
Åbne pladser i alt Kvinder	-	46,7	0,3	46,4	-	-	-
Horserød Fængsel	-	27,3	0,3	27,1	-	-	-
Jyderup Fængsel	-	19,1	-	19,1	-	-	-
Søbysøgård Fængsel	-	0,3	-	0,3	-	-	-

Anm. 1: Det gennemsnitlige daglige belæg for fængsler og fængselsafd., der ikke har været i anvendelse hele året, er beregnet for den periode de har været åbne, hvorfor det samlede belæg i alt kan være mindre end de enkelte institutioners belæg sammenlagt.

Anm. 2: Afrundinger kan medføre, at summen af en talrække afviger fra totalen.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen.

2. Statistikens grundbegreber og kilder

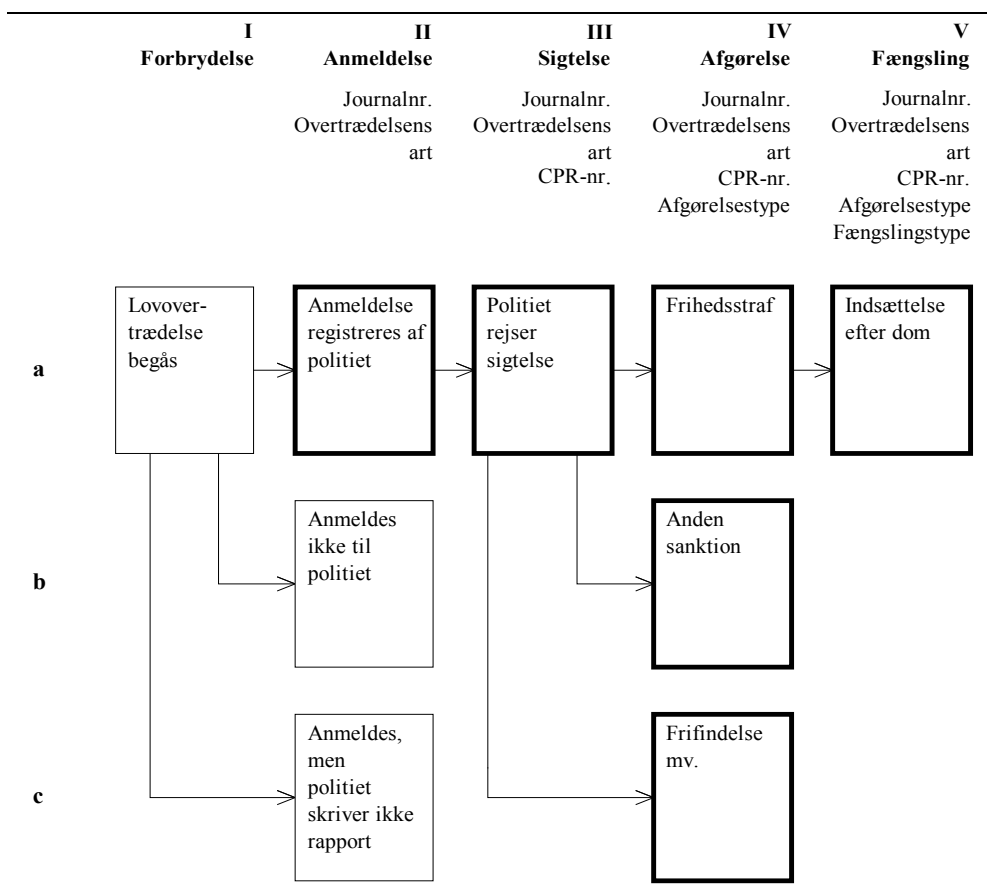
<i>Kriminalitetsstatistik siden 1832</i>	Siden 1832 er der udarbejdet kriminalitetsstatistik i Danmark og siden 1863 retsplejestatistik. Begge statistikområderne har i årenes løb gennemgået en række ændringer med hensyn til indsamling, bearbejdning og indhold.
<i>Registerstatistik fra 1979</i>	I nyere tid er oprettelsen af det centrale kriminalregister pr. 1. januar 1979 en væsentlig ændring, hvor populationen blev udvidet og statistikken individorienteret. Ændringerne er beskrevet i Kriminalitetsstatistik 1979 og 1980.
<i>Nyt datagrundlag for anmeldelsesstatistikken</i>	I januar 1990 oprettedes rigspolitiets anmeldelsesregister, og de månedlige indberetninger til Danmarks Statistik blev erstattet med kvartalsvise og årlige registerudtræk. Statistikbruddet ved ændringen er omtalt i Kriminalitetsstatistik 1990.
<i>Offerstatistik fra 2001</i>	I 2001 påbegyndtes en statistik om anmeldte ofre for personfarlige forbrydelser - dvs. seksual- og voldsforbrydelser, samt enkelte kategorier under ejendoms- eller berigelsesforbrydelser.
<i>Recidivstatistik fra 2007</i>	Fra og med 2010-udgaven af Kriminalitetsstatistik publiceres statistik over personer, der begår ny kriminalitet efter tidligere at have fået en dom, også kaldet recidivstatistik. De første opgørelser vedrørte perioden 2007-2009.

2.1 Kriminalitetsstatistikken

Kriminalitetsstatistikken opgør overtrædelser af straffelov, færdselslov og særlove.

Figur 2.1

Oversigt over kriminalitetsstatistikens områder

Figur 2.1 viser i skematisk form de administrative stadier i den politimæssige og juridiske behandling af forbrydelser, som kriminalitetsstatistikken bygger på.

<i>Hovedområder</i>	<p>Kriminalitetsstatistikken er opdelt i en række hovedområder efter de centrale administrative hændelser i forløbet fra anmeldelse til afgørelse eller sanktion. Endvidere kan opgørelserne være enten sags- eller personorienterede. Kriminalitetsstatistikken dækker i dag følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anmeldelsesstatistik (inkl. eventuelle sigtelser) • offerstatistik • afgørelsesstatistik • fængslingsstatistik.
<i>I. Forbrydelse</i>	<p>Hvis der begås en forbrydelse, dvs. en overtrædelse af enten straffelov, færdselslov eller særlove, kan der ske følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Lovovertrædelsen anmeldes og registreres hos politiet. b. Lovovertrædelsen anmeldes ikke, enten fordi overtrædelsen ikke er blevet opdaget, eller fordi de personer der har opdaget overtrædelsen, ikke mener det er nødvendigt at anmelde overtrædelsen, eksempelvis fordi det skønnes, at sandsynligheden for opklaring er lav i det konkrete tilfælde. c. Lovovertrædelsen anmeldes til politiet; men politiet registrerer ikke anmeldelsen, da det vurderes at overtrædelsen er af mindre betydning.
<i>II. Anmeldelse</i>	<p>Det er alene den anmeldte og registrerede kriminalitet, der er nævnt under punkt I.a., der behandles i denne publikation. Danmarks Statistik modtager fra og med 1990 hvert kvartal et udtræk fra Rigspolitiets anmeldelsesregister, for anmeldelser af samtlige overtrædelser af straffeloven og særlove, med undtagelse af færdselsloven og visse færdselslovslignende særlove. Udtrækket indeholder bl.a. journalnummer og angivelse af overtrædelsens art.</p>
<i>Skjult kriminalitet</i>	<p>De overtrædelser, der ikke anmeldes eller registres hos politiet (punkterne b og c), betegnes normalt som <i>den skjulte kriminalitet</i> (mørketallet). Der foretages med jævne mellemrum undersøgelser for at bestemme den skjulte kriminalitet eller mørketallet, bl.a. i forbindelse med offerundersøgelser, med mulighed for at afdække omfanget af anmeldte og <i>ikke anmeldte</i> forbrydelser.</p>
<i>Ofre</i>	<p>Ofre er personer der har været udsat for forbrydelser. Offerstatistikken omfatter dog kun ofre for personfarlige forbrydelser, dvs. seksual- og voldsforbrydelser samt enkelte berigelsesforbrydelser og andre straffelovsforbrydelser, hvor offeret er direkte konfronteret med lovovertræderen, som fx tasketyveri, røveri eller overtrædelser af politiudstedte advarsler. Derimod er fx indbrud og almindelige tyverier ikke omfattet. Fra og med 2012 registreres overtrædelser af politiudstedte advarsler under særloven om tilhold, bortvisning og opholdsforbud. Før 2012 var de omfattet af straffelovens § 265.</p> <p>Kun ofre for anmeldte forbrydelser indgår i statistikken. Anmeldelsen kan være foretaget af offeret selv eller af en anden person, herunder politiet.</p>
<i>III. Sigtelse</i>	<p>I forbindelse med politiets efterforskning af en anmeldelse kan der rejses sigtelse. Efter fuldført efterforskning kan sagen enten henlægges eller sigtelsen kan bibeholdes. Politiet registrerer sigtelserne i det centrale kriminalregister med tilsvarende oplysninger som i anmeldelsesregisteret tillige med personnummer eller virksomhedsnummer. Hvis en sigtelse indeholder flere forhold, samles disse til en sag, i hvilken der udpeges en hovedsigtelse. Sigtelser opgøres for nærværende kun i anmeldelsesstatistikken, hvor der kan være rejst sigtelse til en anmeldelse.</p>

- IV. Afgørelse** Når der er rejst sigtelse, vil der blive truffet en afgørelse enten af anklagemyndigheden eller ved en domstol. Denne afgørelse registreres ligeledes i det centrale kriminalregister med oplysninger om sags- og personidentifikation, overtrædelsens art, afgørelsestype og afgørelsens konkrete indhold. Statistikken om afgørelser omfatter alle afgørelser for overtrædelse af straffeloven, våbenloven, lov om jagt og vildtforvaltning, lov om euforiserende stoffer og visse overtrædelser af udlændingeloven, toldloven og dyreværnsloven. For andre særlove end de nævnte indgår alle afgørelser med undtagelse af bøder under 1.000 kr. For overtrædelser af færdselsloven indgår ligeledes alle afgørelser med undtagelse af de fleste bøder under 2.500 kr. Dog medtages bøder under 1.000 kr./2.500 kr. såfremt der er tale om nedsatte normalbøder på mindst de nævnte beløb.
- Fra 2008 opgøres de strafferetlige afgørelser både med hensyn til afgørelser i alt og herunder henholdsvis fældende og ikke fældende afgørelser.
- Fældende afgørelser (skyldige)** Afgørelsen betegnes som fældende og personer betragtes som skyldige, hvis sigtelsen afgøres med frihedsstraf (ubetinget eller betinget), bødeafgørelse eller tiltalefrafald. Derudover er personen fundet skyldig, hvis personen:
- a) får tiltale undladt - bortset fra påtale opgivet i henhold til retsplejelovens § 721, stk.1, nr.2 - eller
 - b) har modtaget anden afgørelse, *dog ikke frifindelse*.
- Ikke fældende afgørelser (ikke skyldige)** Afgørelsen betegnes som ikke fældende og personer betragtes som ikke-skyldige, når sigtelsen fører til frifindelse eller hvis påtale opgives efter retsplejelovens § 721, stk.1, nr.2 (dvs. at de foreliggende beviser for at den sigtede har gjort sig skyldig i en strafbar handling ikke er holdbare, og at videre efterforskning ikke vil føre til, at den sigtede findes skyldig).
- V. Fængsling** Opgørelsen af fængslinger omfatter dels en summarisk opgørelse af antal indsatte, samt mere detaljerede opgørelser over anholdelser.

2.2 Begreber og metode i kriminalitetsstatistikken

Anmeldelser

- Anmeldelse** En anmeldelse er en lovovertrædelse, der anmeldes til eller på anden måde er kommet til politiets kendskab. Det, der tælles i statistikken, er antallet af forhold. En lovovertrædelse, der begås af flere personer i forening, registreres som én anmeldelse.
- Anmeldelse med sigtelse** En sigtelse er en mistanke om et strafbart forhold fremsat af politiet. Den sigtede får herefter en sigtets rettigheder, jf. retsplejeloven (kap. 66 om sigtede og hans forsvar og kap. 68 om afhøringer mv.). At der er rejst sigtelse betyder ikke, at politiets opklaringsarbejde er afsluttet eller at der er rejst tiltale i sagen - dvs. sagen behøver ikke at være opklaret. Sigtelsen indberettes i forbindelse med indberetning af anmeldelsen.
- Anmeldte unge under den kriminelle lavalder** Anmeldte unge under den kriminelle lavalder omfatter unge, der har begået en lovovertrædelse, der er kommet til politiets kendskab. Ifølge straffelovens § 15 kan børn under 15 år (i perioden 1. juli 2010 til 1. marts 2012 under 14 år) ikke straffes og der rejses ikke sigtelse mod dem. I de tilfælde, hvor politiets efterforskning viser, at en anmeldt lovovertrædelse er begået af en person under 15 år, registreres den unge imidlertid med oplysning om lovovertrædelsens art mv. i politiets systemer.

Ofre Offerstatistikken er en personstatistik, der omfatter de personer der har været udsat for en eller flere af straffelovens personfarlige forbrydelser – dvs. seksual- og voldsforbrydelser samt enkelte berigelsesforbrydelser og særloven om tilhold, bortvisning og opholdsforbud.

Oplysninger om offeret er oftest oplyst til politiet i forbindelse med anmeldelsen enten af offeret selv eller af en anden anmelder, men kan også være oplyst i forbindelse med politiets efterfølgende opklaringsarbejde. Der er alene tale om ofre for lovovertrædelser, som er anmeldt til politiet.

Afgørelser

Afgørelse Afgørelser kan træffes både af anklagemyndigheden, en domstol og af politidirektøren. Afgørelsen kan bestå i anklagemyndighedens beslutning om at opgive at rejse tiltale, bestemte former for tiltalefrafald, udstedelse af bøder og advarsler. Om afgørelser truffet i retten kan der være tale om idømmelse af frihedsstraf, bøder og advarsler, samt tiltalefrafald med vilkår og frifindelser.

Forhold En afgørelse kan bestå af ét eller flere forhold. En afgørelse med ét forhold betegnes som en '*solosag*', mens en afgørelse hvor flere forhold er afgjort under et betegnes som et '*sagskompleks*'. Et sagskompleks består af et *hovedforhold* og et eller flere *biforhold* (bisigtelser eller konfererede sager, hvor sagerne er afgjort). Hovedforholdet er det forhold, der opgøres i alle tabeller over afgørelser (dvs. hovedparten af tabellerne), mens biforhold kun opgøres i få tabeller (fx tabeller over afgjorte enkelt-sager eller afgjorte forhold i alt).

Frihedsstraf Frihedsstraf idømmes af en domstol og kan enten være ubetinget eller betinget fængsel (eller hæfte indtil 1. juli 2001), hvor den ubetingede frihedsstraf skal afsones, mens den betingede kun skal afsones ved yderligere kriminalitet. I nogle tilfælde afsiges de såkaldte kombinerede domme, som vil kunne bestå af både en ubetinget og en betinget strafdel. Siden ophævelsen af hæftestraf kan fængsel idømmes fra en eller få dage til 16 år eller på livstid.

Personer Opgøres som antallet af forskellige personer, der i løbet af tællingsåret har fået én eller flere afgørelser inden for en overtrædelseskategori. De personer, der har modtaget to eller flere afgørelser inden for en kategori indgår kun én gang i opgørelserne, idet kun overtrædelser med den alvorligste afgørelse opgøres.

Recidiv

Definition Recidiv eller tilbagefald til ny kriminalitet kan defineres på mange forskellige måder. I opgørelserne i denne publikation defineres recidiv som en lovovertrædelse, der er begået i en opfølgingsperiode på to år efter en løsladelse fra afsoning eller en fældende strafferetlig afgørelse.

Population Mere konkret er der taget udgangspunkt i personer, der i et givent år:

1. Er løsladt efter endt afsoning og/eller
2. Er idømt en ubetinget frihedsstraf, der anses for udstået ved varetægtsfængsling og/eller
3. Har udstået/fået ophævet en foranstaltningsdom og/eller
4. Har fået en fældende afgørelse, ekskl. ubetingede frihedsstraffe.

Hvis en person opfylder mere end én af ovenstående betingelser, er datoen for den tidligste hændelse valgt som starttidspunkt for opfølgingsperioden.

<i>Recidivhændelser</i>	For den valgte population er fremfundet alle fældende strafferetlige afgørelser, der er truffet i samme år som starthændelsen eller i de efterfølgende tre år. Til de udtrukne afgørelser er knyttet eventuelle konfererede sager. Der er medtaget afgørelser for tre år selv om det kun er lovovertrædelser begået inden for to år, der defineres som recidiv, jf. ovenfor. Det skyldes, at der ofte kan være et time-lag mellem gerningstidspunkt og afgørelsestidspunkt. Hvis kun afgørelser truffet inden for to år blev medtaget, ville en række lovovertrædelser, der er begået inden for to år, men som der ikke er truffet afgørelse i inden for de to år, ikke blive medtaget.
<i>Gerningstidspunkt</i>	Blandt de fremfundne afgørelser og konfererede sager er gerningstidspunktet for lovovertrædelsen hentet fra sigtelsen med samme journalnummer og personnummer. Hvis der ikke forekommer en sigtelse er afgørelsesdatoen i stedet anvendt som gerningsdato. Alle lovovertrædelser, der har en gerningsdato, der ligger inden for to år fra starttidspunktet, betragtes som tilbagefald til ny kriminalitet.
<i>Kun personer med bopæl i Danmark</i>	I opgørelserne er kun medtaget personer, der har et dansk personnummer og kun personer, der har befundet sig i Danmark i hele opfølgingsperioden. Det betyder, at personer, der er døde eller udvandrede i løbet af opfølgingsperioden ikke indgår i undersøgelsespopulationen.

Fødselsårgangskriminalitet

<i>Definition</i>	Statistikken belyser, hvor mange personer i de enkelte fødselsårgange, der er blevet dømt efter straffeloven. Herunder antallet af domme, type af lovovertrædelse og type af den idømte straf.
<i>Population</i>	Statistikken omhandler personer, der var 14 år og havde bopæl i Danmark pr. 1. januar i et givent år. Personer, der blev født i 1965 og dermed var 14 år pr. 1. januar 1980 er den første årgang, der er medtaget i statistikken. Det skyldes, at Danmarks Statistiks register over strafferetlige afgørelser starter i 1980 og personer født i 1965 er dermed den første årgang, der kan følges fra det tidspunkt, hvor de når den kriminelle lavalder på 15 år. Hvert år suppleres statistikken med en ny fødselsårgang. Afgrænsningen betyder, at personer, der er indvandret efter den 1. januar, hvor de var 14 år, ikke er omfattet af statistikken. Det skyldes, at eventuelle domme, de måtte have fået inden indvandringen til Danmark, ikke vil fremgå af Danmarks Statistiks kriminalregister.
<i>Kun straffelovskriminalitet</i>	Det er kun domme for overtrædelse af straffeloven, der er medtaget i statistikken. Det skyldes, at omfanget af både færdselslov- og særlovsovertrædelser i et vist omfang er afhængig af politiets egen indsats, fx hastighedskontroller og tilstedeværelse i nattelivet. Hertil kommer, at bøder for overtrædelser af disse typer love kun registreres i kriminalregistret, hvis de er af en vis størrelse. Grænsen for registrering af bøder i kriminalregistret har ændret sig over tid ligesom der er sket ændringer (forhøjelser) af bødetakster i den undersøgte periode.

Kilder

<i>Rigspolitiets anmeldelsesregister</i>	Siden 1. januar 1990 har rigspolitichefen ført rigspolitiets anmeldelsesregister, hvorfra der er leveret kvartalsvis og årlige udtræk med anmeldelser af straffelovsovertrædelser og overtrædelser af særlove (ekskl. færdselsloven). Endvidere indeholder udtrækkene oplysninger om hvilke anmeldelser, hvortil der er rejst en sigtelse.
--	--

Hovedparten af de rejste sigteler over for straffelovsovertrædelser rejses i det kalenderår, hvor anmeldelsen er indgået. For at sikre, at flest mulige sigtelser kommer med i opgørelsen – også anmeldelser indgivet sidst i kalenderåret – har man siden

1993 også medtaget sigtelser, der er rejst i de første uger af det efterfølgende kalenderår.

Da der løbende i forbindelse med efterforskningen sker korrektioner af anmeldelser i politiets register, vil der være mindre forskelle mellem årets og de kvartalsvise offentliggørelser. Denne korrektion af anmeldelsen kan ske på to måder:

- Den enkelte politikreds kan indgive meddelelse om annullering af eller ændring i gerningskodeindholdet i anmeldelsesregistret, idet fx efterforskningen har vist, at overtrædelsen var en anden end oprindelig antaget
- Sigtelsen i politiets kriminalregister kommer til at lyde på en anden lovovertrædelse end den, der fremgik af den oprindelige anmeldelse, hvorved der sker en automatisk korrektion i anmeldelsesregistret.

Det er de *korrigerede* anmeldelser, der er optalt i årsstatistikken.

Rigspolitiets anmeldelsesregister, er et sagsregister, hvor den enkelte sag kan identificeres ved hjælp af et,

- journalnummer, som giver mulighed for, at en sag kan følges videre gennem retssystemet over sigtelse og afgørelse til eventuel sanktion og afsoning.

POLSAS Oplysninger om ofre for kriminalitet og oplysninger om unge anmeldte under 15 år (1. juli 2010-1. marts 2012: 14 år) modtages fra rigspolitiets POLSAS-system - *Politiets-sags-analyse-system*. Det enkelte offer eller den enkelte unge kan identificeres ved hjælp af:

- journalnummer, som giver mulighed for, at offerets og den unges sag kan sammenkobles med anmeldelse og afgørelse (for offeret).
- personnummeret, der giver mulighed for at bestemme offerets eller den unges alder og køn, samt at sammenkoble flere sager på samme person. Invalide personnumre kan forekomme hvis offeret fx er udlænding, fx turist eller asylansøger, eller hvis offeret er ansat i politiet eller er ukendt. I få tilfælde kan offeret være anført som et firma eller en virksomhed.

Det centrale kriminalregister

I henhold til justitsministeriets forskrifter af 28. december 1979 fører rigspolitichefen et centralt kriminalregister. Dette register danner med virkning fra 1. januar 1979 grundlaget for statistikken vedrørende sigtelser, afgørelser og fængslinger og afløser de hidtidige indberetninger fra politiet, statsadvokaterne, retterne, strafferegistrene samt Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Det centrale kriminalregister anvender to identifikationsnumre,

- journalnummer, som giver mulighed for at følge en sag gennem retssystemet fra anmeldelse over sigtelse og afgørelse til eventuel sanktion og afsoning.
- personnummeret, der giver mulighed for at sammenkoble flere sager på samme person, samt at følge personer over flere år.

Kriminalitetsstatistikregisteret

Udtrækkene vedr. anmeldelser, ofre og strafferetlige afgørelser fra politiets administrative registre indgår i Danmarks Statistiks kriminalregister. De modtagne data bearbejdes i Danmarks Statistik, bl.a. i form af et kvalitetscheck, for at sikre et konsistent statistikorienteret register. Kriminalitetsstatistikregistret danner grundlag for de offentliggjorte tabeller.